

JELENTÉS

A RIÜ pályázatok megvalósításában ellátott
tanácsadói feladatok teljesítéséről

Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal

Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal Megbízásából

Készítette:

Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége

2008. december

Vezetői összefoglaló

I. Előzmények

Az NKTH megbízást adott a MTESZ részére a magyarországi RIÜ-k tevékenységének monitoringjának elvégzésére. A 2008 második félév időszakra vonatkozóan a megbízási szerződés szerint a monitoring tevékenység 3 részfeladatból áll:

1. A Regionális Innovációs Stratégiák felülvizsgálatához és korszerűsítéséhez kapcsolódó javaslatok véleményezése.
2. Összefoglaló monitoring-beszámoló kidolgozásához szükséges tanácsadás nyújtása a pályázatokban megjelölt indikátorok alapján.
3. Hálózati kontrolling

II. A monitoring tevékenység szervezeti kereteinek kialakítása.

A tevékenység ellátására a MTESZ 14 fős projekt team-et hozott létre, főként saját szakértőiből. A Projekt team-en belüli munkamegosztást az 1.sz. táblázatban foglaltuk össze.

A Projekt indító értekezletét Dr. Lippényi Tivadar az NKTH elnökhelyettese 2008. október 7-ére hívta össze, ahol megtörtént a feladatok értelmezése.

A monitoring tevékenység fő céljaként az NKTH elnökhelyettese egyrészt a K+F és az innováció területén meglévő regionális különbségek csökkentését és a régiókbeli innovációs lánc egyenszilárdságú művelésének elősegítését jelölte meg. A Projektindító értekezleten az NKTH elnökhelyettese megadta a szükséges felhatalmazásokat a MTESZ központi és helyi szakértői részére a RIÜK-vel történő kapcsolattartásra. A meghatalmazottak kijelöléséről az NKTH értesítést küldött valamennyi RIÜ számára.

III.A RIÜ-k helyzetének helyszíni felmérése.

A kapott felhatalmazások alapján a MTESZ központi és illetékes helyi szakértői 2008. október 15. és november 15.-e között székhelyeiken felkeresték a RIÜ-k vezetőit. A helyszíni konzultációk helyszíneit és időpontjait a 2. számú táblázatban foglaltuk össze. A konzultációk elsősorban a RIÜ-k fő tevékenységi köreinek áttekintését célozták, úgymint:

- Projektmenedzsment
- Innovációs marketing

- Inkubációs szolgáltatások
- Lokális hálózatok

A konzultációról készített összefoglalókat mellékletben csatoltuk.

A RIÜ-k átadták a 2008. évi rendezvényterveiket, amelynek végrehajtásáról a MTESZ helyi képviselői folyamatos tájékoztatást kaptak. Ugyancsak átadásra kerültek a RIÜ-k tevékenységének megismerését biztosító dokumentumok (pályázatok, támogatási szerződések) előző időszaki beszámolók.

IV. A monitoring jelentés főbb fejezeteinek bemutatása

Az NKTH-val megkötött szerződés teljesítéséhez már összeállításra került a részletes monitoring jelentés, amelynek fő részei az alábbiak.

1. A monitoring tevékenység definíciója és a magyarországi vonatkozó szabályozási háttér

Ebben összefoglaltuk a legfontosabb törvényi előírásokat és rendeletben rögzített szabályokat, illetve annak meghatározását, hogy a monitoring tevékenység milyen konkrét feladatok elvégzését jelentheti. Ezt a fejezetet alapvetésnek szántuk a tanulmány elemző és javaslattevő részéhez egyaránt.

2. A Regionális Innovációs Ügynökségek feladatai és az ezekre vonatkozó jelentéstételi kötelezettségek a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal előírásai alapján

Ebben a fejezetben összefoglaltuk a pályázati felhívásban rögzített jelentéstételi kötelezettségeket, valamint leírtuk a RIÜ-k által követendő jelentéstételi folyamatot.

3. A Regionális Innovációs Ügynökségek helyzete és tevékenységei a 2005-2007 időszakban és a 2008-2010 időszakban

Itt összefoglaltuk az előző 3 évben elvégzett munkát, illetve a következő 3 évben tervezett szolgáltatásokat, és elemeztük a szolgáltatások és tevékenységek fejlesztésének, bővítésének irányait (az előző 3 évről benyújtott jelentések és a következő 3 évről elkészített munkatervek alapján). Arra helyeztük a hangsúlyt, hogy bemutassuk, milyen tanulságokat szűrtek le az egyes régiókban a RIÜ előző 3 éves működésének tapasztalataiból és ennek alapján mit és hogyan változtattak, milyen fejlesztést eredményezett ez a RIÜ-k felvállalt tevékenységeiben és nyújtott szolgáltatásaiban.

4. A Regionális Innovációs Stratégia kialakítása és helyzete, valamint megvalósítása a Baross Gábor pályázati program segítségével

Ebben a fejezetben összegeztük, hogy az egyes régiókban mit és mikor tettek a régió Innovációs Stratégiájának kialakítása érdekében, milyen szerepet töltöttek be a régió innovációs fejlesztéseiben (és ezen belül a Baross Gábor pályázati program során) a Regionális Innovációs Stratégia és milyen lépéseket terveztek az Innovációs Stratégia frissítése, illetve átdolgozása céljából. Itt tehát a Regionális Innovációs Stratégiát fókuszba helyezve tekintettük át a regionális innováció előmozdítása érdekében a régiókban 2004 óta megtett lépéseket. Az elemzést régióként külön-külön végeztük el, de a fejezet végén általánosítható tanulságokat is megfogalmaztunk annak érdekében, hogy a MTESZ megbízásában szereplő egyik feladatra is konkrét választ adjunk.

5. A RIÜ pályázatokban javasolt monitoring indikátorok összehasonlítása és elemzése

Összevetettük az egyes régiók munkatervében szereplő monitoring indikátorokat, értékeltük ezek használhatóságát a RIÜ-k tevékenységének éves szintű nyomon követését célzó monitoring szempontjából, illetve a fejezet végén táblázatos formában összegeztük a számszerűsíthető indikátorokat. Ez a fejezet tehát a régiókénti elemző rész után a monitoring indikátorok országos szinten összegzett (rendszerbe foglalt) leírását adta meg. Itt különválasztottuk azokat az indikátorokat, amelyek a támogatási szerződésben rögzített kötelezettségként a támogatás felhasználásának megfelelőségét mérhetik számszerűsítve, illetve ezek felül azokat a paramétereket, amelyek a RIÜ-k működésének szakmai értékeléséhez lehetnek használhatóak.

6. A Regionális Innovációs Ügynökségek régióhatáron túlnyúló legfontosabb együttműködései

Ebben a fejezetben összegeztük azokat a jól kiépült – a regionális fejlesztési ügynökségektől átvett - kapcsolatokat, amelyeket az egyes régiók alakítottak ki és működtettek az innovációs fejlesztések területén más régiók szervezeteivel. Elemeztük annak a lehetőségét is, hogy a RIÜ-k hogyan tudnák jól hasznosítani egymás ilyen jellegű kiépült kapcsolatait újabb nemzetközi projektek fejlesztése céljából.

7. A Regionális Innovációs Ügynökségek országos szinten összehangolt együttműködési lehetőségei

A RIÜ-k között előkészületben levő együttműködési megállapodás bemutatását végeztük itt el és az együttműködés lehetőségeinek elemzését a működésben feltárható szinergiákra támaszkodva.

8. Regionális Innovációs Ügynökségek működési tapasztalatai a nemzetközi gyakorlatban

Ebben a fejezetben a RIÜ-k (és hasonló szervezetek) szerepének elemzése szerepelt az európai országok regionális innovációs rendszereiből bemutatva néhány olyan nemzetközi példát, amely

figyelembe vehető lehet a magyarországi innovációs rendszer kiépítésénél és működtetésénél is. Azért is lényeges kérdés ez, mert a tanulmány utolsó fejezetében megfogalmaztunk néhány olyan javaslatot, amely messze túlmutat a regionális monitoring tevékenységen. Véleményünk szerint ugyanis csak akkor lehet kialakítani és működtetni egy hatékony monitoring rendszert (amely rendszeresen nyújt pontos és részletes információkat az irányító hatóság részére, ugyanakkor a RIÜ-knek is segítséget ad saját tevékenységük értékeléséhez és minőségi fejlesztéséhez), ha világosan szabályozott és egyértelműen kialakított rendszere van az innováció támogatásának országosan és regionálisan egyaránt.

9. Javaslatétel a RIÜ-kre vonatkozó monitoring tevékenység folytatására és további bővítésére

Itt megfogalmazásra kerültek azok a javaslatok, amelyeket megfontolásra ajánlottunk az NKTH számára a következő évek során elvégzendő feladatok vonatkozásában.

1. fejezet

A monitoring tevékenység definíciója és a magyarországi vonatkozó szabályozási háttér

A közfinanszírozású támogatásban részesülő kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs programok értékelésének rendszeréről és tartalmi követelményeiről a Kormány három esztendővel ezelőtti rendeletet alkotott a kutatás-fejlesztés és technológiai innovációról szóló törvényben foglaltak alapján. A 198/2005. (IX. 22.) Korm. rendelet meghatározza azokat a fő feladatokat, melyek a K+F és technológiai innovációs programok értékelésekor szükséges végrehajtani. A rendelet szerint a programértékelést nem végezheti a programot megalkotó szervezet, hanem csak az attól elkülönült szervezeti egység. Jelenleg az Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal nem rendelkezik ilyen elkülönült szervezeti egységgel, ezért bízta meg a Műszaki és Természettudományi Szövetségek Egyesületét e feladat végrehajtásával.

A támogatási programok csak akkor érik el a megfelelő hatásukat, ha azok rendszeresen kiértékelésre kerülnek és az ehhez szükséges adatok rendelkezésre állnak. Az európai uniós források felhasználásának előfeltétele volt már az előcsatlakozási időszakban a projekt és program monitoring előkészítése és szervezeti intézményi feltételeinek megteremtése. Külön sajátossága volt e programoknak az ex-ante programértékelés. A nemzeti hatáskörben lévő pályázatokra nem vonatkozik az EU által megkövetelt értékelő és monitoring rendszer, s ez érvényes a Technológiai és Innovációs alapból finanszírozott projektekre is. Ezt a hiányosságot pótolta a 198/2005. (IX. 22.) sz. Korm. rendelet. Az európai uniós forrásokból megvalósuló támogatások monitoring rendszerei (EMIR, PKR) kiépültek, s azok alkalmasak különféle értékelések elvégzéséhez. Az NKTH által kezelt pályázatok esetében külön elektronikus rendszer biztosítja a monitoring adatok gyűjtését. A regionális innovációs mutatószámok adatok megfigyelését és gyűjtését a Regionális Innovációs Ügynökségek is gyűjtik, melyek közül több kapcsolódik az NKTH rendszeréhez, de már a korábbi időszakban is kiépültek önálló informatikai rendszerek.

A 198/2005. (IX. 22.) sz. Korm. rendelet alapján a támogatási programok értékelésekor az alábbi alapvető célkitűzéseket kell teljesíteni:

- a közpénzek közcélú gazdasági-társadalmi hasznosítása eredményességének a mérése,

- a közpénzeknek a program céljaira történő felhasználása megfelelőségének vizsgálata,
- az értékelés eredményeinek visszacsatolása a programstratégia alkotói, a program kiírói és kezelői, valamint a program résztvevői számára,
- a különböző programok adatai, legfontosabb jellemzői összevethetőségének biztosítása, a párhuzamosságok kiszűrése és a programok összehangolhatóságának megteremtése érdekében,
- a támogatási rendszer átláthatóságának, jogszerűségének biztosítása.

A program értékelések során kritérium-rendszerek felállítása válik szükségessé és különösképpen az alábbiak vizsgálatára szükséges kitérni:

- a program eredeti céljainak szakmai megalapozottságát, jelentőségét és ezek megvalósulását,
- az elindított program megtalálta-e a célközönséget,
- a program végrehajtása során létrejövő eredmények hasznosíthatóságát,
 - a program végrehajtása során a rendelkezésre álló erőforrásokkal és az eredeti célokkal összhangban áll-e a létrejött kutatás-fejlesztési eredmények mennyisége és minősége,
- a program eredményeinek gazdasági-társadalmi hatásait,
- az egyes programok összekapcsolását, egymásra épülését a stratégiai célok hatékony megvalósítása érdekében,
- egyéb, az adott szakterület stratégiai céljaiból adódó szempontoknak való megfelelést.

A értékelések módszertana

A programértékelés és monitoring tevékenység alapvető jogi alapja a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal és Regionális Innovációs Ügynökségek között aláírt három évre szóló támogatási szerződés, mely döntően a befogadott és nyertes pályázati koncepciók adatait tartalmazza. Ebben kerültek meghatározásra a megkövetelt és javasolt indikátorok, a projekt finanszírozás belső szerkezeti összetétele és más adatok. A kidolgozott hazai és immár a második ciklusban több jelentős átalakítással működő regionális innovációs rendszer alapvető irányítási eszköze a megkötött három éves szerződés, mely biztonságot jelent a nyertes konzorciumi tagok középtávú cselekvése számára, de a felülről történő operatív irányítást és a közvetlen beavatkozásokat nem teszi lehetővé. Ezt azért is fontos kihangsúlyozni, mert programértékelés és monitoring tevékenység alapvetően a szolgáltatott adatokon alapul, melynek előállítási és gyűjtési kötelezettségét a szerződések szabják meg.

A programértékelés és monitoring feladatok fogalmi rendszerét a 198/2005. (IX. 22.) Korm. rendelet részletesen meghatározza, de teljesen szabad lehetőséget biztosít az indikátorok

meghatározásában. Ennélfogva, külön szükséges meghatározni az innovációs programok és projektek esetében azokat az indikátorokat, melyek segítségével az értékeléshez elegendő információt kapunk. A kormányrendelet felhívja a figyelmet a programértékelés néhány, de nem teljes, tervezési és módszertani szempontjaira.

A program értékelés a közpénzek eredményes felhasználásának vizsgálata érdekében, a közfinanszírozású kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs programok eredményeinek, a program végrehajtása során a rendelkezésre álló erőforrásokkal és az eredeti célokkal való összhangban állását, az eredmények gazdasági-társadalmi hasznosítását és a hasznosítás hatásait elemző tevékenység.

Az értékelési tevékenység elvégzéséhez értékelési tervet kell készíteni, mely az értékelés céljainak, módszerének és időbeli ütemezésének meghatározását tartalmazza. Az értékelési terv elkészíthető a szerződés hároméves időtartamára vonatkozóan, de évente felülvizsgálandó és az évenkénti feladatoknak megfelelően külön értékelési célokat is meghatározhat.

A Kormányrendelet alapján a program értékelése előzetes, közbenső és utólagos lehet. A programok tervezése során előzetes értékelés végezhető el, mely a program tervezésekor, annak véglegesítése előtt végrehajtott értékelést jelenti annak érdekében, hogy a tervezett program elősegíti-e a célok megvalósulását, a rendelkezésre álló erőforrásokkal végrehajtható-e az adott program, valamint a monitoring és a későbbi értékelések számára megfelelő információk rendelkezésre állnak-e.

Tekintettel arra, hogy a támogatási szerződések már a RIÜ-vel aláírásra kerültek az előzetes értékelésre hagyományos értelemben nincsen lehetőség. Azonban elemezhető a pályázati kiírás tartalma, a beérkezett pályázatok minősége és struktúrája, és a megkötött támogatási szerződések tartalma és a pályázatokkal való összhangja. Ennek tanulságai már elősegíthetik a Regionális Innovációs Irányítási Rendszer (RIIR) értékelését és a várható működési mechanizmusok előrejelzését.

A közbenső értékelésnek a program megvalósítása, végrehajtása közben végzett értékelést nevezzük a szükséges korrekciók megtétele érdekében. A vizsgálatok lehetnek éves programértékelések, vagy év közben végrehajtott célvizsgálatok. Az éves értékelés keretében minden évben valamennyi Regionális Innovációs Ügynökség tevékenységének komplex értékelését el kell végezni.

A célvizsgálat egy –egy speciális témakör vizsgálati programját tartalmazza, mely érintheti valamennyi RIÜ tevékenységét, de reprezentatívn alapon néhány kiválasztott ügynökség munkáját is jelentheti. A vizsgálat súlyponti elemei változhatnak és évente több ilyen célvizsgálat elvégzésére is sor kerülhet.

Az utólagos értékelés: a program lezárása utáni értékelés a célok elérésének, a forrásfelhasználás eredményességének vizsgálata, a siker vagy a kudarc tényezőinek feltárása, valamint a jövőre nézve szükséges javaslatok megfogalmazása.

A program értékelésének végrehajtásáért, valamint az értékelés céljának, módjának, eszközeinek, szempontjainak meghatározásáért, az értékelés eredményeinek elfogadásáért és nyilvánosságra hozásáért, ideértve a világhálón való közzétételt is, a program forrásának jogszabályban meghatározott kezelője, illetőleg annak felügyelő szerve felelős.

Az ellenőrzési tevékenység a támogatási programoknál a közpénzek felhasználásának adminisztratív, jogi, pénzügyi szabályszerűségeit vizsgáló tevékenységet jelenti. Jelen támogatási szerződés esetében a RIÜ-k szakmai beszámoló jelentésük mellé pénzügyi beszámolót is készítenek a szerződésben rögzített felhasználható pénzügyi eszközök elszámolásával kapcsolatban. A pénzügyi beszámolót beadás előtt könyvvizsgálóval auditáltatni kell. Mindezek mellett a MTESZ is végrehajthat pénzügyi ellenőrzést, mely lehet egy –egy téma vonatkozásában átfogó, vagy szűrőpróbaszerű. Pénzügyi szabálytalanság, vagy visszaélés esetében a MTESZ külön könyvvizsgáló kirendelését is kezdeményezheti.

A monitoring tevékenység: a program végrehajtója által működtetett, a támogatott program teljes futamideje alatt a célok elérését, a program időbeli szakmai, pénzügyi előrehaladását és megvalósulását folyamatosan vizsgáló adatgyűjtő tevékenység. Eredményeit felhasználja az ellenőrzés és az értékelés is.

Mivel a régiók és a vállalkozások globalizált együttműködésben vesznek részt nem elegendő a régiók tapasztalatainak gyűjtése és elemzése, figyelemmel kell kísérni a regionális innovációs politikák kidolgozásának, megvalósításának és irányításának nemzetközi gyakorlatát is és szembesíteni kell a hazai gyakorlatot a nemzetközi tendenciákkal.

A regionálisan alkalmazott innovációs támogatási és irányítási eszközök regionális innovációs stratégiák megvalósítását hívatottak elősegíteni. Ennek mérésére szolgálnak az indikátorok, melyek a programértékelés során a program céljainak teljesülését számszerűen vizsgáló

mutatószámok, illetve szakmaspecifikus eredménymutatók. Ennek különböző típusai lehetnek:

input indikátorok: a program megvalósításához szükséges pénzügyi, emberi és egyéb erőforrásokra vonatkoznak,

output indikátorok: a program megvalósításának folyamatát jelző mutatószámok, illetve szakmaspecifikus eredménymutatók, amelyek a támogatott program céljainak megvalósulását írják le,

eredmény indikátorok: a program megvalósított céljainak közvetlen eredményeit leíró mutatószámok, illetve szakmaspecifikus eredménymutatók,

hatás indikátorok: a megvalósult programnak a gazdasági-társadalmi környezetére gyakorolt, hosszabb távú hatásait számba vevő mutatószámok;

A kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs cél elérése érdekében tervezett, intézkedéscsomag, a program kedvezményezettje, a RIÜ-k, a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény rendelkezéseit figyelembe véve adatot szolgáltat a programot felügyelő szerv részére, a szükséges monitoring, ellenőrzés és értékelés elvégzéséhez. Az adatszolgáltatás feltételeit és időtartamát a támogatási szerződésben kell meghatározni. Amennyiben az ehhez szükséges adatok a szerződésben nem állnak rendelkezésre előzetesen a Megbízóval egyeztetni szükséges az adatok bekérésének szükségességét.

A program értékelésénél a program kezelője által szolgáltatott, illetve az értékelők által felhasznált adatok helytállóságát a program végrehajtója által aláírt dokumentumokkal igazolni kell. A programértékelés során a programot felügyelő szerv a program értékeléséhez szükséges dokumentációkat, adatokat, információkat, elemzéseket az értékelést végző szakemberek rendelkezésére bocsátja, és biztosítja az értékelők igénye szerinti konzultációs lehetőségeket.

A program lezárását követően el kell végezni a program utólagos értékelését.

2. fejezet

A Regionális Innovációs Ügynökségek feladatai és az ezekre vonatkozó jelentéstételi kötelezettségek a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal előírásai alapján

A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal által kiírt pályázat alapján a megalakuló Regionális Innovációs Ügynökségnek rendszeres beszámolót kell készíteniük és értékelni kell tevékenységüket. De a programértékelés és monitoring tevékenység is az indikátorokra támaszkodik.

Az indikátorok felhasználási területe jelen esetben igen széles körű, hiszen a rendelkezésre bocsátott vissza nem térítendő támogatások felhasználásáról is indikátorok keretében kell beszámolni, de az indikátorok mérik a RIÜ-k szakmai teljesítményét, és az indikátorok jellemzik a régió innovációs teljesítő képességét. Az indikátorok alkalmasak lehetnek az egyes RIÜ-k tevékenységének összehasonlítására mind hazai, mind nemzetközi vonatkozásban.

Az indikátorokon alapuló elemzés kiegészülhet egyes tudományterületek sajátosságainak megfelelő szöveges szakértői véleménnyel, de egyedi reprezentatív, vagy teljes körű felmérésekkel is.

Ezen kívül fel lehet mérni az egyes RIÜ-k munkamódszerét a projektgenerálás, projekt előkészítés és projektmenedzsment folyamata során. Mérési módszereket lehet kidolgozni a Regionális innovációs stratégia végre hajtására tett lépések elemzésére. Ezek régiónkénti összehasonlítása jelentős hatékonysággal járhat.

Fontos, hogy a Regionális Innovációs Ügynökségek saját maguk is végezzenek értékelő és monitoring tevékenységet, s abban mind a nemzetközi standardnak, mind az NKTH által előírt minőségi követelmény rendszernek tegyenek eleget. Egyes RIÜ-k már most vállalkoznak innovációs pályázatok kiértékelésére a stratégiaalkotáshoz való visszacsatolás érdekében. (DD-RIÜ)

Az elemzés során az egyik kínálózó legjobb módszer az egyes RIÜ-k tevékenységének összehasonlítása (benchmarking). Az összehasonlítás igen széles területeket ölelhet fel. Kiterjedhet

a régió innovációs teljesítményének mérésére, a RIS célkitűzéseinek minősítésére és a végrehajtás során elért eredmények és munkamódszerek jellemzésére. Az összehasonlítás feltételeit vagy előzetesen lehet biztosítani, vagy utólagos interjú és kérdőíves megkérdezés útján lehet az adatokat beszerezni. Ajánlatos felhasználni az eddig elkészült és az Európai Unió által finanszírozott többéves benchmarking programok adatait és munkamódszerét. Sajnálatos, hogy az egyik fél millió Euró teljes költségvetéssel végrehajtott kutatási eredmény hasznosítására még nem történtek lépések, holott az egyik hazai régió is rész vett a programban. (ProAct program) A programértékelés és monitoring rendszer stratégiájának kidolgozásnál mindenképpen érdemes figyelmet szentelni ennek a sokoldalú és nagy ívű munkának.

Végezetül ki kell emelni a programértékelő feladatát, mely a beszámolókat és az feldolgozott adatokat elemezve javaslatot köteles kidolgozni a program döntéshozója, végrehajtója, valamint a program kedvezményezettjei részére, amely tartalmazza a technikai és pénzügyi lebonyolítással, a források hatékonyabb felhasználásával, illetve a programok továbbvitelével kapcsolatos ajánlásokat. Ennek keretében különösen a hasznossági és a hatékonysági elemzések végrehajtására szükséges odafigyelni, mely magára az innovációs folyamatra is kiterjedhet. (Measuring innovation efficiency- EU 2007.)

Az elemzés során értékelhető a teljes RIS-ben való előrehaladás, mely a RIÜ-k működésének legfőbb célja. Ezt annál is inkább fontos kiemelni, mert nincs minden eszköz a RIÜ-k kezében. A Regionális Operatív Programok és a Technológiai és Innovációs Alapból meghirdetett pályázatok (Baross Gábor és Innocsekk) hatáselemzése is hasznos lehet, annak ellenére, hogy az ezzel kapcsolatos operatív feladatok az ésszerű átszervezés következtében kikerültek a RIÜK hatásköréből. E programok célzott értékelésének az eredményét is szükséges visszacsatolni a RIS programozása során.

Végezetül megemlítenédők azok az innovációs elemzések, melyek régióként készülnek a RIÜ-k irányításával. Ezek igen hasznos és fontos információt szolgáltatnak az alkalmazott eszközök minőségéről és hatékonyságáról, a mikro-szféra innovációs képességéről és a fejlődés üteméről.

Fenti követelmények és célkitűzések után tekintjük át a kötelezően előírt indikátorokat és a pályázatban megjelent és kiterjesztett indikátorokat a RIÜK kezdeményezése alapján.

A pályázati kiírás és a szerződés alapján a RIÜ-nek az alábbi indikátorokat szükséges kidolgozni.

- . *a RIÜ közreműködéséhez köthető gazdasági eredmények (regionális GDP, GERD, foglalkoztatás);*
 - . *az innovációt segítő szolgáltatásból származó éves bevételek mértéke es éves növekedésének dinamikája (Ft);*
 - . *a RIÜ által kezdeményezett, mentoralt, menedzselt innovációs projektek száma és összköltsége (db, Ft), átlagos futamideje (év);*
 - . *a RIÜ és hálózata szolgáltatásait igénybe vevő vállalkozások száma (db);*
 - . *a RIÜ közreműködésével létrejött tudományos publikációk, előadások, kiadványok, tanulmányok és elemzések száma (db, hazai, nemzetközi);*
 - . *hazai es külföldi innovációs szervezetekkel közösen végrehajtott, innovációt segítő akciók száma és összköltsége (db, Ft);*
- + a pályázó által javasolt indikátorok beleértve az EFQM modell alkalmazásához szükséges indikátorokat is.*

A feladatul meghatározott indikátorok összességében output indikátorok, azaz a RIÜ-k kimeneti teljesítményének a mérését hívatottak mérni.

A RIÜ-k közreműködésének hatása a gazdasági tevékenységre mutatószámból a foglalkoztatáshoz köthető a leginkább mérhető, a BERD és a GERD mérési technikája már a KSH közreműködését igényli és az egyes befejeződő projektek eredménykihatásának mérésének ismeretét is feltételezi.

Az innovációt segítő szolgáltatásból származó bevétel nem innovációs, hanem üzleti tevékenységből eredő indikátor, azt mutatja, hogy a RIÜ mennyire képes önállóan és piaci alapon innovációs szolgáltatásokat nyújtani, miután kiépítette az ehhez szükséges infrastruktúráját.

A Regionális Innovációs Ügynökségek által alkalmazott indikátorok

Jelen fejezetben nem feladatunk RIÜ-k teljes munkatervi feladatainak értékelése és indikátorainak elemzése, de mivel az indikátorok általános értelmezésével kapcsolatosan ezeket is az indikátorok rendszeréhez szükséges kapcsolni foglakoznunk kell vele. Azonban csak annyiban érintjük, amennyiben az a programértékelés és monitoring szempontjából az indokolt.

A RIÜ közreműködéshez köthető indikátorok

Az regionális GDP növekedés és a regionális GERD közvetlenül a RIÜ tevékenységéhez való

kapcsolódását két RIÜ nem látta kivitelezhetőnek (KD-RIÜ és a KM-RIÜ). Ellenben valamennyi RIÜ számszerűsítette, vagy relatív mutatóval határozta meg a regionális foglalkoztatásban elérhető célokat.

Az innovációs szolgáltatásból eredő bevételeket valamennyi régióban tervezték, melynek a mértéke az egyes régiók fejlettségével is összefüggésbe hozható. A legkevesebbet a három évre a DA-RIÜ tervezett, 5 millió Ft-os összegben, a legmagasabb bevételt a KM-RIÜ tervezte 34,5 millió Ft-al, ezt követi a NYD-RIÜ 29,7 millió Ft-al míg az EM RIÜ 29 millió Ft-ot, a KD-RIÜ 8 millió Ft-ot és EA-RIÜ 16 millió Ft-ot tervezett. Az innovációs szolgáltatások bevétele összefüggésben van az önállóan kifejlesztett egyedi szolgáltatási kínálattal is. Figyelemre méltó, hogy ahol erős az oktatási tevékenység és saját vonzó innováció kínálatot fejlesztenek ki ott magasabb az elérhető szolgáltatási bevétel.

A Regionális Innovációs Ügynökségek hazai koncepciója lehetővé teszi a különféle pályázatokban való önálló részvételt. Ez egy államigazgatási szervezet esetében természetesen elképzelhetetlen lenne. Ily módon lehetőség nyílik arra, hogy mind az Európai Unió, mind a hazai pályázati rendszerekben, mindenekelőtt a nemzetközi projektfejlesztésben és az infrastrukturális feltételek építésében részt vegyenek a RIÜ-k. Több RIÜ számolt is ezzel a kínálkozó lehetőséggel, s a bevételek elérik esetenként a 100 millió Ft-ot is, azonban ez csak az adott projekt kivitelezésére fordítható.

Valamennyi RIÜ tervezte a saját tevékenységének minősítéshez szükséges indikátorokat, melytől azt remélik, hogy teljesítményük mérésére alkalmas lesz. Megítélésünk szerint azonban ezek az indikátorok nemigen alkalmasak a teljesítmény valódi megítélésére. Ilyen mutató például a terv teljesítésétől való eltérés mértéke, melyről már korábbi évekből tudjuk, hogy a minőségi munka jellemzésre nem alkalmas. Valószínű, hogy az átvett modell nem egy valóságban működő innovációs ügynökségtől ered.

A Regionális innováció Ügynökségek tervezett kötelező indikátorai 2008-2011. között

indikátorok	DA –RIÜ	DD-RIÜ	EA-RIÜ	KD-RIÜ	EM-RIÜ	KM-RIÜ	NyD-RIÜ
Regionális GDP	KÖTELEZŐ INDIKÁTOROK						
	69-ről 70 %-ra a hazai GDP %- ában	+ 7 MdFt	+ 6MdFt	n.a	+2 MdFt	n.a	+2,4 MdFt

Regionális GERD	+ 2 MdFt	n.a	+ 0, 1%	N.A	+0,04%	N.A	+0,04% +600MFt
Regionális foglalkoztatás	+1.5 %	+50 fő	+450 fő	+100 fő Közvetett en: 300 fő	+200 fő	+100 fő	+160 fő
Innovációs szolgáltatásból származó bevétel Millió Ft-ban	5,0	16,6	8,0	16,0	29,0	34,5	29,7
A RIÜ-höz köthető: Projektok db Összköltsége eFT	20 db 1000	41 1750	230 5520	15 225	42 1260	38 N.A	25 700
A RIÜ és hálózata szolgáltatásait igénybe vevő vállalkozások száma db	201	1400	400	260	270	100	180
A RIÜ közreműködésével létrejött publikációk, előadások	10 db	55	33	9	23	N.A	12

Közös innovációs akciók Száma db-ban millió Ft-ban	3 100	45 75	2 4	n.a	6 6	N.A	N.A
--	----------	----------	--------	-----	--------	-----	-----

Dél-Alföldi Regionális Innovációs Ügynökség	DA –RIÜ
Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.	DD-RIÜ
Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.	EA-RIÜ
Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.	KD-RIÜ
Észak-Magyarország Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.	EM-RIÜ
Közép- Magyarország Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.	KM-RIÜ
Nyugat-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht	NyD-RIÜ

A Regionális Innovációs Ügynökségek igen nagymértékben kiegészítették a kötelezően meghatározott indikátorokat saját teljesítményük mérése céljából. Ezek többirányúak.

Egyrészt volt olyan RIÜ, amelyik részletesebben kívánja figyelni a régióban megvalósuló projekteket: külön mutatja ki a z általa generált projekteket, az általa mentorált és a menedzselte projekteket számát. Ezen belül még a belföldi és nemzetközi projekteket is figyeli.

A tanácsadási tevékenység keretén belül van aki az általános tanácsadást is együtt szerepelteti. Van, aki figyeli a RIÜ-vel kapcsolatban lévő vállalkozások számát. (KM), a klaszterek és a klaszter tagok számát.

Az oktatási tevékenység tervezése során volt olyan RIÜ, amelyik csak az oktatási programok számát határozta meg, de sokan már a képzésben résztvevők számát is prognosztizálták. Hasonlóképpen a konferenciákon, előadásokon résztvevők száma is tervezett, vagy csak maga a program száma került meghatározásra.

A kommunikációs programokat igen nagy részletességgel tervezte meg néhány RIÜ. Tervezik megfigyelni a kiküldésre kerülő Hírlevelek számát, a honlapot felkeresők számát és van aki a média megjelenést is tervez. A RIÜ-k több felmérést terveznek a jelenlegi ciklusban ezek számát és az elérése kerülő populációt is megtervezik.

Az egyes indikátorokat több RIÜ évenkénti bontásban és kumuláltan egyaránt megadta. Vannak azonban olyan ügynökségek, melyek csak az összevont hároméves mutatószámot adták meg.

Összességében megállapítható, hogy a RIÜ-k indikátor és szolgáltatástervezési mutatószámai egymástól jelentősen eltérnek. Van olyan RIÜ, amelyik csak a programok végrehajtásának havi ütemezését és időigényességét tervezte meg és az indikátorokra kevesebb figyelmet fordított, míg mások igen részletes, de egymástól sok esetben még tartalmában is eltérő mutatószámokat dolgozott ki.

A költségvetésekre hasonlóképpen ugyanez vonatkozik, hiszen valamennyi programpontra költségkihatása van, s nem azonosak az egyes kiadási sorok sem szerkezetükben sem tartalmukban. Ily módon a teljes program belső költségstruktúrája nem összegezhető és nem hasonlítható össze.

A monitoring rendszer jövőbeni működési stratégiája határozza meg, hogy a megfigyelést milyen

mélységben, milyen struktúrában, milyen gyakorisággal és milyen összehasonlíthatósági kritériummal kívánatos végrehajtani. Ennek megtervezésére a programalkotás során nem került sor, holott e nélkül a programértékelés nehezen hajtható végre. A jelenlegi pályázati adatok és a szerződésben foglalt adatszolgáltatási követelmények, melyek feltehetőleg ebből származnak, rendkívüli módon megnehezítik a program szintű értékelést. Az összehasonlítások elvégzéséhez igen igényes és utólag nehezen rekonstruálható adatokat kell visszamenőleg kidolgozni, melyek megbízhatósága az estek többségében nem megfelelő és rendkívül munkaigényes kigyűjtést jelent. Ezért javasolható, hogy a RIÜ-k bevonásával kerüljön kidolgozásra egy egységes adatszolgáltatási és tervezési rendszer, mely az Ügynökségek számára megfelelő önállóságot ad, de lehetővé teszi az elemzéshez szükséges adatok begyűjtését is.

Végezetül a végrehajtás elősegítése végett szükséges megjegyezni, hogy a RIÜ-k nagyszabású innovációs felméréseket elemzéseket végeznek a tervezett ciklusban. De a Baross Gábor program keretében is megkezdődött az innovációs felmérések pályáztatása, mely igen hasznosak a stratégiaalkotás és elemzés számára, De felhívjuk a figyelmet, hogy az innovációs felmérések területén az Európai Unió nagy áttörést tervezett a 2008. évtől kezdődően. Új módszerek és új fogalmak jelentek meg már a 2007 évi European Innovation Scorebord felvételénél is, de a következő felmérések koncepciója is készen áll.

Mindezek következtében közelíteni szükséges az egyes régiók innováció elemzési módszertanát, hogy azok mind a régiók szintjén, de lehetőleg még az Európai Unió más régióival is összehasonlításra alkalmasak legyenek.

A pályázati felhívás az alábbi minimum indikátorok kidolgozását és adatszolgáltatási kötelezettségét írta elő.

- A RIÜ közreműködéséhez köthető gazdasági eredmények (regionális GDP, GERD, foglalkoztatás);
- Az innovációt segítő szolgáltatásból származó éves bevételek mértéke és éves növekedésének dinamikája (Ft);
- A RIÜ által kezdeményezett, mentorált, menedzselt innovációs projektek száma és összköltsége (db, Ft), átlagos futamideje (év).
- A RIÜ és hálózata szolgáltatásait igénybe vevő vállalkozások száma (db).
- A RIÜ közreműködésével létrejött tudományos publikációk, előadások, kiadványok, tanulmányok és elemzések száma (db, hazai, nemzetközi).
- Hazai és külföldi innovációs szervezetekkel közösen végrehajtott, innovációt segítő akciók

száma és összköltsége (db, Ft).

- A pályázó által javasolt indikátorok beleértve az EFQM modell alkalmazásához szükséges indikátorokat is.

A Regionális Innovációs Ügynökségek ezen indikátorok teljesítése mellett további indikátorok képzését vállalták, melyek további specifikus tényezőkkel egészítik ki tevékenységük értékelését és elemzését.

3. fejezet

A Regionális Innovációs Ügynökségek helyzete és tevékenységei a 2005-2007 időszakban és a 2008-2010 időszakban

Ebben a fejezetben a Regionális Innovációs Ügynökségek szakmai beszámolóí alapján régióként külön, de egységes szerkezetben foglaljuk össze az elvégzett tevékenységeket, külön kitérve a regionális hálózatépítésre.

A Regionális Innovációs Ügynökségek az elmúlt három éves ciklusban történő működésük eredményeképpen kiépült hazai a regionális innovációs szolgáltatások rendszere. Elfogadott gyakorlattá vált nálunk is azon elméleti tézis, hogy a regionális gazdaságfejlesztés nem nélkülözheti a kutatás–fejlesztés és innováció stimuláló hatását. A kezdeti időszakban a fő célkitűzés az innovációs kereslet és kínálat egy idejű fejlesztése volt. Ezt egy külön megalkotott pályázat (Innocsekk) is elősegítette, mely különösképpen hatást gyakorolt a piaci résztvevők mindkét oldalára. A RÜI-k megjelenésével azonban lehetővé vált az ellátási láncban résztvevő cégeken kívül a kutatásfejlesztéssel és innovációval foglalkozó egyetemeket, kutató intézeteket is bevonni az üzleti kapcsolat és termékfejlesztés rendszerébe.

A 2004. évben bevezetett Regionális Innovációs Rendszer és az innovációs szolgáltatások kiépülésének ösztönzése a fejlett országok gyakorlatához képeset későn történt meg. Nyugat-Európában valóságos forradalom zajlott le a 90 –es évek közepétől, az innovációs tanácsadó cégek nyújtotta szolgáltatások ugrásszerűen megnövekedtek, s a folyamat még ott sem fejeződött be. A globalizáció és a nemzetközi kapcsolatok mind szélesebb fejlődése megköveteli a nemzetközi áttekintéssel rendelkező, versenyképes innovációs tanácsadó hálózat kiépítését.

A hároméves ciklus végére a regionális határok között mozgó innovációs keresletet és kínálatot indukáló pályázati rendszer és az innovációs tanácsadó, szolgáltató tevékenység először országos hatókörben terjedt tovább, majd megkezdődött s nemzetközi tapasztalatszerzés. A RIÜ-k olyan nemzetközi együttműködésekben vettek részt, főleg az Európai Unió pályázati rendszere segítségével, melyek komoly új tudással gyarapították ismereteiket. De hasznára vált a szolgáltatási rendszer fejlesztésének a megkezdődő régiók közötti együttműködésben való részvétel is.

Jelen tervezési ciklus lehetővé teszi, hogy az innovációs szolgáltatások köre bővüljön, ezáltal mind több hazai kis és középvállalkozás váljék innovatívvá, s csökkenjen a lemaradás a fejlett országok innovációs szolgáltatási struktúrájához képest.

3.1. Dél-Alföldi RIÜ

3.1.1 Tevékenységek a 2005-2007 időszakban

A 2005. év tevékenységei - „az indulás éve”

- A DARIÜ elsődleges szerepe a régióban, hogy regionális integrátor szerepet töltsön be a Dél-Alföldi régióban és hálózatmenedzseri feladatokat lásson el
- A projekt első évében elindították az infopontok hálózatát
- A regionális hálózatépítés két irányban történt. (kutatóintézetek, vállalkozói szféra)
- Innovációs képzési program elindítása
- Az interregionális és nemzetközi partnerség erősítése

A DARIÜ konzorciumon belül kizárólag a DARFT Kht feladata volt az Innovációs Alap decentralizált részére vonatkozó regionális pályázati kiírás előkészítése és a pályázati rendszer lebonyolítása.

A 2006. év tevékenységei

A hálózatos együttműködések voltak jellemzőek a RIÜ tagok tevékenységére, elsősorban a

kommunikáció (regionális innovációs portál, a rendszeresen megjelentetett elektronikus hírlevél és az Innovációs Infopont Irodák tevékenysége)

az innovációs képzések (egy napos alapozó innovációs képzés, hatszor egy napos (így átfogó innovációs ismereteket adó) innovációs menedzserképzést + a képzésekhez szakmai háttéranyagként használható innovációs tankönyv)

a hálózatszervezés (Baross Gábor program keretében a RIÜ tagok közül többen és RIÜ-n kívüli szervezetek is regionális K+F hálózatok szervezését kezdték el 2006 második felében. Egyes témakörökben több kezdeményezés is elindult egymástól függetlenül, ezért fontos feladata volt a RIÜ koordinátor szervezetnek, hogy mindegyik induló K+F hálózatot bekapcsolja a RIÜ hálózatos együttműködésbe.)

projektfejlesztés (a RIÜ hálózat mindegyik tagja aktívan dolgozik, de az egyes tagok eredményessége azonban igen nagy szórást mutat) témakörében

3.1.2. Szervezeti felépítés

- DARFT Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.
- Halászati és Öntözési Kutatóintézet
- Bács-Kiskun Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány
- Dél-Alföldi Bio Innovációs Centrum
- Duna-Tisza Regionális Fejlesztési Zártkörűen Működő Részvénytársaság
- Epigramma Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
- BIOPOLISZ Szegedi Innovációs Szolgáltató Kft.
- Magyar Innovációs Szövetség

3.1.3. Hálózatépítés

DARFT Kht.

- A DARFT Kht. a RIÜ projektben vállalt tevékenységek biztosítása érdekében 2007-ben három alkalommal összehívta a RIÜ konzorcium tagjaiból álló Operatív Koordinációs Munkacsoportot (OKM-et). Az üléseken megvitatásra kerültek az addig elért eredmények, tapasztalatok, valamint a további tevékenységek összehangolására, a RIÜ jövőjének megvitatására került sor.
- Az Infopont Irodák további működtetésével és az újak létesítésével is bővült a regionális innovációs hálózat, valamint ennek következtében bővült az innovációs információkkal ellátott szervezetek köre.

- Az Európai Bizottság finanszírozásában a DARFT Kht. szakértői közreműködést kapott a Regionális Innovációs Stratégia megvalósításához. Ennek keretében (Innovation Coach projekt) tapasztalt külföldi szakértők segítették a RIÜ munkáját
- Innovációs adatbázisok készültek (szakértői adatbázis, kutatási témák adatbázis, kompetencia adatbázis)
- Innovációs Projektfejlesztő Műhely
- 2007 júniusában hat regionális innovációs központ részvételével létrejött a Dél-alföldi Régió Innovációs Központok hálózata (DARIKNET)

Bács-Kiskun Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány

- Konzorcium technológia fejlesztési innovációs hálózat szervezése
- Konzorcium a Pro-Szeged Pólus Klaszter létrehozására
- Kreatív Tudásközpont (KTK) konzorciuma
- Élő Laborok Európai Hálózata

DABIC Kht.

- Élelmiszerbiztonsági hálózat építése
- Élelmiszerbiztonsági laboratórium fejlesztése (az MSZ EN ISO/IEC 17025: 2005 szabvány szerint akkreditált vizsgálólaboratórium, 2006. május 22. napjától akkreditált laboratóriumi szolgáltatást nyújt a hálózat tagjai és külső megbízók részére.)

Epigramma Kft.

- Szoftveripari Innovációs Pólus Klaszter

3.1.4. Szolgáltatások fejlesztése a 2008-2010 időszakban

A régió építve a korábbi tapasztalataira nagy hangsúlyt fektet a projektek generálására, az innovációs tanácsadási tevékenységre, az innovációs menedzsmentoktatásra, és a vállalkozások információkkal való ellátására.

A projektgenerálás feladat során a korábbi, RIÜ igen eredményesen működő projektgenerálási és

projektfejlesztési műhelyeinek továbbfejlesztése történik meg; ennek keretében projektfelmerő interjúk készülnek, pályázati információs napokra kerül sor, illetve különféle statisztikai elemzések készülnek a régió innovációs projektötleiről, melyek eredménye integrálható a RIS-be.

A tanácsadási tevékenységet az alábbi fő területekre tervezik összpontosítani:

- a szellemi tulajdon tanácsadási tevékenység koordinációja,
- a technológia-transzfer tanácsadási tevékenység koordinációja,
- a start-up vállalkozások menedzsmentje,
- a projektgenerálás
- klasztermenedzsment.

Valamennyi tanácsadói tevékenységhez elengedhetetlenül szükséges tanácsadói hálózat kiépítését és az adatbázis feltöltését tovább folytatják.

A szellemi tulajdon tanácsadási tevékenység koordinációja keretében a RIU Keh. szakértői adatbázisát tovább kívánja fejleszteni. A szellemi tulajdon menedzsmenttel kapcsolatosan oktató tevékenységet szervez és alapszintű tanácsadási tevékenységet folytat. A technológia-transzfer területén is ezzel megegyező tevékenységet végez.

A tanácsadás legfontosabb elemét a következő tényezők alkotják:

szabadalmazhatósági teszt; szabadalmi kutatás; iparjogvédelmi oltalomszerzés előkészítése; üzleti terv-készítés; piackutatás, technológiaértékelés; tanulmányok készítése (megvalósíthatósági stb.); jogi és üzleti tanácsadás; szabadalom-hasznosító (spin-off) vállalkozás alapításának előkészítése, szellemi tulajdon apportértek-meghatározás, kockázatelemzés és -menedzsment; szerződések kidolgozása (kutatási-, technológia-átruházási licencia szerződések), patent pool; technológia-transzfert szolgáltatások; menedzsmentszelektálás és képzés. Az alapszintű tanácsadás körében foglalkoznak a start-up vállalkozások menedzsmentjének fejlesztésével.

A klasztermenedzsment feladat során a RIU kapcsolatot tart fenn a létező klaszterekkel illetve segíti a klaszterek szerveződését. Utóbbi érdekében az eredetileg menyesnek mondható, 1. RIU szerinti projektfejlesztő műhely mintájára klaszterfejlesztő műhelyeket, alakít ki létező és kialakítandó

klaszterek számára.

A fenti feladat ellátása érdekében a következő konkrét részfeladatokat kell megvalósítani: (i) kapcsolatlétesítés és fenntartás már létező klaszterekkel illetve segíteni új klaszterek szerveződését; (ii) ipari kapcsolatteremtés: kapcsolat kialakítás vállalatokkal, kutatókkal, az innovációs folyamat főbb szereplőivel; (iii) információ-szolgáltatásszerveződő klaszterek potenciális tagjaihoz (adatbázis munka); (iv) pályázati forrás keresése és információnyújtás klaszter-szerveződések támogatására (hazai és EU-s).

Az oktatási tevékenység keretében az alábbiakat tervezik:

A vállalati innovációs alapismeretek című egynapos képzés alapvető tájékoztatást ad az innovációs rendszerek és intézmények, a szellemi tulajdon védelme, a szabadalmi eljárásrend, az innováció finanszírozás, a kockázati tőke, az innovációs pályázatok és projektmenedzsment, tudásalapú vállalkozások indítása témákban és esettanulmányokkal teszi kézzelfoghatóvá az átadott ismereteket.

A hatnapos képzés alapvető ismeretek átadásán túllépő, tanfolyam jellegű, hat nappal álló Innováció menedzsment a gyakorlatban című képzéssorozat az innováció iránt komolyabban érdeklődő, alapismeretekkel már rendelkező, vagy ténylegesen ebben dolgozó szakemberek számára kerül meghirdetésre.

Az Információs napok keretén belül a DARIU Khe. tevékenységet és aktualitásokat bemutató regionális innovációs konferenciákat terveznek is szerveznek, valamint az Info pontokhoz kapcsolódóan évente többször innovációs workshopokat, információs napokat.

A honlapon a tartalomfejlesztés folyamatos lesz, aktuális információkat lehet majd szerezni az innovációs pályázati lehetőségekről, rendezvényekről, jogszabályokról, valamint az innovációs hitlevelek összes száma megtalálható lesz rajta.

A RIU már korábban szakértői adatbázist alakított ki, s ebbe regisztrált 20 szakértő szervezet és 28 fő szakértő. A honlapon a regionális kutatóhelyek által folytatott kutatások témái, a témával foglalkozó kutatók elérhetőségei, a lehetséges alkalmazási területek is szerepelnek.

A DARIU Khe. a szakmai feladatok elvégzése érdekében támaszkodik a már jól működő Info Pont Irodai hálózatra, ugyanakkor azok működését új alapokra kívánja fektetni.

A 3I szervezetében működő tagoknak folyamatosan meg kell felelniük a DARIU által támasztott és előírt feltételeknek. A megfelelő működés biztosítására egy un. 3I minőség-irányítási rendszert vezetnek be.

Az Innovációs Infopont Irodák részben ügyfélszolgálati irodák, részben pedig a RIÜ tevékenységét segítik elő.

Az adatbázis a következő tartalommal kerül kialakításra:

szakértői lista,

professzionális szolgáltatások,

tudás-intenzív vállalkozások,

projektek,

szakmai szervezetek,

elkészített elemzések, tanulmányok, beszámolók.

3.2. Dél-Dunántúli RIÜ

3.2.1. Tevékenységek

A regionális innovációs fejlesztések célrendszerét és prioritásait a 2004-ben, a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht. koordinálásában elkészített Dél-dunántúli Regionális Innovációs Stratégia (DDRIS) jelölte ki. A DDRIÜ Hálózat kitűzött céljai a következők voltak:

- A kis - és középvállalkozások innovációs fejlesztéseit támogató komplex, garantált minőségű, könnyen elérhető szolgáltatói rendszer működtetése
- A tudásbázisok technológiatranszfer hatékonyságának növelése
- Az innovációs szolgáltatások fejlesztése a Dél-dunántúli Regionális Innovációs Stratégiának megfelelően

A 2005-2007 közti időszakban 3 regionális program futott: a kis- és középvállalkozások innovációját támogató DDKKV05 és -06 programok, valamint az innovációs intézményrendszer fejlesztését célzó DDRIR05 program. E regionális Baross Gábor programok kiegészültek az NKTH által kidolgozott, országosan meghirdetett, de a Regionális Innovációs Ügynökségek által kezelt INNOCSEKK programmal. A vállalkozások innovációjának támogatása a Dél-Dunántúlon az „INNOCSEKK” program keretében történt. A program eredményeként 57 mikro- és kisvállalkozás részesült összesen 641 millió forint támogatásban. A projektenkénti átlagos támogatás 11 millió forint volt. Bár a program nem tartalmazott ágazati célokat, a nyertes projektek ágazati eloszlása érdekes módon illeszkedik a DDKKV programok ágazati célterületeihez. A legtöbb támogatási

forrást a gépípar, elektronikai (24%), az egészségipari (23%), valamint a környezeti ipari (20%) innovációs projektek nyerték el. A DDKKV05 és 06 program keretében 59 projekt nyert összesen 833 millió forint támogatást. A fejlesztések összértéke 1,89 milliárd forint. A fejlesztési források legnagyobb arányban az élelmiszeripar, agrárinnováció (33%), valamint az egészségipar (23%) célterületeken megvalósuló projektekhez kapcsolódnak, ezt követi a gépípar, elektronika és informatika célterület. A 2005-től indult regionális programokon keresztül 2005-től összesen 1,66 milliárd forint támogatási forrás jutott a Dél-dunántúli régióba, melynek túlnyomó része, a források 88%-a kis- és középvállalkozások innovációs fejlesztéseit támogatta. A fejlesztésekre fordított teljes összeg 2,1 milliárd forint. A programok kis projektméretű, elsősorban kutatás-fejlesztési tevékenységet tartalmazó projekteket támogatnak, a projektenként átlagosan elnyert támogatás 15 millió forint. A DDRIR05 programcsomag a KKV-k innovációját közvetetten támogató regionális innovációs szolgáltató rendszer fejlesztését célozza DDRIS-nek megfelelően. A program 4 szakterületen támogatta egy-egy kompetencia-központ kialakítását és tevékenységét:

- Élelmiszertudományi kompetencia-központ
- Megújuló energetikai és környezeti ipari kompetencia-központ
- Gyógy- és Termál-turisztikai Szolgáltatási Rendszer
- Regionális Kreatív ipari innovációs hálózat

A program eredményeként 4 központ kezdte meg működését 2006-ban, melyek a regionális innovációs rendszer új elemeiként, melyek a Regionális Innovációs Ügynökség Hálózat partnerszervezeteként a hálózat munkáját szektorspecifikus szaktanácsadással, innovációs projektek generálásával és koordinálásával teszik teljessé. A programban megítélt támogatás összesen 260 millió forint volt. Az innovációs szolgáltatások fejlesztése egyrészt az egységes hálózatos működés révén volt biztosított, másrészt ezt segítette a DDRIS által kijelölt szektorális kompetencia-központok kialakítása is. A 4 központ kialakításában a DDRIÜ Hálózat tagjai is közreműködtek, ezáltal megindulhatott az egyes szervezetek szakterületi specializálódása is. A központok bővítették az intranetes adatbázist, és biztosították az innovációs szolgáltatások strukturált és koherens fejlesztését, mely egyben a DDRIS négy különböző intézkedésének megvalósítását jelenti.

A Regionális Innovációs Ügynökség Hálózat létrehozta a regionális innovációs adatbázis és információs rendszert, melynek alapvetően két fő funkciója van. A külső felhasználóknak, elsősorban a vállalkozásoknak aktuális és szakszerű információt kíván nyújtani az innovációs tevékenységük, innovációs projektjeik támogatása céljából. Az innovációs projekteket az ötlet szintjétől egészen a befejezésig támogatja a portálon megtalálható szakértői adatbázis, a hálózati partnerek széles szolgáltatáslistájának publikálása, aktuális hírek, események, rendezvényekre való

figyelemfelkeltés és nem utolsó sorban az innovációs projektekhez pályázati lehetőségek ajánlatai. Emellett a hálózat működését támogatja az innovációs ügyintézők munkáját rendszerbe foglaló intranetes adatbázis és szoftver. A DDRIÜ Hálózat főképpen innovatív projekt ötletek azonosításával és kidolgozásuk támogatásával a regionális innovációs pályázati programokhoz kapcsolódóan foglalkozott az elmúlt 3 évben. A meghirdetésre került DDKKV05, 06 program kapcsán volt ez a leginkább tetten érhető, mely kis- és középvállalkozások innovációs fejlesztéseit támogatja a DDRIS-ben meghatározott ágazati célterületeken. Emellett folyamatosan zajlott az Innocsekk pályázat projektek generálása. Az innovációs tanácsadás további eredményeit mutatják az intranetes adatbázisunkból leszűrhető alábbi számszerű eredmények: 5 db védjegy, 3 db használati mintaoltalom került bejelentése az iparjogvédelmi szolgáltatás eredményeként, az adatbázisba felvitt, közvetlenül megkeresett vállalkozások száma: 428, a kutatók, szakértők száma: 88 fő.

Több, a DDRIS szektorális céljaihoz illeszkedő klaszter kezdeményezés is elindult a régióban a hálózat tevékenységének következtében. A DDRIÜ által támogatott 4 ágazati kompetencia-központ mindegyike feladatául tűzte ki klaszterek szervezését. Emellett a DDRIÜ tagjai együttműködést alakítottak ki a Dombóvári Egészségipari Klaszterrel és a Szekszárdi Autóipari Klaszterrel. A Biotechnológiai Innovációs Bázis egészségipari klaszter az egészségipari fejlesztések egyik motorja lehet a régióban.

A Hálózat tagjai közül többen (PBKIK, ITKFK, KAPOS ITK, DDRIÜ) hírlevél segítségével tájékoztatták partnereiket a régió innovációs híreiről, rendezvényeiről, pályázati lehetőségekről. Mindemellett a Hálózat tagjai rendelkeznek saját internetes felülettel, mely segítségével egy szélesebb réteget is be lehet vonni a tájékoztatásba. Valamennyi weblapról elérhető a DDRIÜ Hálózat hivatalos honlapja (www.ddriu.hu), mely tartalmazza az aktuális híreket és eseményeket is (látogatottsága évről évre növekvő tendenciát mutatott). A Hálózat az internetes lehetőségek mellett egyéb sajtó-megjelenési lehetőségeket is kihasznált.

Az innováció széleskörű terjesztésének (a vállalkozók és döntéshozók innováció orientált szemléletváltásának elősegítése érdekében) a Hálózat élénk kommunikációs és marketingtevékenységet folytatott az elmúlt évek során. A DDRIÜ reprezentatív szakmai kiadványa Innováció a Dél-Dunántúli Régióban címmel 1000 példányban készült el. A döntéshozók, vállalkozók és a kutatók számára mind a tudásközpontok, mind a transzfer szervezetek a DDRIÜ-vel együttműködve számos fórumot és workshopot szerveztek.

3.2.2. Szervezeti kialakítás

A Dél-dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség Hálózat kialakítása a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht. koordinálásában elkészített Dél-dunántúli Regionális Innovációs Stratégia (DDRIS) megvalósításának része volt.

A Dél-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség Hálózat projekt első évében kialakításra kerültek a működési keretek, az egységes és koordinált szolgáltatói rendszer. A program második és harmadik évében ennek megfelelően folyt a rendszerszerű működés, a kialakított szolgáltatások folyamatos biztosítása. A DDRIÜ Hálózat kialakításával megindult az innováció támogató intézményrendszer koordinált működése a funkciók és kompetenciák lehatárolása.

Részvevő partnerek:

- Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht. (DDRFÜ)
- Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara Regionális Innovációs Centruma (PBKIK-RIC)
- Innovációs és Technológia Fejlesztési Központ Kht. (ITFK)
- Somogy Megyei Vállalkozásfejlesztési Közalapítvány (SMVK)
- KAPOS Innovációs Transzfer Központ Kht. (KITK)
- Pécsi Tudományegyetem (PTE)
- Kaposvári Egyetem (KE)

3.2.3. Hálózatszervezés

A DDRIÜ Hálózat a Dél-Dunántúlon működő *Tudásbázisok* és innovációs és gazdaságfejlesztési *Transzfertervezetek* hálózataként működött. A tagszervezetek kiválasztásának célja a földrajzi és szakterületi lefedettség együttes biztosítása volt annak érdekében, hogy a dél-dunántúli KKV-k könnyen és gyorsan hozzáférhessenek az innovációs szolgáltatásokhoz. A DDRIÜ Hálózat minden résztvevő tagszervezetének saját információs rendszere volt, annak papír-alapú és elektronikus dokumentumaival, belső szabályzataival, kialakult eljárásaival, s ezeket korlátozott mértékben bocsátották a Hálózat rendelkezésére. A pályázati támogatásból kialakult egy közös, „dokumentációs alapú információs rendszer”, mely lehetővé teszi az információk megosztását.

A DDRIÜ Hálózat önálló szervezetekből állt. A támogató elvárásának megfelelően olyan új jogi személyiségű szervezet alakul, mely képes továbbvinni a jelenlegi DDRIÜ eredményeit, viszont mentes annak gyermekbetegségeitől. Egy újabb szervezet létrehozásának azonban csak akkor van értelme, ha hozzáadott értéket jelent a régióban jelenleg működő innovációs tanácsadói rendszerben. A megalakuló DDRIÜ Kft. célja ezért a új, a régióban nem elérhető szolgáltatások kialakítása, elsősorban a non-profit jellegű, testre szabott, és nagy erőforrás igényű, mentorálás típusú tanácsadás biztosítása.

A DDRIÜ Hálózat megteremtette egy komplex, regionális szinten koordinált, innovációt támogató vállalkozásfejlesztési tanácsadói rendszer alapját. Jelentős előny, hogy a Transzfertervezetek biztosítják a régió területi lefedettségét, mert a KKV célcsoport számára fontos a könnyű elérhetőség.

A Dél-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség Hálózat munkája a kialakított működési kereteknek megfelelően folyt, folyamatos szolgáltatásokat nyújtott célcsoportjainak. A Regionális Innovációs Ügynökség Hálózat célja a vállalkozások innovációs fejlesztéseinek támogatása volt, egységes minőségű tanácsadói és innovációs szolgáltatások biztosítása a térség kis- és középvállalkozásai számára. A Hálózat tevékenységének kiemelkedő területe volt az elmúlt néhány évben a regionális innovációs pályázatokra történő projektfejlesztés, hiszen a vissza nem térítendő támogatások jelentős finanszírozási forrást biztosítanak a vállalkozások számára. A pályázati programok eddigi eredményeit tekintve megállapítható, hogy a Hálózat közreműködésével megítélt Innocsek támogatás 512,6 millió forint. A régióban beadott innovációs KKV pályázatok mintegy 50%-a a DDRIÜ Hálózaton keresztül érkezett be.

A *Pécsi Tudományegyetem* jelentős eredményeket ért el, megteremtette a kutatás hasznosítás szervezeti és szabályozási kereteit, melynek a RIÜ hálózatként létrejött Kutatáshasznosítási irodának fontos szerepe volt. A kutatási eredmények egyetemi szintű hasznosítása megkezdődött, az egyetemi licenszek és szabadalmak védelme és piaci hasznosítása megindult. Emellett megtörtént a PTE 150 kutatóhelyének egységes szempontok szerinti felmérése, így publikált formában és kereshető adatbázisban elérhető az egyetem kizárható kutatási és szolgáltatási portfóliója.

A *Kaposvári Egyetemen* a Somogy Megyei Vállalkozói Központ szintén elkészültek a kutatói

kérdőívek melyben nem csak az Egyetem kutatásait, hanem az egyetemi kutatók innovációról alkotott képét, valamint a DDRIÜ ismertségét, és a szervezettel szembeni elvárásait is feltérképezték. A kutatómunkáról egy részletes kiértékelés is készült.

A Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács (DDRFT) 2005. június 22-i ülésén határozott a Dél-Dunántúli Regionális Innovációs és Gazdaságfejlesztési Bizottság (DDRIGB) felállításáról, mely a DDRFT szakmai döntés-előkészítő szervezete a regionális innováció politika területén. A koordinátor szerepét a DDRFÜ szervezeti egységeként működő DDRIÜ látta el. A DDRIÜ hálózat a regionális területfejlesztési intézményrendszerbe ágyazódva alakult ki. A DDRIÜ hálózat megalakításával létrejött egy koordináltan és egységesen működő innovációs szervezetrendszer. A Bizottság a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapból (KTIA) finanszírozott innovációs programok előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos javaslattevő, véleményező és ellenőrző tevékenységével segíti a Tanács munkáját. A Bizottság szerepe igen jelentős az Innocsekk projektek szakmai monitoringja kapcsán is. A DDRIGB feladatai:

- stratégiai szintű közreműködés mindazon innovációs és gazdaságfejlesztési feladatok ellátásában, amelyeket a jogszabályok, valamint az NKTH-val kötött szerződések a Tanács hatáskörébe utaltak
- az éves regionális innovációs pályázati programjavaslatok előkészítése és felülvizsgálata, a meghirdetésre kerülő pályázati kiírások véleményezése
- a pályázatok értékelését végző független szakértők kijelölése, a regionális támogatási döntési javaslatok előkészítése a független szakértők értékelése alapján
- a támogatási összegek felhasználásának szakmai ellenőrzése és a programok monitoringja
- együttműködés az NKTH-val, a Kutatási és Technológiai Innovációs Tanáccsal, a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökséggel és
- a Dél-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség és a DDRIÜ Hálózat munkájának segítése, nyomon követése

3.2.4. Szolgáltatások fejlesztése a 2008-2010 időszakban

A DDRIÜ Kft. célja, hogy a projekt első évében az innovációs szolgáltatások területén hatékony, a piacon jelenleg elérhető szolgáltatásokhoz képest újszerű, szinergikus, hozzáadott értéket tartalmazó tanácsadási szolgáltatás struktúrát alakítson ki. Cél az innovatív ötletek feltárása, megvalósításuk támogatása és a kifejlesztett termékek piaci hasznosítása. Azzal számolnak, hogy a

projekt zárásáig növekvő arányú szolgáltatási bevételt is biztosít a cég számára. A DD-RIÜ ezen célkitűzését speciális eszközökkel kívánja elérni.

A DD-RIÜ egyedülálló módon saját tanácsadói portfóliót kíván kiépíteni külön kidolgozott módszertanok kialakításával az innovációs projekt ötletek gyűjtése, minősítése, mentorálása területén, valamint az innovációs audit, technológiafigyelés, technológiai fejlesztési tervek készítése terén. Céljuk, hogy a harmadik év végére a DDRIÜ ebből szolgáltatási bevételhez tudjon jutni.

- Szakértői hálózat kialakítása és működtetése a régió innovatív vállalkozásai szakértői igényeinek kielégítésére.

- Fizikai inkubációs szolgáltatás – a régiós inkubátorházakkal szerződéses együttműködésben, azok műszaki infrastruktúrájának használatával.

- Finanszírozási és pályázati tanácsadás, innovatív projektek finanszírozása a régiós, országos, valamint nemzetközi innovációs pályázatok kapcsán, továbbá mikro hitelhez, hitelhez és kockázati tőke alapokhoz kapcsolódó komplex finanszírozási rendszer kialakítása.

- Kapcsolódás a regionális vállalati tanácsadói hálózat tevékenységéhez.

- Képzések szervezése

- Innováció menedzsment képzések szervezése.
- Klasztermenedzsment képzés, és vezetői tréning kialakítása és lebonyolítása.
- Egyedi vállalati képzések szervezése az egyetemekkel, vállalkozói központokkal és kamarákkal.
- Közös képzéssorozat indítása iparjogvédelmi tudatosság növelése céljából - a
- Magyar Szabadalmi Hivatallal együttműködve és a VIVACE program kamarai
- szakértőivel együttműködve.

Tervezik továbbá, az országban egyedülállóan működő szolgáltatás bevezetését az On-line üzleti tervező szoftver kialakítását, regisztrált ügyfelek részére, és az innovációval kapcsolatos általános információk folyamatos közvetítését.

- A szakértői és a cégdatabázis bővítése, illetve interaktív, on-line szolgáltatások kialakítása. A regisztrált felhasználók számára az adatbázis lehetőséget nyújt az

innovációs szolgáltatások, innovatív termékek keresésének szűrésére.

- KKV-k részvételének biztosítása hazai (regionális és országos), illetve nemzetközi szakvásárokon, kiállításokon, és végül tervezik a Regionális Innovációs Díj kialakítását.

3.3. Észak-Alföldi RIÜ

3.3.1. Tevékenységek

- **Stratégiai tervezés**

Stratégiai célként került meghatározásra a piaci igényekre és a régió adottságaira alapozott innováció támogatása, terjedésének ösztönzése, kiemelten az egészségipar, az agráripár és az informatika területén.

A fentiek figyelembevételével és tovább bontásával az átfogó cél eléréséhez az Észak-alföldi Régió Regionális Innovációs Stratégiájában a következő négy specifikus cél került meghatározásra:

1. Innovációs képesség növelése
2. Piaci igényeken alapuló, hosszú távú K+F+I kapcsolatok ösztönzése
3. Az innovációs tevékenységet támogató környezet kialakítása és fejlesztése
4. A gazdasági igényeknek megfelelő innovatív munkaerő fejlesztés

- **RIÜ működtetése**

Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség (INNOVA)

- szorosan együttműködött a Nemzeti Támogatáskezelő és Program-monitoring Csoporttal a Baross Gábor Pályázatok kapcsán.

Termálinnovációs Kht. (RTK)

- zavartalan eredményes együttműködés

- magasabb szintű, gyakorlat orientált szakmaiság

Agrár-Innovációs Kht. (RAK Kht.)

Ipari Innovációs Kht. (RIK)

Ipari Innovációs Kht. (InnoRIK)

Zavartalan, eredményes működés. Korszerű, saját tulajdonú számítástechnikai rendszer került kialakításra. A meglévő kísérleti ultraszűrő berendezéssel, a szolnoki Víz-és Csatorna Művek Zrt.-nál folyamatosan kísérleti szűrések folynak az ivóvíz előállítására felszíni vizekből, kevesebb fertőtlenítőszer felhasználásával kialakítandó új szűrési technológiával.

• **Regionális Innovációs Konferencia**

- bemutatta a régióban támogatott regionális innovációs pályázatok eredményeit egy kiállítás keretében, mely a konferencia teljes időtartama alatt látogatható volt,
- bemutatta a nemzeti és európai szintű elképzeléseket az innováció támogatására, az ezt segítő nemzeti és regionális szintű intézményrendszer kialakítására, valamint erre vonatkozóan lehetőséget biztosítani a jelenlévőknek a régió innovációs stratégiájában meghatározott 3 fő területen (agrár innováció, élet- és természettudomány-ok, ipar és informatika) szervezett szekcióüléseken véleményük ismertetésére, meg-vitatására,
- az Észak-Alföldi Regionális Innovációs Díj eredményhirdetése.

• **Információs kampány**

Előadás, egyéb rendezvények, pályázat előkészítő megbeszélések, hírlevél, honlap, „Kapocs” – televíziós magazinműsor, Észak-Alföldi Regionális Innovációs Díj, elismerő oklevél kiosztása ...

• **Regionális Információs Felmérés**

A felmérés részben a 2005-ben elvégzett hasonló felmérés kérdéseit tette fel ismét, részben új, aktuális témákat ölelt fel.

A kutatás céljai:

- A vállalkozások kutatási aktivitásának felmérése
- Az INNOVA és az általa nyújtott szolgáltatások ismertségének felmérése

A kutatás módszere: kvantitatív kérdőíves kutatás

A megkérdezés módja: számítógéppel támogatott telefonos interjúk (CATI), 500 sikeres megkérdezés

- **Egyetemi Innovációs monitoring rendszer**

Elkészült az adatbázist támogató szoftver, mely rendszerbe foglalja a dokumentumokat. (A régió felsőoktatási intézményeiben született tudományos munkákat, szakdolgozatokat, TDK dolgozatokat, doktori munkákat és egyéb publikációkat) Ehhez kapcsolódóan elkészült az a tudományos katalógus is, amely keretet ad a keresési modulhoz.

- **Képzések**

INNOVA:

- Innováció-menedzsment képzés
- Innovációs Mesterkurzus

RTK

- A képzés célja: A néhány közép-európai egyetemen korábbi Leonardós pályázatok és egyéb projektek során felhalmozott innovatív eredmények felhasználása, összesítése és közös, többnyelvű képzési rendszerré alakítása.

RIK

- A képzés megnevezése, bemutatása: Az innováció fogalma, helye, szerepe a gazdasági felzárkózásban a kis- és középvállalkozások közreműködésével. A kihelyezett oktatás a vállalkozások telephelyén valósult meg.

RAK

- **Regionális és belföldi hálózatépítés, projektmenedzselés és projektgenerálás**

- **Nemzetközi kapcsolatépítés**

- **Regionális Innovációs Audit**

- A Regionális Innovációs Audit rendszer koncepciójának kidolgozására az INNOVA 2007-ben adott megbízást, mely el is készült. Ezt követően kezdődtek meg a rendszer informatikai fejlesztésének munkálatai.

3.3.2. Szervezet kialakítása

Az ÉARFT 2004. március 24.-i ülésén hozott határozatot a megvalósítás érdekében és három területet jelölt meg tevékenységi területként. Ezek: agrár, ipar és termálvíz hasznosítás.

Az adott területek szakmailag korrekt és eredményes ellátása, a források hatékonyabb integrálása és felhasználása érdekében, területenként egy – egy szervezetet javasolt létrehozni közhasznú társaság formájában. Így jött létre az a három közhasznú társaság, mely a konzorciumvezető Regionális Fejlesztési Ügynökség mellett a RIÜ konzorciumot alkotta az Észak-alföldi Régióban.

A konzorcium tagjai:

- Észak-alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht. (konzorciumvezető)
- Észak-Alföldi Regionális Agrár-Innovációs és Technológiatranszfer Központ Kht.
- Észak-Alföldi Regionális Ipari Innovációs és Technológiatranszfer Központ Kht.
- Észak-Alföldi Regionális Termásvíz hasznosítási Innovációs és Technológiatranszfer Központ Kht.

A konzorciumvezető ÉARFÜ Kht. önálló csoportot hozott létre a feladat megvalósítására, mely az INNOVA Észak-alföldi Regionális Innovációs Ügynökség csoport nevet kapta.

3.3.3. Hálózatépítés

A regionális és belföldi hálózatépítés, projektmenedzselés és projektgenerálás során az INNOVA 2006. januártól kezdve havi rendszerességgel sugárzott Kapocs című regionális innovációs hírműsort indított el a Debrecen TV, a Kölcsey TV és a Szolnok TV bevonásával, amely bemutatja azokat a régióban az innováció és K+F területén megvalósuló fejlesztéseket, legjobb gyakorlatokat, amelyek ösztönözhetik a régió vállalkozásait, intézményeit, kutatóit, hasonló tevékenységekre, mintaként szolgálhatnak számukra. Az INNOVA együttműködési megállapodásokkal rendelkezett a TÉT Alapítvánnyal, a Debreceni Egyetem, Genomnanotech Regionális Egyetemi Tudásközpontjával (RTK) és a Nemzetközi Technológiai Közhasznú Társasággal.

Az INNOVA projektgenerálási céllal számos rendezvényt szervezett 2007-ben, mint például tájékoztató napokat és workshopot. Regionális és belföldi hálózat-építés, információs kampány keretében a Kht. az innovációs projektek során született termékek piacra juttatásában is szerepet vállalt, azáltal, hogy külföldi kereskedő ill. marketing cégek részére juttatja el e termékeket.

3.3.4. Szolgáltatások fejlesztése a 2008-2010 időszakban

Az EA-RIÜ fő célkitűzésként határozta meg az innovációs képesség növelését, a piacorientált K+F+I együttműködések ösztönzését, az innovációt támogató környezet fejlesztését, az innovatív humán erőforrás fejlesztést és az innováció menedzsmetét.

Az innovációs projektgenerálás és projektfejlesztés a régió vállalkozásainak innovációs

képességeinek kibontakoztatását segíti elő. Ennek keretében a főbb feladatok a következők:

- Bekapcsolódás és részvétel a hazai és nemzetközi innovációs hálózatok munkájába.
- Projektgeneráláshoz kapcsolódó saját részre végzendő tevékenységek:
 - Saját projektek generálása, részben a B2Europe charta Észak-alföldi régióbeli tagjaival
 - Pályázatok előkészítése és megírása.
 - Nyertes európai uniós kutatási és innovációs projektek menedzsmentje.
 - A kliensek részére projektgenerálási céllal nyújtott ingyenes vagy kedvezményes árú tevékenységek, szolgáltatások.
- A projektfejlesztés keretében az alábbiakat tervezik:
 - Felhívások megjelentetése folyamatosan, illetve rendszeres időközönként
 - projektötletek benyújtására (projektadatlap) elektronikus úton.
 - A benyújtott projektötletek értékelése, a továbbfejleszhető ötletek kiválasztása, regisztrálása
- Projektfejlesztési tanácsadás
- Partnerkeresés:
 - Egyéni partnerkereső akciók
 - Partnerkereső rendezvények (szervezés és részvétel), részben közösen a B2Europe charta Észak-alföldi régióbeli tagjaival
- Ágazati, innovációs kerekasztalok szervezése a régióban
- Finanszírozási tanácsadás
- Pályázati tanácsadás, pályázatfigyelés
- Projekt menedzsment tanácsadás
- Szabadalmi tanácsadás, szabadalmi igények közvetítése
- Spin-off cégek alapításában tanácsadás
- K+F+I jogi tanácsadás
- Technológia transzfer, start up tanácsadás

Az ügyfelek részére nyújtott ingyenes vagy kedvezményes árszintű tevékenységek, szolgáltatások a következők.

- A régió innovációs eredményeinek és szereplőinek rendszeres bemutatási

lehetőség biztosítása külföldi együttműködések kialakítása érdekében.

- Évente nemzetközi workshop/konferencia szervezése Brüsszelben a régió innovációs eredményeinek bemutatása céljából.

- Állandó brüsszeli jelenlét biztosítása a régió innovációs eredményeinek terjesztésére.

- Klaszterek kialakulásának segítése

- Kapcsolatépítés cégekkel, kutatókkal, az innovációs folyamatok szereplőivel (személyes találkozók).

- Klasztermenedzsment képzéshez tananyag fejlesztése.

- Klaszterfejlesztő műhely.

- Kapcsolattartás a meglévő klaszterekkel.

- Együttműködés a Pólus programhoz kapcsolódó klaszterekkel

Célzott információ áramoltatás

- Az információáramláshoz használt eszközök

o Hírlevél

o Honlap, hírek tematikussá tétele

o Tematikus rendezvények

- Dinamikus és kereshető adatbázisok kialakítása a honlapon legalább az alábbi területeken

o Best available technology (Technology watch ágazati bontásban): együttműködés

kialakítása hazai és külföldi technológia-figyelést végző szervezetekkel

a legújabb technológiákról, előrejelzésekről és ennek továbbítása.

a régió vállalatainak

o Pályázatfigyelés.

o Egyéb finanszírozási lehetőségek.

o Szabadalmak és egyéb tudományos eredmények.

o K+F-re és innovációra vonatkozó jogszabályok, releváns előírások.

o Nyertes projektekről.

o Kölcsönös hivatkozás és releváns IRC/EIC dokumentumok, információk

(rendezvények) megjelentetése a honlapon (ehhez együttműködési megállapodás kötése).

Innovációs szolgáltatási rendszer kialakítása során a RIÜ tervezi:

- Az EU-s / NKTH-s témaköröknek megfelelően tematikusan kialakított belső szakértői adatbázis kialakítása, részben a Baross Programhoz, részben az egyéb szolgáltatásokhoz szükséges szakértői bázis biztosítására.

Tanácsadói adatbázis kialakítása a jogszabályok, gazdasági információk, szolgáltatások, marketing információk, technológiai információk, kutatás-fejlesztési információk, szolgáltatások egyéb információk területén.

Hálózatépítés

- Kapcsolatépítés a fejlesztésekben érdekelt szervezetekkel, innovációt támogató regionális és nemzeti szintű intézményekkel (együttműködési megállapodások kötése és megvalósítása), különösen a régió innovációs stratégiájának megfelelő területeken.

- Az innovatív szervezetek és a helyi magán, illetve állami szervezetek közötti kapcsolatépítés, közös stratégia-alkotás céljából egy Tanácsadó Testület létrehozása és működtetése a régióban meghatározó szereplőkből.

- RIÜNET: Regionális Innovációs Ügynökségek Nemzeti Tanácsadói Hálózata

Létrehozása, működésének koordinálása (1 fő / RIÜ). Célja, hogy

- Regionális érdekképviselő megvalósítása nemzeti és európai szinten.

- Észak-Alföldi Innovációs Klub létrehozása és működtetése. Célja, hogy a régió innovációs szereplői kötetlen módon, önkéntesen találkozhatnak és megismerjék egymást és egymás tevékenységét.

Innováció menedzsment képzés területén a tananyag-fejlesztés, az akkreditáció elvégzése. Az ügyfelek részre ingyenes vagy kedvezményes árujú tevékenységeket és szolgáltatásokat biztosítanak.

A régió vállalkozásainak körében képzési igény feltérképezése és továbbítása a közép és felsőfokú intézményeknek, valamint kapcsolatok építése közöttük az érdekelt szervezetek között. Fontos eleme az oktatási tevékenységnek a K+F pályázati tréningek szervezése.

A speciális kutatás-fejlesztési és innovációs pályázatokhoz kapcsolódó képzések szervezése.

3.4. Észak-Magyarországi RIÜ

3. 4. 1. Tevékenységek

A RIÜ működtetésében résztvevő partner szervezetek közötti konzorciumi szerződés, amely a támogatási szerződést kiegészítve tartalmazza a konzorcium működésének, működtetésének legfontosabb szabályait. Ezzel párhuzamosan a partner szervezetek vezetőinek részvételével megalakításra került a projekt vezető testülete, amely a konzorciumot alkotó szervezetek vezetőiből tevődik össze, és rendszeres időközönként áttekinti a konzorcium működését, feladatait, megoldási lehetőségeit. A konzorciumi szerződésben vállaltak megvalósítása, valamint a régió gazdasági szervezeteinek elérése érdekében a kamarai szervezetekkel együttesen került kialakításra az egyes tevékenységekhez kapcsolódó munkamegosztás. A kamarák fő célja, hogy a RIÜ által adott lehetőségekkel élve a vállalkozások innovációs potenciálja növekedjen, meglévő erőforrásaikra építve és kiegészítve új termékeket, technológiákat hozzanak létre, konstruktív együttműködést alakítsanak ki az innovációt elősegítő, támogató intézményekkel. Ennek érdekében az INNTEK Kht, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei, a Nógrád megyei és a Heves megyei Kereskedelmi és Iparkamara együttműködési megállapodást kötött a RIÜ-ben vállalt feladatok végrehajtásáról, azok ütemezéséről, és finanszírozásáról. A kamarák létrehozta egy-egy projekt team-et, amelybe a feladatoktól függően a belső munkatársak mellett külső szakértőket is bevontak.

A munkaprogram keretében elkészült az Észak-Magyarországi Régió kommunikációs potenciáljának felmérése. A felmérés alapján kerültek meghatározásra az innovációs image építő eszközei és azok fejlesztésének rendszere, amelyek alkalmasak egy minden célcsoportot elérő kommunikációra. Intenzív PR tevékenység keretében a RIÜ konzorciumi partnereivel együtt előadásokkal, az aktualitásokhoz igazodó, valamint negyedévente rendszeresen megjelenő

hírlevelek kiadásával, rádió és televíziós műsorokban való részvétellel meghatározó szerepet vállalt az innováció népszerűsítésében, az innovációs eredmények ismertetésében, az innovációs díj kialakításával a teljesítmények elismerésében. Létrehozásra került a Heves megyei web-kerekasztal,

A negyedévente megjelenő Innovációs Hírlevél összeállításához a konzorciumi partnerek aktuális híryanagot, háttéryanagot biztosítottak. A három év kiemelkedő szakmai eseménysorozata volt az INNOTOOL nemzetközi konferenciák sora, amelyek minden évben megrendezésre kerültek magas szintű fórumot biztosítva az innovációs témakörökben érintett szakemberek, kutatók körének. A konferenciák igyekeztek mindig az aktualitásokhoz igazított tematika szerint magas színvonalú előadásokkal, szekciómunkákkal, nemzetközi előadók szerepeltetésével biztosítani a legkorszerűbb innovációs ismeretek és tapasztalatok átadását.

A RIÜ konzorcium egyik kiemelt feladatának tekintette a klaszterszerveződések támogatását, szakmai és pénzügyi háttérének biztosítását. A hálózatépítéshez kapcsolható a régió innovációs hálózatának fejlesztése is, melynek keretében „Innovációs hálózatépítő workshop”-ok kerültek megrendezésre. A résztvevők számára információs csomag került összeállításra, mely a hálózat építéséhez, illetve a hálózaton belüli informáláshoz legszükségesebb háttéryanagokat tartalmazta. A megbeszélésen résztvevők felkészítésre kerültek arra, hogy a megszerzett ismereteiket átadhassák a kistérségek innovációs szereplői számára. Ezen elősegítő tevékenység keretében alakítottuk ki a kutatói hálózathoz köthető adatbázis struktúráját is.

Az induláshoz köthető előkészítő feladatokat követően a kapcsolatépítésre döntően a személyes találkozásokat és tapasztalatcserét lehetővé tevő szakmai műhelytalálkozókat részesítettük előnyben. A találkozók hasznosak voltak:

- a regionális innovációs stratégia elemeinek ismertetésére;
- az innovációs és K+F folyamatokhoz kapcsolódó országos és regionális forráslehetőségek bemutatására;
- a Regionális Operatív Program fejlesztési elképzeléseinek bemutatására;
- az innovációs tevékenységhez tartozó pénzügyi, jogi, szabályozások és lehetőségek ismertetésére;
- a régióban lévő tudásközpontok tevékenységének bemutatására, különös tekintettel a vállalkozások kapcsolódó lehetőségeire;
- a RIÜ további működését szolgáló alternatívák feltárására;
- a vállalkozói információk összegyűjtésére.

A konzorciumi partnerek a regionális felmérések adatbázisaira, a Kamarai hálózat háttér információira támaszkodva működtette a projektgenerátor szoftvert is, amely segítséget nyújtott szakmai munkakapcsolatok kialakulásához.

Az Innovációs Ügynökségnek a teljes pályázati szakaszban kiemelt feladata volt az Észak-Magyarországi Innovációs Tanács titkársági feladatainak ellátása. Az Innovációs Tanács kiemelkedő szerepet játszott a decentralizált innovációs programok kialakításában, és az Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács felé történő döntés előkészítésben. Az évek során a Tanács több beszámolót és tájékoztatót hallgatott meg a folyamatban lévő aktuális témakörökhöz, a Regionális Tudásközpontokhoz, az Egyetemi-, Főiskolai kutatások helyzetéhez, a stratégiához, pályázatokhoz kapcsolódóan.

A RIÜ konzorcium tagjainak közreműködésével készült el 2006-ban - a korábban kidolgozott kérdőívek alapján - az „Észak-Magyarországi régióban jelentkező innovációs kínálat felmérése”, valamint az „Észak-Magyarországi régióban jelentkező innovációs kereslet felmérése” c. elemzés. A felméréssel összefüggésben elindult a régió innovációs adatbázisának a kialakítása és feltöltése, és technikailag megoldásra került más innovációs témakörű adatbázisokhoz való hozzáférés biztosítása. Elérhetővé váltak az innovációval kapcsolatos jogszabályok, az innovációval foglalkozó hídképző intézmények, a regionális innovációs kezdeményezések és projektek, a regionális tudásközpontok kutatási területei, az oktatási és felnőttképzési lehetőségek valamint a mérésügyi információs bázis is.

Az Ügynökség tevékenyen vett részt az Észak-Magyarországi 2007-13 időszakot átölelő fejlesztéspolitikai elképzelésrendszer, valamint a Regionális Operatív Terv összeállításában, későbbiekben az akcióterv, valamint a konkrét gazdaságfejlesztési pályázati rendszer előkészítésében. A kezdeti megbeszélésektől folyamatosan részese és kialakítója a Miskolc-város fejlesztési pólus stratégiájának. Az Innovációs Ügynökség helyzetéből adódóan a gazdaságfejlesztési programelemek minisztériumi egyeztetéseiben vett részt, valamint a régióban ennek kialakítása során működött hatékonyan együtt a Fejlesztési Ügynökség tervezési szakterületével. A környezetiparhoz kapcsolódóan életre hívta és vezeti a regionális környezetipari munkacsoportot, egyeztető tárgyalásokkal segíti a régió környezetipari és hulladékgazdálkodási klasztereinek kialakulását.

A konzorcium összefogta és koordinálta a régió központi szervezeteit érintő nemzetközi programokat, melyek az Interreg III-IV, FP6-FP7 területeket érintették. A programok közül kiemelkedik a kassai régióval együttesen kialakításra kerülő regionális Innovációs Stratégia kialakítása (NORRIS), az Európai Energetikai klaszter létrehozása (CENCE), az innovációs folyamatok regionális összehasonlítása (ProAct), a barnamezős területek revitalizációjának előkészítése (REVITAE), a kassai régióval együttes tervezési rendszerek összehangolása (IKAROS), térinformatikán alapuló új regionális tervezési módszerek kialakítása (DEPURE). Mindezekon túlmenően további fontossággal bír az egyéb regionális feladatok megoldását célul kitűző programok sora (pl. CLUST-NET, COGNAC, stb.).

A nemzetközi programokhoz kapcsolódóan áttekintésre kerültek az Európai Innovációs Rendszer sikertényezői, összefüggésben az alkalmazható legjobb megoldásokkal. Ennek keretén belül azonosításra kerültek azok a gazdasági és környezeti elemek, amelyek meghatározzák egy régió gazdasági fejlődésének hátterét, és amelyekből levezethető a térség vállalkozásainak, és technológiát biztosító szereplőinek cselekvési háttere.

A konzorcium tagjai tevékenyen vettek részt a piaci igényekre alapozott komplex szolgáltatások és innovációs tanácsadás kialakításában és fejlesztésében. Ennek keretén belül biztosították az innovációt és kutatás-fejlesztést érintő pályázati tájékoztató és tanácsadási, fejlesztési és közbeszerzési témafigyelési, több vállalatot érintő közös fejlesztési, tanácsadási tevékenységeket - kiemelve a klaszterszervezést - témakövetés, információ nyújtás elemeit.

Az Innovációs Ügynökség tevékenységei közül az egyik kiemelkedő feladat volt az innovációs decentralizált pályázati rendszerekben való közreműködés. A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatallal történő együttműködés keretében 2007. évben az Ügynökség kezelte a Baross 2005 pályázati rendszer, valamint a 2007. évben lezárult INNOCSEKK pályázati rendszer pályamunkáit. A Baross 2006. pályázati rendszer előkészítésében, a döntést megelőző szakmai értékelésekben, valamint a bizottságok, illetve a döntést hozó Tanácsulések előkészítésében vettek részt, de a pályázatok döntés utáni kezelése visszakerült a Kutatás- fejlesztési és Pályázati és Kutatáshasznosítási Iroda szervezetéhez.

Az Innovációs Ügynökség által előkészítetten, valamint az Innovációs Tanács előterjesztése alapján a Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács még a 2006. év elején döntött az innovációs

díj megalapításáról. A Tanács az innovációs díjjal mint elismeréssel kívánta honorálni azt a kiemelkedő eredménnyel járó innovációs és fejlesztő munkát. Az előterjesztés alapján az innovációs díjak átadására egy évben két alkalommal került sor.

Az Innovációs Ügynökség a régió tudásközpontjaira épülő, a régió fejlesztésében integráló szerepet betöltő, komplex vállalkozásfejlesztési- és hálózatszervező központként kívánt működni. Ennek érdekében több együttműködési megállapodást kötött a régióban vezető szerepet betöltő kutatási központokkal, intézményekkel.

3.4.2. Szervezet kialakítása

Az Észak-Magyarországi Regionális Innovációs Ügynökség konzorcium a következő konzorciumi tagokból állt össze:

- Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht. (ÉMRFÜ)
- Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közalapítvány (BZAKK- BAY-LOGI)
- Miskolci Egyetem Innovációs és Technológia Transzfer Centrum (MEITTC)
- INNOCENTER Innovációs Központ Kht. (INNOCENTER)
- INNTEK Innovációs és Technológiai Központ Kht. (INNTEK)

A RIÜ projekt keretében a konzorciumi partnerek a megvalósítás időszaka alatt hat munkaszakaszra bontott munkatervet valósítottak meg. A munkaszakaszokon belül az egyes részfeladatoknak egy-egy konzorciumi partner volt a szakmai felelőse, akihez a részfeladat koordinálása, elvégzése, dokumentálása és a hozzá rendelt költségeinek a felhasználása és elszámolása tartozott. Ennek megfelelően a konzorciumi partnerek önálló, tematizált részfeladatokat hajtottak végre, melyek koordinálását és a projekt egészéhez való illeszkedését a RIÜ biztosította.

3.4.3. Hálózatépítés

A RIÜ koordinációs feladatai a konzorciumi tagokon túl kiterjedtek a Kamarai szervezetekre, a tudás- és kooperációs kutató központokra is (Károly Róbert Főiskola, Gyöngyös; Egerfood, Eger;

Mechatronikai és Logisztikai Regionális Egyetemi Tudásközpont Miskolc; ImKKK, Miskolc; MeAKKK, Miskolc). Ezen kívül kiterjedtek még a régióban működő kutatási intézményekre (TÜKI, FVM, MTA) a vállalkozásokkal közvetlen kapcsolatban álló gazdaságfejlesztési szervezetekre (Megyei Fejlesztési Ügynökségek, Vállalkozásfejlesztési Alapítvány Szervezetei, Inkubátorok, Ipari Parkok). Az érintett szervezetekkel folyamatos volt a párbeszéd, a kölcsönös információcsere.

A tudás transzferben szerepet játszó intézményekkel is szoros együttműködés alakult ki, melynek eredményeként ezek az intézmények a RIÜ-vel közös munkafeladatok megoldásában vettek részt, kiegészítve a RIÜ időszakosan jelentkező személyi kapacitásainak hiányát (pályázati rendszer csúcspontjainak kezelése, rendezvényszervezés).

A konzorciumi partnerek folyamatosan végezték a régió vállalkozásainak tematikus adatgyűjtését, amely alapját képezheti egyrészt a felmérésekhez kapcsolható megkereséseknek, a keresleti és kínálati oldali igényfelméréseknek, elemzéseknek.

A felmérések kapcsán kialakított adatbázisok:

- Innovációs szempontból meghatározó vállalkozások regionális adatbázisa
- K+F szolgáltatásokat igénylő vállalkozások adatbázisa
- Az innovációt segítő szolgáltatások adatbázisa
- K+F-el foglalkozó honlapok, és kutatóhelyek adatbázisa
- Szakértői névjegyzékek
- B.A.Z.-Heves-Nógrád megyei feltalálói hálózat tagjai
- KKV-k tevékenységét segítő hazai és Európai Uniói szervezetek adatbázisa
- A régióból származó, innovációval foglalkozó kutatók, mérnökök, üzletemberek hálózatának megtervezése, adattára
- Regionális tudásközpontok kutatási területei
- Mérésügyi információs bázis
- Nemzetközi partnerkapcsolatok

Az adatbázisok feltöltésének eredményeként több, mint 300 vállalkozás adatai kerültek be a rendszerbe, amelyek összekötésre kerültek a projektgeneráló szoftver (EFOG - Elektronikus Fejlesztési Ötlet-Generátor Interneten (Intraneten) működő interaktív projektfejlesztő rendszer) elemeivel is. Az EFOG rendszer egy EU kompatibilis módra kezelt kommunikációs és projektfejlesztési adatbázis, amely az Internet segítségével, a multimédia és az interaktivitás adta lehetőségekkel segíti a helyi társadalom tagjainak (gazdasági szereplők, önkormányzatok, non-profit, civil szféra) fejlesztési ötleteit és azok megvalósítását.

A projekt során nagy hangsúlyt helyeztünk az innovációnak a társadalom széles körében való ismertetésére, az ezzel kapcsolatos tájékoztatásra. Az együttműködő partnerek is törekedtek a folyamatos műsor cserére, híryanycserére. Az együttműködés során szerződésben rögzítettük a Miskolci Kommunikációs Kht-val, a Magyar Rádió Zrt. Kossuth Adó Főszerkesztőségével, a regionális adó képviselőivel, a Zempléni Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvánnyal, a Gyöngyösi Városi Televízióval és a salgótarjáni DARGON Fejlesztő és Támogató Egyesülettel való összehangolt kommunikációs tevékenységet.

A RIÜ és a konzorciumi partnerek kezdettől fogva elsődleges célnak tartották a KKV-kör innovációhoz, kutatás-fejlesztéshez kapcsolódó tevékenységek fejlesztését. Ennek érdekében kerültek megrendezésre azok a fórumok, ahol az innovatív vállalkozások egyrészt tájékozódhattak a pályázati-finanszírozási lehetőségekről, másrészt kapcsolatokat építhettek hasonló tevékenységet folytató-, vagy tevékenységükhöz támogatást nyújtó más vállalkozásokkal, intézetekkel, egyetemi tanszékekkel, intézetekkel. A keresleti és kínálati oldali szereplők egymásra találását segítette a projektgenerátor szoftver adatokkal való feltöltése és működtetése, a honlapokon a partnerkereső fórumok működtetése.

A KKV szektorhoz köthetően kialakítottuk, és folyamatosan működtettük az innovációs hírlevelek rendszerét, az elektronikus levelekben küldött tájékoztatásokat, híreket, aktualitásokat. Kialakítottuk, és folyamatosan működtettük a projekthez kapcsolódó honlapot is.

Az innovációban kiemelkedő teljesítményt nyújtók társadalmi elismertségének növeléséhez kapcsolódóan az innovációs díj rendszerének kialakítása volt a legjelentősebb lépés.

Az INNOCSEKK pályázati rendszer bírálati kritériumainak következetes alkalmazásával elérhető volt a kis- középvállalkozói kör egy részének a szolgáltató intézményekkel való összekapcsolása, a közös K+F akciók indítása.

A RIÜ szervezet megalakulásával gyakorlatilag egyidejűleg jött létre a Regionális Fejlesztési Tanács kezdeményezésére az Észak-Magyarországi Innovációs Tanács, melynek a RIÜ lett a közvetlen munkaszervezete. A Tanács érdemi döntéshozó szerepet kapott a régió innovációt érintő kérdéseiben, a Regionális Fejlesztési Tanács elé kerülő témakörökben.

A nemzetközi aktivitáshoz kapcsolható alapvetően a más régiók által kidolgozott megoldások („best practice”) feltárása, elemzése, és átvétele. Ennek érdekében több elemző anyag készült („A regionális innováció sikertényezői – az „Európai jó gyakorlat” áttekintése”), a konzorcium vezetői külföldi tanulmányutakon is részt vettek (Wels, AREA Science Park – Trieszt, Freiberg, Drezda, Brüsszel – Open Days), melynek tapasztalatai a későbbiekben hasznosíthatóak. Az elvégzett tevékenységből kiemelhető a ProAct projekt, amely 8 ország 12 régiójának részvételével történt, célja az egyes régiók innovációs helyzetének, potenciáljának benchmarking mutatószámok segítségével való felmérésén túl, olyan innovációs szakmapolitikai ajánlások megfogalmazása, melyek szem előtt tartásával jelentős mértékben hatékonyabbá, egyszersmind versenyképesebbé válik az innovációs környezet.

A RIÜ konzorcium olyan, innovációt segítő szolgáltatási rendszer kiépítését kezdte meg, amely támogatja a KKV szektor innovációban érintett vállalkozásainak tevékenységét, előmozdítja a keresleti és kínálati oldal harmonizációját, biztosítja a projekt kezdeményezések eredményes továbbvitelét, és megteremti az alapjait a RIÜ szervezet piaci alapon történő működésének. A kialakított szolgáltatási rendszer elemei:

- Innovációval kapcsolatos kiadványok, tanulmányok biztosítása;
- Publikus könyvtárak, elérhetősége, változásokról szóló figyelemfelhívás;
- Negyedévente megjelenő Innovációs Hírlevél. (Innocenter Kft), melyet a megyei Kamarák postán, az INNOCENTER Kht. elektronikus formában továbbít a vállalkozások felé;
- Innovációt, fejlesztést érintő pályázati tájékoztató, tanácsadás;
- Témafigyelés kutatásfejlesztési, közbeszerzési területeken;
- Több vállalat érdekét szolgáló közös fejlesztések (klaszter jellegű közösség építés) érdekét szolgáló konzultációs fórumok;

- Egy vállalat projektjét segítő személyes témakövetés, tanácsadói tevékenység;
- Hídképző funkció a vállalatok és a regionális tudásközpontok együttműködése érdekében;
- Pénzügyi, adózási tanácsadás;
- Könyvelő klub, adóklub a három megyéből, klublista;
- Elektronikus hírlevél, PR tájékoztatás médiában;
- Regionális innovációs portál: www.norria.hu;
- Mérésügyi Hírlevél;
- Projektmenedzselés, projekt építés témakörét érintő konzultációk;
- Szakma specifikus konzultációs előadások, fórumok.

A RIÜ klaszterszervező tevékenységéhez kapcsolódóan a Heves, Nógrád, Esztergom-Komárom Megyei Kereskedelmi és Iparkamara a Banská Bystricai Regionális Kamarával együttműködve határon átnyúló regionális üzleti-, beszállítói közösségek szervezésével közös gépipari és faipari klasztereket hozott létre a vállalkozások piacra jutásának, innovációs potenciáljának, jövedelemtermelő képességének erősítése érdekében. A Nógrád Megyében korábban létrejött Üvegipari Klaszter működése és fejlesztése is a célterületek közé tartozik. A pályázati rendszer keretében elnyerhető források felhasználásával jött létre a NOHAC autóipari beszállítói klaszter, az úripari klaszter, az innovációs szolgáltatásokat nyújtó klaszter, a környezetipari klaszter, az informatikai klaszter. A beszámolási időszak alatt további (egészségügyi, turisztikai) klaszterek szerveződése is elindult, illetve folyamatban van a CENCE programban is érintett energetikai klaszter kialakítása.

A pályázati munkatervben nem szereplő feladatok közül meghatározó volt a Kutatás-fejlesztési és Innovációs Alap terhére kialakított decentralizált pályáztatási rendszer kezelése és működtetése. A decentralizált Baross Gábor, valamint az Innocsekk pályázati kiírásokra beérkezett pályázatok, illetve a támogatásra javasolt pályázatok statisztikai megoszlása az alábbiaknak megfelelően alakult.

A RIÜ valamint a működtető konzorcium pályázati feladatait nem elszigetelten, hanem a kialakított nemzeti innovációs rendszer elemeként hajtotta végre. Részesévé vált az országos RIÜ hálózatnak:

- közös internetes kommunikációs felület működtetésével, melynek kezdeményezője és első levelező rendszerének kialakítója az Észak-Magyarországi Innovációs Ügynökség volt (nriu@norda.hu);

- közös rendezvények szervezésével;
- az ügynökségekhez köthető közös oktatás szervezésével (Innovációs Menedzserképzés);
- közös pályázatok elindításával (EIC-IRC – Észak-Alföldi, Dél-Alföldi innovációs ügynökségekkel, Norvég Alap – NKTH-val);
- közös pályázati szakértői pool kialakításával;
- a régiós határokon átnyúló akciók, együttműködések szervezésével.

A hálózat építés keretében együttműködési megállapodások megkötésére került sor a TÉT Alapítvánnyal, az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesülettel, a Zempléni Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvánnyal, az ITDH regionális szervezetével, a három megyei Fejlesztési Ügynökséggel.

Összefoglalásként elmondható, hogy az elmúlt időszak alatt az Ügynökség ismertté és elfogadottá vált a régió innovációban érintett és érdekelt szervezeti és vállalásai körében, mint az Észak-Magyarországi Regionális Innovációs Tanács munkaszervezete részesévé vált a regionális döntéshozatali rendszernek, tevékenyen részt tudott venni a régió gazdaságfejlesztési folyamataiban. Szoros együttműködést és partnerkapcsolatot alakított ki a régió tudásközpontjaival, kutató és fejlesztő intézeteivel, felsőfokú oktatási intézményeivel, tudásteremtő műhelyeivel és innovatív vállalkozásaival, amely szervezetekkel együtt egy hálózati rendszer felépítését és koordinálását tűzte ki célul. Kialakította a régió innovációs helyzetének tényfeltáró kérdőíves felmérő rendszerét, amelynek keretében több mint 500 vállalkozó megkeresésével mérte és értékelte a régió vállalkozásainak az innovációban betöltött szerepét. Közreműködő szervezatként vett részt az innovációhoz kapcsolódó regionális decentralizált pályázati rendszerek (INNOCSEKK, Baross2005, Baross2006) döntés-előkészítésében és bonyolításában, amely pályázati rendszerek keretében jelentős források kerültek a pályázó szervezetek részére biztosításra. Összefogta és koordinálta a régió központi szervezeteit érintő nemzetközi programokat (Interreg III, FP6). Ezek a programok a kassai régióval együttesen kialakításra kerülő regionális Innovációs Stratégia kialakítását (NORRIS), Európai Energetikai klaszter létrehozását (CENCE), az innovációs folyamatok regionális összehasonlítását (ProAct), a barnamezős területek revitalizációjának előkészítését (REVITAE), a kassai régióval együttes tervezési rendszerek összehangolását (IKAROS), új regionális tervezési módszerek kialakítását (DEPURE), továbbá egyéb regionális feladatok megoldását tűzték ki célul.

Intenzív PR tevékenység keretében konzorciumi partnereivel együtt előadásokkal, hírlevelek

kiadásával, rádió és televíziós műsorokban való részvétellel meghatározó szerepet vállalt az innováció népszerűsítésében, az innovációs eredmények ismertetésében, az innovációs díj kialakításával a teljesítmények elismerésében.

Az elért eredmények mellett az Ügynökség munkatársai a konzorciumi- és együttműködő partnerekkel készülnek a további feladatok meghatározására, remélve a megkezdett három éves munka eredményeinek további hasznosíthatóságát, és a régióban kialakított rendszer folyamatos továbbvihetőségét.

3.4.4. Szolgáltatások fejlesztése a 2008-2010 időszakban

A Regionális fejlesztési ügynökség olyan infrastrukturális háttér kialakítását tűzte ki célul, mely hálózatba szervezhető, és hozzáférést biztosít az Európai és más kutatóbázisok által működtetett legkorszerűbb kutatás-fejlesztési és innovációs infrastruktúrákhoz. A célkitűzés szorosan kapcsolódik a korábbi ciklusban elért eredményekhez. A szolgáltatások egymásra épülő rendszert alkotnak, amelyek kezdetben ingyenesen, vagy kedvezményes árszintű szolgáltatásokat tartalmaznak, az innovációs lánc, vagy a projektfejlesztés későbbi szakaszában pedig már piaci alapú tevékenységeket foglalnak magukba. A főbb szolgáltatási tevékenységek a következőkben foglalható össze.

- Partnerkeresési tevékenységek elősegítése (tematikus rendezvények, honlapon kommunikációs felületek működtetése, az Ügynökség és partner szervezetei (EIC/IRC; ITDH; B2Europe charta tagszervezetei, stb.) által működtetett hálózat tematikus felmérései), regionális, országos, nemzetközi jelleggel
- Projektfejlesztésben való részvétel, projektfejlesztési tanácsadás, innovációs abszorpciók képesség vállalati szintű meghatározása, projektötletek értékelése, nem nyert innovációs pályázatok továbbfejlesztése, figyelembe véve a Baross, valamint az Innocsekk plusz pályázati rendszerek preferenciáit
- Pilot projektek generálása, elindítása, fejlesztésükben való részvétel, különös tekintettel a jelentős piaci potenciállal és jól definiálható célrendszerrel rendelkezőkre.
- Innovációs coaching rendszer kialakítása

- Projektmenedzsment tanácsadás, adott esetben részvétel a projektmenedzselésben
- Regionális és hazai pályázati rendszerekhez kapcsolódóan saját projektek generálása, pályázatok előkészítése, megírása, partnerek szervezése, saját projektek menedzselése

Innovációs szolgáltatási rendszer kialakítása

- Szabadalmi, iparjogvédelmi tanácsadás
- Pályázati tájékoztató, pályázatfigyelés, tanácsadás
- Szolgáltatás közvetítés (kínálati oldal elemeinek közvetítése)
- Technológia átadás szervezése
- Innovációs marketing
- Innovációs és K+F eredmények gazdasági hasznosításában való részvétel, azok terjesztésének, gyártásba- és alkalmazásba vételének gazdasági szervezésébe történő bekapcsolódás

Szakértői háttérfeltételek kialakítása

- Az EU illetve NKTH által meghatározott tematikus rendnek megfelelően strukturált belső szakértői és tanácsadói adatbázis létrehozása, és működtetése (Baross, Innocsekk, egyéb programok)
- „Talent Pool” vállalkozásfejlesztési szakértői hálózat kialakítása
- Virtuális kutatói hálózatok kiépítése, és működtetése

Start-Up menedzsment, ezen belül

- Projektfejlesztő műhely kialakítása
- Tudástranszfer feltételeinek elősegítése

Innovációs klaszterek kialakításának fejlesztése, koordináció

A hálózatosodás támogatása, feltételeinek segítése innovációs klaszterek létrehozása és fejlesztése, lehetőleg a meglévő K+F+I szolgáltató infrastruktúra bázisán, melyek egyedi, testre szabott K+F+I

szolgáltatások széles skáláját képesek nyújtani.

Innovációs hálózatok, klaszterek kialakulásának segítése, ezen belül

- Kapcsolatépítés vállalatokkal, kutatókkal, az innovációs folyamat szereplőivel
- Klasztermenedzsment támogatása, adott esetben menedzselési feladatok ellátása
- A klaszterek akkreditációjának támogató elősegítése

. Célzott információ áramoltatás, ezen belül

- Témafigyelés
- Adatszolgáltatás
- Irányított adatkeresés
- Szabadalomkutatás

Innovatív humán erőforrás fejlesztés

A K+F és innovációs tevékenységhez kapcsolódó elméleti- és gyakorlati oktatásának fejlesztése az oktatási intézmények, valamint a vállalkozások között innovációs hídképző szervezetek, módszerek, eljárások kialakítása annak megfelelően, hogy a felsőoktatási képzés kínálati oldala összhangba kerüljön a munkaerő-piaci igények és a társadalmi-gazdasági elvárások keresleti oldalával.

Külső oktatás, képzés, ezen belül

- A régió vállalkozásai körében az innovációhoz köthető képzési igény feltérképezése, az oktatási és felnőttképzési intézményekhez, történő becsatornázása
- A megkezdett e-learning tananyagok és oktatási módszerek továbbfejlesztése
- A kifejlesztett tananyag és módszerhátter birtokában oktatás szervezése

Belső oktatás, képzés

Az Innovációs Ügynökség szerteágazó és speciális feladatai megkövetelik, hogy munkatársai számára a feladatok magas szintű elláthatósága érdekében folyamatos szinten tartó, és fejlesztő képzéseket, tréningeket (nyelvismeret, projektmenedzsment, pályázatírás, stb.) szervezzen, illetve

biztosítsa munkatársainak ezeken való részvételt.

Gyakornoki program működtetése

A szakember utánpótlás biztosítása, valamint a napi munkafeladatokban jelentkező hullámzások szükségessé teszik olyan gyakornoki program működtetését, melynek keretein belül végzős hallgatók, doktoranduszok folyamatosan be tudnak kapcsolódni az Ügynökség munkájába és egy-egy szenior kolléga irányítása mellett értékes módon tudnak hozzájárulni a feladatok ellátásához.

3.5. Közép-Dunántúli RIÜ

3.5.1. Tevékenységek

A KDRIÜ stratégiája, fejlesztési dokumentumai, elsősorban elfogadott *Területfejlesztési Operatív Programja* - adottságai és a jellemző külső tényezők alapján - a régió számára egy az EU szintjén versenyképes régió kialakításának lehetőségét vetítik előre, mely lehetőség a következő „*Jövőkép*”-ben fogalmazódott meg: A Közép-Dunántúli Régió váljék az innováció régiójává, mintegy magtárséggként meghatározó szerepet betöltve a hazai modernizációban. Cél volt az innováció, a megújulás átfogó kiterjesztése, és ennek segítségével a régióban élők életminőségének a folyamatos javítása. A projekt átfogó célja a *regionális innovátorok hálózati együttműködésére* alapozott Közép-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség felépítése és fenntartható fejlesztése, melyhez hozzájáruló partnerek stratégiai szövetséget alkotva *konzorciumot* hoztak létre.

A Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht. (KDRFÜ) fő feladata a projekt végrehajtása során az információs transzfer biztosítása volt, feladatai kiegészültek a Baross Gábor program előkészítésével kapcsolatos feladatokkal, valamint az Innocsekk és a Baross Gábor pályázatra benyújtott pályaművek kezelésével, bírálatával és a döntési javaslatok előterjesztésével.

A KDRIÜ céljainak elérése érdekében 2007-ben négy tematikus munkacsoportot alakított, igazodva az egyes feladatcsoportokhoz. Ez a négy munkacsoport az ITK fejlesztő, média és marketing

feladatokat ellátó csoport, a tervezési tevékenységet megvalósító csoport, a „Project-pipeline” kialakítását, és fenntartható fejlesztését végző csoport és a szervezeti feladatokat ellátó csoport.

3.5.2. Szervezet kialakítása

A Közép-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség (továbbiakban: KDRIÜ) projekt alapvető célja a regionális innovátorok hálózati együttműködésére alapozott KDRIÜ felépítése és fenntartható fejlesztése. A projekt eredményeként létrejövő KD-RIÜ a régió innovációban érintett szereplői által, a regionális innovációs folyamatok összehangolására, szervezésére, innovációs szolgáltatások nyújtására és ezek rendszerbe történő integrálására létrehozott, konzorciális, partnerségen alapuló hálózat. A létrehozott KD-RIÜ 2005-13 időhorizontra megfogalmazott alapvető stratégiai célja, hogy a meglévő innovátorok integrálásával, hálózatba kapcsolásával létrehozott „virtuális ügynökségként” működve komplex szolgáltatási palettát mondhasson magáénak, mely magába foglalja a még hiányzó tevékenységek, szolgáltatások létrehozását, illetve a meglévők kiterjesztését vagy szükségszerű módosítását is. A konzorciumot vezető KDRFÜ Kht. feladata e virtuális ügynökség egészének megszervezése és fenntartható koordinálása. A projekt átfogó célja a regionális innovátorok hálózati együttműködésére alapozott Közép-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség felépítése és fenntartható fejlesztése, melyhez hozzájáruló partnerek stratégiai szövetséget alkotva konzorciumot hoztak létre.

A KD-RIÜ 2005-13 időhorizontra megfogalmazott alapvető stratégiájának megfelelően a meglévő konzorciális partnerségen alapuló hálózatot hozott létre. A konzorcium tagjai az alábbiak:

- Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht
- Közép-Pannon Regionális Fejlesztési Részvénytársaság
- Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (a Régió mindhárom megyei kamarája képviselőjében)
- Székesfehérvári Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány (a Régió mindhárom megyei alapítványa képviselőjében)
- Vállalkozást és Egzisztenciateremtést Elősegítő Közalapítvány (a Régió mindhárom megyei szervezete képviselőjében)
- Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár, EU Technológiai Tájékoztató és Tanácsadó Szolgálat (BME OMIKK, önmaga mellett a NETI képviselőjében is)
- INNOPARK Fejlesztő-, Beruházó-, Szolgáltató Közhasznú Társaság (Dunaújváros kiemelt térség városi kamarája képviselőjében is)

- Veszprémi Egyetem Mérnöki Kar (a Magyar Innovációs Szövetség képviselőjében is)

3.5.3. Hálózatépítés

A Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara a projekt három éve alatt évente két alkalommal megszervezte a Közép-Dunántúli Regionális Innovációs Tanács üléseit. Innovációs tanácsadásokat folytattak, a forráshoz jutási lehetőségekkel kapcsolatos tanácsadás során a projekt három éve alatt legalább 800 vállalkozás fordult hozzájuk kedvezményes hitelekkel kapcsolatos tanácsadásért. A sikeres pályázatok elkészítését segítő segédanyagot készítettek a pályázatok elkészítéséhez vállalkozások számára térítésmentesen. A kiadvány útmutatóul szolgál a hazai és EU-s pályázatok elkészítéséhez. Iparjogvédelmi tanácsadásokat is tartottak, a tanácsadást az eltelt három éves projektidőszakban konkrét ügyben 70 ügyfél vette igénybe. Az aktuális iparjogvédelmi hírekről, jogszabályváltozásokról, a Magyar Szabadalmi Hivatal új szolgáltatásairól, országos rendezvényekről rendszeresen adtak hírt hírlevelükben, újságukban, illetve a kamara honlapján. A Kamara kezdeményezésére és koordinálásában megalakították a Veszprém Megyei Minőség Klubot. A projekt ideje alatt 12 ülést tartott a Minőség klub. Egyedi, konkrét témákban felkért minőségügyi szakemberek előre megbeszélte időpontban tartottak tanácsadást a három év alatt 9 alkalommal. Mindhárom évben meghirdették a Megyei Minőség Díj pályázatot a Veszprém Megyei Önkormányzattal közösen. A beszállítói válás elősegítésére beszállítói adatbázist hoztak létre, amelybe 52 céget regisztráltak. Az együttműködés keretében bővítik és karbantartják a beszállítói adatbázist, beszállítói klubot hoztak létre, amelynek négy ülése volt 2007-ben beszállítói börszéval egybekötve, amely 2007 októberében két alkalommal is megrendezésre került. A beszámolási időszakban kb. 45 rendezvényt, konferenciát, börszét, workshopot és tanfolyamot tartottak különböző témakörökkel kapcsolatban. A rendezvényeken összesen kb. 1100 fő vett részt. 2007-re elkészült a honlapgeneráló szoftver és elérhetővé vált az interneten (web címe: www.netmarker.hu) és megkezdődött adatokkal való feltöltése. Folyamatosan hirdették a portált, tájékoztatva a vállalkozásokat, hogy milyen előnyökkel, üzleti lehetőségekkel jár a portál használata. A regisztrált vállalkozások rendszeresen használják a rendszer kínálta szolgáltatásokat. A Kamarához bel- és külföldről beérkező üzleti ajánlatokat adatbázisban gyűjtötték és az érdeklődő vállalkozások rendelkezésére bocsátják. A három év alatt összesen 282 üzleti partnerkereső ajánlat érkezett be a Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamárhoz. Működtetik az országos Üzlet@Hálón adatbázist, amely naponta 10-50 új ajánlattal bővül. A 2007-es beszámolási időszakban két Tanácsulást is szerveztek. A Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara látta el a Regionális Innovációs Tanács titkársági feladatait. Folyamatos feltérképezést végeztek a vállalkozók körében a támogatható innovációs projektöleletekről és segítséget nyújtottak a

vállalkozások kezdeményezéseihez. A projekt keretében komplex, személyre szabott tanácsadással segítették a hozzájuk forduló vállalkozásoknak a számukra elérhető pénzügyi források felkutatásában, javaslatokat tettek számukra arra vonatkozóan, hogy mely pályázatokat célszerű beadni fejlesztési elképzeléseik megvalósítása érdekében, továbbá akkreditált pályázatiíró szervezeteket ajánlottak a pályázatok elkészítéséhez. A személyre szóló tanácsadás mellett több tájékoztató rendezvényt is szerveztek az újonnan kiírt pályázatokról, valamint három fórum is megrendezésre került az aktuális kiírásokról, hitellehetőségekről.

A Közép-Pannon zRt. számára a projekt legfontosabb és leghangsúlyosabb eleme a projektcsatorna-fejlesztés volt, amely kiemelten szerepelt a kiírás célterületei között. A szervezet aktív feladatot végzett a Közép-Dunántúli Regionális Klaszter-közösség kialakításában és fenntartható fejlesztésében. A Közép-Pannon zrt. részt vett két Interreg III/C. pályázaton. A MODELE projekt keretében innovatív finanszírozási eszközök kidolgozását határozták el görög, spanyol, olasz, szlovák régiókkal. Ez a kockázati tőke, mikro-hitel rendszer, és az üzleti angyal területét érintette. A program végeredményeként 2007 októberében elkészült és bemutatásra került három különálló üzleti terv, amelyek a Közép-Dunántúli régióban kockázati tőke felállítására, üzleti angyal hálózat felállítására illetve a mikrohitel szélesebb körben történő igénybevételére vonatkoznak. A Közép-Pannon zrt. egyik fontos tevékenysége a KKV szektorba történő tőkebefektetés. Az Innovációs Ügynökség létrehozása után nagyobb figyelmet fordítottak az innovatív vállalkozások tőkével való ellátására, a spin-off típusú kezdeményezések felkarolására. Emellett tőkét emeltek a Veszprém Innovációs Centrum KHT-ban és részt vettek Tatabányán egy inkubátorház elindításában, a TURUL INVEST Kft-be történő tőkeemeléssel. A SEEDREG program keretében magvető tőke alap kidolgozását kezdeményezték német, cseh, görög és szlovén régiók részvételével. A projekt végrehajtása során megvalósult az információk értékelése, összegyűjtése és rendszerezése, valamint kutatások folytak a részt vevő régiók politikájával, stratégiájával, programjaival és kezdeményezéseivel kapcsolatban. Elkészült egy modell stratégia az összegyűjtött és értékelt Európai Unió gyakorlatok alapján, a magvető tőke pénzügyi tapasztalataival nem rendelkező partnerek regionális megvalósíthatósági tanulmányokat készítettek.

A Székesfehérvári Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány folyamatos kapcsolatban állt a konzorciumvezetővel; javaslatokat fogalmazott meg a RIÜ működésére, szervezetére, szervezeti és működési szabályzatára vonatkozóan. Rendszeresen részt vettek a konzorciumi üléseken, illetve a konzorcium által szervezett rendezvényeken; véleményezték a RIÜ egészére vonatkozó javaslatokat, kezdeményezéseket. A RIÜ a tevékenységét munkacsoportok szervezésével kívánta specifikusabbá és egyben operatívabbá tenni. Az Alapítvány javaslatokat tett a munkacsoportok

összetételére, illetve bekapcsolódott több munkacsoport tevékenységébe. Részben ehhez kapcsolódva, a többi partnerhez hasonlóan emberi erőforrás-leltárt (emellett a felvállalt feladatok végrehajtását támogató technikai erőforrás-leltárt) állítottak össze. Az Alapítvány közreműködött a Székesfehérvári Innovációs Tanács létrehozásának előkészítésében. A Tudományos és Technológiai Alapítvány felkérésére és közreműködésével az Alapítvány kétnapos tanfolyamot szervezett „Kollektív kutatás” címmel, 2005 januárjában. A kétnapos képzésen 26 fő vett részt. 2005-ben, kéthavonta szerveztek az innovációval és vállalkozások fejlesztésével kapcsolatos szemináriumokat, fórumokat kkv-k, illetve egyéb érdeklődők részére. A rendezvényeken tájékoztatást adtak a vállalkozásokat érintő aktuális kérdésekről. A szemináriumokon egy-egy alkalommal 10-15 fő vett részt. Bekapcsolódtak a Corvinus Egyetem Szociológia és Szociálpolitika Tanszékének felkérésére a 10 újonnan csatlakozott EU tagország KKV szektorát megcélzó EPRI-START nemzetközi projektbe (EU K+F keretprogram), ezen belül elsődlegesen – de nem kizárólagosan – az Információs Társadalom Technológiai Programban (IST) való részvételük elősegítése a cél. A régióból 4 vállalkozást regisztráltak a nemzetközi adatbázisban, emellett egyéb információkat biztosítottak. A projekt 3 éve alatt is folyamatos tanácsadási tevékenységet végeztek innovatív kis-és közepes KD-régióbeli vállalkozások számára, több mint 200 vállalkozásnak nyújtottak tanácsadást. A KD-Régióban, innováció-orientált regionális tervezési tevékenységben vettek részt, támogatható innovációs projektötletek feltérképezését és vállalkozások kezdeményezéseinek segítségét folyamatosan végezték. Elkészült egy minősítő elemzés az innovációs projektekről és sikerült a régióban 20 innovatív projektet részletesen kidolgozni, amelyekből 4 pályázat beadásra került. Az innovációs folyamatokról, a régióbeli keresleti és kínálati oldalak felmérése céljából elemző tanulmányt készítettek, amely a projekt továbbhaladásában segítségül szolgált. A regionális innováció mellett helyi szinten is jelentős szerepe van az innováció generálásában és erősítésében, aminek egyik legjelentősebb eredménye Székesfehérvár innovációs stratégiájának kimunkálása, és néhány ahhoz kapcsolódó projekt köztük az ún. Technopolis projekt gondozása. A projekt keretében a RIÜ lehetséges szolgáltatásainak bővítéséhez javaslatokat készítettek. A tervezés metodikai és tartalmi jellemzők feltérképezése, dokumentumelemzés is megtörtént. A keresleti és kínálati oldal felmérése alapján elemző tanulmány készült, amely a keresleti és kínálati oldal igényeinek összehangolását és módszereit is tartalmazza. 2006-ban közel 20 db vállalkozói, innovációs projektet sikerült összegyűjteni, ám ezek részletes kidolgozására 2007-ben került sor. A projekt-adatlapok részletes kitöltésével, a projekt gazdákkal folytatott szakmai-konzultációs munkával sikerült jól megvalósítható projekteket kidolgozni, amelyek pályázati elkészítésére és beadására 2008-ban kerül majd sor. A kormány döntése nyomán Székesfehérvár és Veszprém, mint társközpontok szerepelnek az ún. „fejlesztési pólus” programban. Székesfehérvár önkormányzatával együttműködve részt vettek ennek előkészítésében, illetve bekapcsolódtak a program részletes kidolgozásába is.

A Vállalkozást és Egzisztenciateremtést Elősegítő Közalapítvány az innovációhoz kapcsolódó specializált tanácsadás keretében a mikro- és kisvállalkozások versenyképességének növelésére, innovációs képességük erősítésére törekedett. A RIÜ működésének három éve alatt legalább 800 vállalkozást segítettek kérdéseinek megválaszolásában. Legigényeltebb tanácsadási terület még a mai napig is a jogi kérdések megválaszolása. Évente két alkalommal előadást és konzultációs lehetőséget biztosítottak a KDRIÜ szolgáltatásairól, a projektgenerálás lehetőségéről és fontosságáról, valamint a kisvállalkozások innovációs lehetőségeiről az inkubátorház bérlői számára. A pályázat benyújtásakor havi egy hírlevél elkészítését vállalták. A Hírlevél a vállalt havi rendszerességgel szemben majd heti rendszerességgel került kiadásra. Ez a három év alatt a vállalt 36 hírlevél helyett 108 kiadást jelent, mely jelen pillanatban 960 e-mail címre megy ki. Annak ellenére, hogy 2007. év végén lezárult a RIÜ hivatalos működése, a Közalapítvány tovább folytatja a hírlevelek összeállítását. Az ITK fejlesztési munka keretében megtörtént a KD-RIÜ honlapjának magyar és angol nyelvű verziójának kialakítása. A honlap készítését és majd mindennapi frissítését a Közalapítvány látja el. A RIÜ működésének három éve alatt sikerült egy jól működő, rendszeresen aktualizált honlapot elkészíteni és fenntartani a célcsoport, az érdeklődők és a konzorcium tagjai számára. Kiépültek a projekt belső információs csatornái, elektronikus levelezőlista került felállításra. A Közalapítvány részt vett a KDRIÜ szervezeti-működési szabályozásának elkészítésében, dokumentumelemzésben, az innováció-orientált regionális „project-pipeline” fenntartható fejlesztésében, támogatható projektötletek feltérképezésében. Véleményező feladatokat látott el az innováció-orientált regionális tervezési tevékenységben.

A Budapesti Műszaki Egyetem (és ezen belül az IRC Hungary) folyamatosan részt vett a KD RIÜ munkájában. Az egész Szolgálat – később Iroda –, de kiemelten az IRC Hungary projekten dolgozók segítettek a projekt megvalósításában. A BME segítséget nyújtott az innováció kínálati és keresleti oldalának folyamatos mérésében és összevetésében a technológiai transzferben. A „project-pipeline” területét a BME kiemelten kezelte, hiszen eleve általános tevékenysége révén fontos, hogy feltérképezze a különböző projekt ötleteket, legyenek azok technológiai, kutatási, regionális, hazai vagy esetleg nemzetközi jellegűek. Készült néhány adatbázis is ezen ötletekből, illetve profil. A BME folyamatosan tartotta a kapcsolatot, mind a regionális, mind a hazai és az uniós képviselőkkel, akik felelősek az innovációs és regionális folyamatokért. Rendszeresen ülésezett a hazai képviselőkkel. Ezen felül 2007. januárjától az IRC Hungary koordinátora az IRC Hálózat Tanácsadói Testületébe (Advisory Board) tartozott, ahol többek között a Bizottság tagjaival vitatták meg a technológiatranszfert érintő kérdéseket. Információs napok, egyéni konzultációk, cégauditok során, illetve az általa kiadott anyagokban (brosúra, hírlevél) a BME folyamatosan tájékoztatást nyújtott az innováció-orientált információtranszferről, támogatási lehetőségekről,

tudás- és technológiatranszferről. Tervezett az EU TTTSz tréninget is a cégek számára, mely kifejezetten a technológia- és tudástranszfer tudatosítására épül, de nem volt elegendő jelentkező a meghirdetett tanfolyamra. A projekt alatt a BME közreműködött évente 3-4 brókerrendezvény lebonyolításában, részt vett évente 10-12 brókerrendezvényen, ezen felül évente megrendezte az ÖKOTECH ideje alatt környezetvédelmi és megújuló energia témakörökben a saját brókerrendezvényét. Az elmúlt 3 év során tartott számtalan információs napot is, ahol mind a technológiaközvetítésről, mind pedig a Regionális Innovációs Ügynökségről, azok munkájáról adott információt. Az IRC Hungary alapfeladataként folyamatosan nyújtott ügyfeleinek innovációval kapcsolatos tanácsadást, végzett valós partnerkereséseket, melynek eredményeként, több mint 70 alkalommal sikeresen közvetített technológiát.

Az *INNOPARK Kht* az innovációhoz kapcsolódó specializált tanácsadást folytatott, melynek keretében a mikro- és kisvállalkozások versenyképességének növelése, innovációs képességük erősítése történt. 2005-ben és 2006-ban a tanácsadás személyesen és telefonon zajlott, majd 2007-ben tovább bővült a tanácsadási szolgáltatások listája, így a RIÜ működésének három éve alatt írásban legalább 68, telefonon több száz vállalkozást segítettek kérdéseinek megválaszolásában. A Kht elvégezte a vállalkozások piaci, technológiai, innovációs profiljának felmérését, 2006-ban 50 db, 2007-ban 147 db került felvételre, melynek kapcsán sor került az RIÜ népszerűsítésére, a program keretében nyújtott szolgáltatások kiajánlására, és folytatták az innováció keresleti és kínálati oldali szereplőinek kapcsolatépítését is. A Kht-t bemutató kiadványt is készített 2007 szeptemberében, 1000 példányban. A kis- és középvállalkozásokat segítő tanácsadói hálózatot alakítottak, melynek kapcsán 2007-ben 2 tanácsadó cég, illetve a Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamara részére sikerült megbízást adni. A három cég pályázati tanácsadással, illetve pályázatok írásával, jogi, informatikai és adózási, valamint HR, marketing és fejlesztési tanácsadással segítette a vállalkozókat. A tanácsadók a rendelkezésre álló idő alatt hatékony munkát végeztek. Összesen 35 ügyfél részére történt tanácsadás. A Közép-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség létrehozása című projekt keretében az Innopark Kht, által "Dunaújváros, az innováció városa" címmel konferenciát szervezett 2007 novemberében, ahol bemutatásra került a nyilvánosság előtt is az „Innomarket” nevű Internetes portál is. 2007-ben folytatódott a kérdőíves felmérést az innovációs keresletről, továbbá folytatódott a KKV-k piaci, technológiai, innovációs profiljának felmérése, és a statisztika feldolgozása. Folytatták a tanácsadói hálózatunk kiépítését, így az összes tervezett szakterületet lefedésre került, ezzel teljessé vált a tanácsadói kör.

A *Pannon Egyetem Mérnöki Kara* által vállalt feladatok közül a kontaktpont végleges kialakítása megtörtént és megalapították az ún. Szakértői Munkacsoportot, amely az innovációs tevékenységet végzi. A Munkacsoport tagjai által nyújtott projektötletek száma messze meghaladta a vállalt

mennyiséget. Hasonló a helyzet az innovációs tanácsadás, szakértői közvetítés, információ transzfer területén is. Kifejlesztésre került egy gumibitumen technológia, jelentős és hasznosítható eredmények születtek az alternatív motorhajtó anyagok területén, a műanyag hulladékok feldolgozása pedig szerepel a regionális tervekben. Számos gyógyszeripari eljárás került bevezetésre, a high-tech technológiák fejlesztése folyt és folyik. Külön kell megemlíteni speciális irányító rendszerek területén elért hasznos eredményeket. 2007. évre vonatkozóan a Szakértői Munkacsoport tevékenységéhez számos projekt és innovációs tanácsadás köthető. Külön megemlítendő a Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával kialakított kapcsolat, amely révén abban lehet bízni, hogy még közelebb kerülnek egymáshoz a vállalkozások és a PEMK-án már kidolgozott és hasznosításra váró kutatási eredmények, ill. azok a kutatás-fejlesztési kapacitások, amelyeket a Kar fel tud ajánlani a gazdaság szereplői részére. Ennek kapcsán kialakítottak egy adatbázist, amely a régióban működő cégek szükséges adatait tartalmazza. A Kar létrehozott két kifejezetten gyakorlat orientált központot, nevezetesen a Vegyipari Kooperációs Kutató Központot és a Környezeti és Informatikai Kooperációs Kutató Központot. Jelenleg is folyik (a Székesfehérvár – Veszprém pólus mentén) az „Ökopolisz” program kidolgozása, amelyben a Kar vezető szerepet játszik.

3.5.4. Szolgáltatások fejlesztése a 2008-2010 időszakban

A KD RIU munkatervéből a szolgáltatásfejlesztés szempontjából három fő munkafeladat emelhető ki:

- a Regionális Innovációs Projektcsatorna Rendszer,
- a Regionális Innovációs Szolgáltató Rendszer kialakítása,
- a Regionális Innovációs Marketing Rendszer működtetése.

A Regionális Innovációs Projektcsatorna Munkacsoport felállítása, technikai feltételek megteremtése, információs csatornák kialakítása, folyamatos projektgenerálás és fejlesztés; célja a projektkezdemenyezések feltérképezése, adatbázisba rendezése, megvalósulásuk segítése.

Regionális Innovációs Szolgáltató Rendszer feltételeinek megteremtésével, folyamatosan konkrét szolgáltatások nyújthatók a vállalkozások részére.

Regionális Innovációs Marketing technikai és személyi feltételeinek kiépítésével a célja marketing tevékenységek végzése, ezzel pedig az innováció-orientált szemléletmód széleskörű terjesztése.

Projektgenerálás

- Projektgeneráláshoz kapcsolódó saját részre végzendő tevékenységek:
- Saját projektek generálása, részben a B2Europe charta közép-dunántúli régióbeli tagjaival.
- Pályázatok előkészítése és megírása.
- Nyertes európai uniós kutatási és innovációs projektek menedzsmentje (társfinanszírozással).
- Projektgenerálási céllal nyújtott ingyenes vagy kedvezményes árujú tevékenységek, szolgáltatások nyújtása kkv-k részére.

Projektfejlesztés

- o Felhívások megjelentetése folyamatosan, illetve rendszeres időközökben projektötletek benyújtására (projektadatlap) elektronikus úton.
- o A benyújtott projektötletek értékelése, a továbbfejleszhető ötletek kiválasztása, regisztrálása.
- o Projektfejlesztési tanácsadás.
- Partnerkeresés:
 - o Egyéni partnerkereső akciók.
 - o Partnerkereső rendezvények (szervezés és részvétel).
 - o Ágazati, innovációs kerekasztalok szervezése a régióban.

Regionális Innovációs Szolgáltató Rendszer (RISzR) előkészítésének és végrehajtásának feladatai a következők a szervezet felállítása, partnerek feltérképezése, feladat-specifikációk; technikai

feltételek megteremtése információs csatornák kiépítése, együttműködési megállapodások a partnerekkel.

Az ügynökség konkrét szolgáltatási szegmensek felállítását és működtetését tervezi, melynek keretében szakértői adatbázis kialakítására kerül sor.

-Továbbá innovációs bróker tréningek szervezése tervezik speciális innovációs menedzsment szaktudás elsajátítása végett.

- A szellemi tulajdon- és iparjogvédelem területén az innovációhoz, és az általa elért eredményekhez szorosan kapcsolódóan.

- Pályázati /finanszírozási tanácsadás, projektmenedzsment: pályázatírás, pályázati tanácsadás kkv-k számára.

- Együttműködés-fejlesztés (beszállítói, tőkepiaci, kutatás-fejlesztési): klaszterek kialakulásának elősegítése, folyamatos kapcsolatépítés cégekkel, kutatókkal,

- Klasztermenedzsment tananyag kifejlesztése.

- Közép-Dunántúli Innovációs Díj: évenként egyszeri meghirdetés, partnerszervezetek, sajtó bevonásával

- Regionális szintű tematikus rendezvények (tematikus nap, innovációs kerekasztal, információs napok): adott témában, pályázati felhíváshoz kapcsolódva, kutatási eredmények bemutatására, technológia-transzfer partnerkeresésre, a jó hazai és külföldi gyakorlatok bemutatására.

- Üzleti angyal szolgáltatás kifejlesztése, nyújtása az érintett kkv-k számára.

3.6. Közép-Magyarországi RIÜ

3.6.1. Tevékenységek

2005. január 14-én alakult meg az INNOREG Közép-magyarországi Regionális Innovációs Ügynökség konzorcium (KM RIÜ).

A KM RIÜ pályázati tanácsadási és pályázatkezelési tevékenységének tengelyében a

- *Baross Gábor Programhoz kapcsolódó Közép-magyarországi „INNOCSEKK” pályázati információs és pályázatkezelési feladatai, valamint a*
- *decentralizált Baross Gábor Program pályázataival* kapcsolatos komplex tevékenység álltak.

A pályázati Információs Pontok feladata az innovatív ötlettel rendelkező mikro- és kisvállalkozások innovációs kezdeményezéseinek támogatása azáltal, hogy az ötlet piaci megvalósulásához nélkülözhetetlen szolgáltatások igénybevételét támogatják számukra, így az innovációs szolgáltatások keresleti és kínálati oldalának ösztönzése. Ennek érdekében a kreatív ötlettel rendelkező vállalkozások körében a pályázat népszerűsítése, a potenciális pályázók részére a pályázat megírásával kapcsolatos tanácsadás, valamint a támogatás elnyerése esetén a projektvezetésre, az elszámolásokra és a szerződéses kötelezettségek teljesítésére vonatkozó tájékoztatás.

Az Információs Pontok tevékenysége két jól elkülöníthető tevékenységre osztható fel:

- Az Innocsekk pályázati tanácsadás – a pályázatok benyújtásának felfüggesztéséig,
- Projektvezetési tanácsadás, jelentési kötelezettségekkel, elszámolásokkal kapcsolatos információk.

Ennek megfelelően az alábbi szolgáltatásokra került sor:

- Pályázókval való telefonos, elektronikus és személyes tanácsadás;
- Igény szerint Információs Napok szervezése;
- A felmerülő kérdések továbbítása a pályázat kiírójához;
- Részvétel a programmal kapcsolatos tájékoztató és továbbképző rendezvényeken;
- Segítség pályázatok beadásához;
- Információk Internet-en, hírlevelek útján való terjesztése (CHIC, Innostart, BVK, PMVA honlapok, MISZ Hírlevél, stb.)
- Projektvezetési, elszámolási, jelentési tanácsadások

A régióban működő Információs Pontok kisebb-nagyobb eltérésekkel azonos szolgáltatásokat nyújtottak.

A pályázatkezelés szerves és meghatározó részét képezte a Regionális Bíráló Bizottság (RBB) működése is. A pályázatok befogadásának felfüggesztését követően a lebonyolítás képezte a fő tevékenységet, amely tovább folytatódik a 2008-2009-es években is. A szerződéskötések és a támogatásokkal kapcsolatos elszámolások folyamatos kezelése mellett a lebonyolított pályázatokkal kapcsolatos helyszíni ellenőrzések is a feladatok közé tartoztak.

Fontos feladat volt a 2005-ben meghirdetett decentralizált Baross Gábor Közép-magyarországi Regionális Innovációs Pályázati Program pályázatainak kezelése és a 2006-ban és 2007-ben meghirdetett Baross Gábor Közép-magyarországi Regionális Innovációs Pályázati Program szakmai előkészítése.

Javaslatok történtek a Közép-Magyarországi RIS továbbfejlesztésére, új programok indítására.

Az Ügynökség szolgáltatási tevékenységének folyamatos bővítése során fontos esemény volt a 2006. januárban megrendezett „KM RIÜ Támogatói Konferencia”, és az informatikai szektorra vonatkozó „Nemzetközi technológiatranszfer” konferencia megrendezése.

Sikeresen mutatták be az Ügynökség szolgáltatásait, tevékenységét és eredményeit a 2006. szeptemberében megrendezett „GÉNIUSZ Nemzetközi Találmányi és Szabadalmi Kiállítás”-on is.

Oktatóanyagok és megvalósíthatósági tanulmányok elkészítése, kompetencia központok létrehozása és működtetése, valamint folyamatos tájékoztatás a KM RIÜ szolgáltatásairól, rendezvényeiről és más kapcsolódó eseményekről, elsősorban a konzorcium regionális és vállalkozásfejlesztéssel foglalkozó tagjainak kommunikációs csatornáin keresztül. Ez szintén jelentős mértékben járult

hozzá a portfólió bővítéséhez. Lényegesnek tekinthető a technológiatranszfer területén kifejtett aktivitás is.

Az Ügynökség szolgáltatási tevékenysége folyamatos bővítésének jelentős mérföldköve volt az INNOSTART részvételével az Első Magyar Üzleti Angyal Hálózat megalapítása és csatlakozása az Európai Üzleti Angyal Hálózathoz (EBAN). A tárgyidőszakban került sor a X-XIII. Üzleti Angyal klub rendezvényekre is. Ezeken a rendezvényeken kiemelkedő szerephez elsősorban az informatikai, biotechnológiai és környezetkímélő energetikai megoldásokat ajánló projektötletek jutottak.

Innovációs tanácsadás és projektmenedzsment területén csaknem kétszáz esetben került sor szakmai tanácsadásra, konzultációra, innovatív projektek szűrésére.

A személyzet továbbképzését szolgálta az „Innovációs Mesterkurzus” és „Innovációs Menedzserképzés” tanfolyamain való részvétel, amelyek egyben az ismeretek bővítésén túlmenően egymás megismerését és a hálózati, a Regionális Innovációs Ügynökségek közötti együttműködés erősítését is szolgálták.

Kiemelkedő volt a CHIC tevékenysége e részfeladatban az oktatási és pályázati üzletág létrehozásával, a Megújuló Energia Kompetencia Központ és a Szabad Szoftver Kompetencia Központ működtetésével. Ebben a tekintetben különösen nagy érdeklődést váltott ki a kiemelt projektek projektgazdáit felkészítő továbbképző rendezvény.

A konzorciumi partnereknél működő Információs Pontok révén folyamatosan tájékoztatták a célközönséget az aktuális pályázatokról, a forráslehetőségekkel kapcsolatos rendezvényekről, valamint a pályázati tanácsadók számára fontos tudnivalókról. Ebben a tevékenységben fontos szerep jutott a KM RIÜ Internet Portál-nak csakúgy, mint a konzorciumi tagok közvetlen ügyfélkapcsolatainak is.

Kiemelten kezelték az innovatív vállalkozások által fejlesztéseik finanszírozására benyújtott hitelkérelmeket, valamint az eredményesség érdekében tanácsadói segítséget nyújtottak a hitelkérelmek üzleti terveinek elkészítéséhez, összeállításához, a pályázatokhoz szükséges dokumentumok megszerzésének módjához és beszerzéséhez.

Az INNOREG KM RIÜ tevékenységének, szolgáltatásainak bemutatására úgy az egyes médiumokban, mint a konzorcium, illetve az egyes partnerek elektronikus, illetve nyomtatott hírleveleiben, kiadványaiban (KOINE – KM RIÜ Hírlevél, stb.) is sor került. Ebben a tekintetben kiemelendő az INNOREG „KOINE” c. elektronikus kiadású, havonta megjelenő hírlevele, amely

magas szakmai színvonalon mutatja be az innováció, a korszerű technológia tekintetében lényeges hazai és nemzetközi eseményeket, eredményeket.

A nagy sikerű elektronikus hírlevél eredményeképpen született meg a KOINE innovációs magazin, amely immáron nyomtatott formában közvetíti a nyilvánosság felé a hazai és nemzetközi innovációs aktualitásokat. A KOINE magazin kiemelkedő eredménye, hogy országos médiumot sikerült teremteni, hiszen a kiadvány elkészítésében mind a hét innovációs ügynökség tevőlegesen közreműködött. A kiadvány kivitelezésére, illetve az abban való együttműködésre a KM-RIÜ Khe. együttműködési megállapodást kötött a Országos RIÜ hálózat tagjaival.

3.6.2. Szervezet kialakítása és hálózatépítés

A RIÜ konzorcium tagjai:

- INFOPARK Informatikai és Technológiai Innovációs Park Zrt. (konzorciumvezető)
- Budapesti Vállalkozásfejlesztési Közalapítvány
- CHIC Közép-magyarországi Innovációs Központ Kht.
- Gödöllői Innovációs Központ Kft.
- INNOSTART Nemzeti Üzleti és Innovációs Központ Alapítvány
- Pest Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány
- Pro Regio Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Kht.

A konzorcium működése a konzorcium tagjainak egyenrangú kapcsolatán alapult.

A konzorcium szakmai irányítására megalakult és általában havi rendszerességgel ülésezett a KM RIÜ döntéshozó Irányító Testülete (IT). Az Irányító Testület tagjait az egyes konzorciumi tagszervezetek vezetői vagy meghatalmazott képviselőik alkották. Az IT ülésein az egyes tagszervezetek vezetői vagy képviselői rendszeresen meg is jelentek a projekt teljes hároméves futamideje alatt. A napi tevékenység összehangolására és egyes, vezetői szintű döntéseket nem igénylő kérdések megoldására, a döntések előkészítésére alakult meg a Munkaszervezet.

A konzorciumvezető InfoPark Zrt. irányító szerepe az „erős” konzorciumi tagok együttműködésének koordinálásában, az Irányító Testület (IT) ajánlásainak végrehajtásában, a regionális innovációs tevékenység stratégiai kérdéseivel foglalkozó Szakmai Tanácsadó Testület (SZTT) működtetésében, valamint a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatallal való kapcsolattartásban, továbbá az INNOREG KM RIÜ kifelé irányuló hazai és nemzetközi kapcsolatainak szervezésében és ápolásában testesült meg.

Az INNOCSEKK pályázatok befogadását, kezelését, a pályázati folyamat teljes körű adminisztratív ellátását a KM RIÜ konzorciumon belül a konzorciumvezető InfoPark Zrt. és a Gödöllői Innovációs Központ Kft. együttesen, együttműködve, a feladatokat megosztva látta el. Az InfoPark Zrt.-nél korszerű, pontosan működő ügyfélszolgálati munkafolyamat került bevezetésre, a pályázatok átvételére, formai ellenőrzésére jól képzett személyzet és adminisztráció állt a pályázók rendelkezésére. Ebben komoly segítséget jelent a KPI kezdeményezésére kialakított korszerű pályázati informatikai rendszer alkalmazása.

A többi konzorciumi tag az Innovációs Pontok működtetésével pályázati útmutató, tanácsadó tevékenységet végzett.

Az INNOREG KM RIÜ Pályázati Információs Rendszerét a Gödöllői Innovációs Központ Kft. fejlesztette ki. A konzorciumi szintű informatikai rendszer kifejlesztéséhez a partnerek fejlesztői a rendszer kialakításának időszakában a rendszer működésével és alkalmazásával kapcsolatos igényeiket és a fejlesztéshez szükséges adatokat, információkat és tanácsaikat folyamatosan közölték. Többek között a(z)

- **INNOSTART**-nál megtörtént a meglévő adatbázis frissítése, karbantartása, információk szolgáltatása a partnerek részére, folyamatos adatfeltöltés, adatbázis aktualizálása.
- **Pro Régió Ügynökség** közreműködött az informatikai rendszer kialakításában, felállításában, tesztelésében, az informatikai rendszerhez való hozzáférésekhez szükséges adatok megadásában, folyamatos karbantartásában. Csatlakozott az Internet-es telefonálást támogató rendszerhez, megadta a közös levelezőlistához igényelt információkat, adatokat és információkat szolgáltatott az INNOREG honlap kialakításához. Az alkalmazás során kihasználta a levelezőrendszer előnyeit a KM RIÜ munkakapcsolatainak működtetésében (munkacsoportok, IT, RIAB).
- **CHIC** véleményekkel, észrevételekkel segítette a rendszer továbbfejlesztését, közzétételre rendszerhez továbbította a társaságra vonatkozó információkat.
- **BVK** a feltöltött adatok folyamatos karbantartásával, aktualizálásával, a szolgáltatási kör folyamatos bővítésével segítette a rendszer folyamatos működését.

A 2005. évi Baross Gábor Közép-magyarországi Regionális Innovációs Pályázati Program működtetésének a feladatát a Regionális Fejlesztési Tanács (RFT) döntése alapján az RFT Titkárság látta el. A lebonyolítás anyagi fedezetét a konzorciumvezető InfoPark Zrt. biztosította a saját KM RIÜ költségvetéséből. A KMRFT Titkárság tevékenységét szakmailag a Pro Régió Ügynökség támogatta, továbbá a konzorciumi tagok közül pályázati „Információs Pontként” tájékoztatási, tanácsadási feladatokat az INNOSTART, a Pro Régió, a CHIC, a BVK és a PMVA egyaránt ellátott.

3.6.4. Szolgáltatások fejlesztése a 2008-2010 időszakban

Az Ügynökség a következő célcsoportokat tervezi elérni:

- Innovatív kkv-k, és ötletgazdák;
- Spin-off és start-up vállalkozások;
- Kutató intézetek és felsőoktatási intézmények kutatóhelyei
- Ipari és innovációs parkok;
- Vállalkozásfejlesztési szervezetek
- Közigazgatási intézmények (önkormányzatok)

Az Ügynökség specifikus céljai és szolgáltatásai:

- A meglévő stratégiai és operatív terv továbbfejlesztése.
- Javaslatok kidolgozása az intézkedési tervre és a megvalósítás eszközrendszerére.
- Innovációs tevékenységek felmérése, elemzése, értékelése, melynek alapján javaslatokat, prognózisokat szolgáltat a Regionális Fejlesztési Tanácsnak.
- Szoros együttműködés a:
 - o RFT-vel; a RET-vel; Budapest Innopolisz Fejlesztési Pólussal; KKK (Kooperációs Kutató Központok); MTA intézményeivel; Ipari és innovációs parkokkal; stb.
 - o a többi RIÜ-vel; és az innováció területén működő döntéshozókkal - az NKTH-val; a GKMMel, a ProRégióval, a MISZ-szel; stb.
 - o az EBN-nel (BIC hálózat); EEN hálózattal; EBAN hálózattal; az EU fővárosokat magába foglaló régióival; stb. (ezeket elsősorban közös nemzetközi projektek keretében)
- A KM Régióban a hazai és nemzetközi technológiai transzfer folyamatok erősítése.
- A KMRIÜ jelentős segítséget kíván nyújtani ahhoz, hogy a régió agglomerációs és agglomeráción túli kistérségei is a régióban összpontosuló, meglévő erősségeket kihasználva tudatosan kapcsolódjanak be a régió innovációs életébe, innovációt támogató hálózataiba; a centrumot jelentő főváros innovációs vérkeringésébe, a kisvállalatok tevékenysége tudás-intenzív elemekkel bővíthessen.
- A régióban a területileg egyenlőtlen gazdasági fejlődés kiegyenlítésének elősegítése.

- Szakmai segítségnyújtás a decentralizált pályázati rendszerek kialakításához, a meghirdetésre kerülő pályázat tervezetek véleményezéséhez.
- Segítségnyújtás az innovációt ösztönző források igénybevételéhez (pályázatok, hitelek, stb.)
- Tőkebefektetések ösztönzésének elősegítése innovációs projektekbe az első Üzleti Angyal Hálózat és az Üzleti Angyal Klub égisze alatt,
- A régió potenciális pályázóinak segítségnyújtás az EU 7 KP-ba történő sikeres részvételhez
- Szolgáltatási rendszer kiépítése, melyhez a hozzáférés korlátlan és ennek kommunikálása a régió minden területén (információs napok, stb.)
- Tudás-intenzív vállalkozói réteg megteremtésében segítségnyújtás (vállalkozásfejlesztési és innovációs képzések, tréningek)
- Tanácsadói Információs Pontok kialakítása
- Szakértői Hálózat kialakítása.

A feladatok teljesítése érdekében az Ügynökség a hídképző szervezetek általános tevékenységét meghaladó iPONT, iLOOK és iMARKET néven új szolgáltatásokat fejleszt ki.

Az iPONT-ok elsődleges feladata az Ügynökség szolgáltatási tevékenységének egységes permanens megjelenítése, az Innovációs Ügynökségi szolgáltatások gyors és hatékony eljuttatása a vállalkozásokhoz, amelynek háttértámogatását egy online információs rendszer szolgáltatja.

Az iMARKET egyfajta innovációs piactér, amely könnyen hatékonyan segíti elő a régió innovációban érintett szereplők számára az egymásra találást, legyen szó akár valamely speciális technológiai szolgáltatás igénybevételéről, szakértői tevékenységről, vagy valamely Európai Unió pályázatról.

Az iLOOK tevékenység keretében pedig egységes innovációs projektértékelési és elemzési módszertan kialakítása történik.

Az Ügynökség tevékenységével 100 új munkahely létrehozását segíti, 34,5 mFt saját szolgáltatási bevételt kíván elérni a kialakítandó 1000 KKV kapcsolatból.

Nyolc hazai és öt nemzetközi projektet kíván kezdeményezni. Tapasztalataival 25 innovációs projektet fog mentorálni, 100 cég számára fog általános innovációs tanácsadást nyújtani, 15 tanfolyamot fog tartani. A projektben vállalt célkitűzéseinket, tevékenységeinket 3 év időtartam alatt tervezzük megvalósítani.

3.7. Nyugat-Dunántúli RIÜ

3.7.1. Tevékenységek

A Nyugat Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség 2005. év elején kezdte meg tevékenységét. A konzorcium vezetője a Nyugat-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség mellett 4 konzorciumi partner a RIÜ pályázatban vállalta, hogy a régióban létrehozott partner szolgálatán keresztül igyekszik elérni az innovációs célcsoportokat. Az innovációs szolgáltatásokat a régióban létrehozott 6 forrásponton – Győr, Sopron, Szombathely, Keszthely, Zalaegerszeg, Nagykanizsa – keresztül nyújtotta. A régió vállalkozásai, felsőoktatási és kutatóintézetei fokozatosan megismerték a Pannon Novum Innovációs Ügynökség tevékenységét, az innovációs tanácsadást és egyéb innovációval kapcsolatos pályázati és partner közvetítói szolgáltatásokat igénybe vevők száma valamennyi RIÜ forrásponton. Minden konzorciumi partner vállalta, hogy a RIÜ projekt lebonyolítására munkatársat fog biztosítani, így a humán erőforrás a 3. munkaszakaszban is biztosított volt. A projekt keretében beszerzett eszközök és a szoftverek az igényeknek megfelelően, a piacon megszerezhető legjobb minőség és ár alapján kerültek kiválasztásra. Egyre több innovatív vállalkozás kereste fel PANNON NOVUM Forráspontokat, ahol a munkatársak rendelkezésre álltak a vállalkozások, szervezetek által felmerülő problémák megoldására. A RIÜ projekt keretében több előadás is zajlott, valamint számos publikáció készült el. Az intézet vállalati felméréseinek eredményei ugyanakkor hozzájárultak a forráspontok innovációs szolgáltatásainak beindításához és ellátásához. Az INNONET a kialakított PRINTNET szolgáltatás mellett - PRINTNET szolgáltatási csomagot - fénymásolás, nyomtatás, szerkesztés stb. biztosított. Az INNONET segítette a RIÜ vállalkozások számára prospektusok, prezentációk, ismertető anyagok, ismertető kiadványok, innovatív termékeket ismertető handout-ok elkészítésben illetve egyéb irodai szolgáltatásokban a RIÜ keretében beszerzett eszközök felhasználásával, valamint projektmenedzsmentet, innovációs vállalkozói coaching tevékenységet nyújtott, innovációs tudás adatbázisokat készített, technológiai transzfer szemináriumok tartott. Az INNONET naprakész információt szolgáltatott az innovatív kis-

és közepes vállalkozások számára. Munkatársai, szakértői személyesen is megkeresték a Vállalkozásokat, számos eseményen közvetlenül is megszólítják őket. A RIÜ keretében megrendezésre került rendezvények során több száz nyugat-dunántúli vállalkozás megismerhette a PANNON NOVUM Nyugat-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség által nyújtott szolgáltatásokat, tevékenységeket, elképzeléseket. Naprakész információkat kaphattak a vállalkozások szervezetek, elsősorban projektgenerálás, pályázatírás, projekt lebonyolítás témában. A RIÜ projekt kezdetén 2005-2006-ban átfogó Marketing és kommunikációs stratégiát készített, amelyet 2007. évben felülvizsgált. A tervezett info-kommunikációs reklám hordozók, mint zászló, mappa, stb. a korábbi munkaszakaszokban elkészültek. 2007. évben a RIÜ diagramokat nyomtatott az általa menedzselte projekt eredményekről és ezeket a forráspontokon elhelyezte. A RIÜ kommunikációs csatornákat használt a belső és külső célcsoportja felé. Belső kommunikációs csatornáik voltak: személyes kapcsolatok, internet, Docu-share, Skype konferenciák. Külső kommunikációs csatornák: személyes megkeresések – vállalkozásokkal, egyetemi kutató műhelyekkel, pályázati referensekkel, kutatási dékánokkal, rektor helyettesekkel szoros kapcsolatot tartottak fent a RIÜ forráspontok. A helyi újságokban rendszeresen tudósítások jelentek meg a RIÜ rendezvényekről. A Kereskedelmi és Iparkamarák havi lapjaiban, az Innovációs rovatban PR cikkek jelentek meg rendszeresen. A regionális rádiók, a helyi és regionális TV a RIÜ szempontjából fontos események kapcsán, pl. Innovációs Díj átadás, nemzetközi konferenciák – a Bridge2Growth projekt helyi konferenciáiról tudósítottak. A legtöbbet használt külső kommunikációs csatorna az internet és a web felület – www.pannonnovum.hu – www.westpa.hu. A pályázatok megjelenéséről, a hírekről a RIÜ által rendszeresen megjelentetett Hírlevélen keresztül tájékoztatták a regisztrált felhasználókat. A RIÜ helyi szervezeti rendszeres kapcsolatot tartottak fent a helyi Pályázatíró Klubokkal, és egyéb a téma iránt érdeklődő civil szervezetekkel. Elkészült a <http://www.pannonnovum.hu/> portál, melyre szakértői adatbázist töltöttek fel és fejlesztették tovább, a kompetencia adatbázisra link mutat rá, letölthetőek pályázatmenedzsment dokumentumok, feltöltésre került a szakkönyvtár adatbázis az MTA RKK NYUTI könyvtárának innovációhoz kapcsolódó kiadványainak adataival, az elkészült kiadványok (17 db Kisokos) letölthetőek a Dokumentumtárból, kialakításra és feltöltésre került a best-practice adatbázis. 300 példány Innovációs Kompetencia Kisokos jelent meg az Innovációs Kompetencia Adatbázis alapján.

Az innovációs „best practice” tanácsadó kisokos” kiadvány 1000 színes példányban 28 regionális jó példát, 3 nemzetközi innovációs mintaprojektet ismertetett, illetve a RIÜ két kutató munkatársának elemzésében bemutatta a régió elmúlt három évének innovációs helyzetét. A portálon innovációs pályázati adatbázis is megtalálható, amely tartalmazza a legfontosabb pályázatok ismertetőjét,

amelyek innovációs területen egy vállalkozás számára használhatóak lehetnek. Az adatbázis frissítése és karbantartása is megtörtént. A Nyugat-Dunántúli RIÜ tagja két nemzetközi szervezetnek: Az IRE segítségével innovációval kapcsolatos anyagokhoz, hírekhez illetve az IRE által szervezett találkozók elkészült munkáihoz, anyagaihoz juthatunk hozzá, míg az IASP segítségével különböző megkereséseket kapunk nemzetközi együttműködések terén. A Pannon Novum irodáiban lehetőség nyílik, mindazon szakkönyvek, folyóiratok, katalógusok beszerzésére és a használatára, amelyek az innovációs ismeretterjesztés elengedhetetlen kellékei. A szakkönyvtár elektronikus és hagyományos (papír) alapú dokumentumokból áll. A meglévő anyagokból egy könnyen átlátható adatbázist hoztak létre a honlapon. 2007-ben ismét összegzésre került a régió innovációs potenciálja. Ennek során elsősorban az elérhető adatok alapján a régió K+F tevékenysége került elemzésre összehasonlítva az ország többi régiójának sajátosságaival, másfelől pedig összefoglalásra kerültek az ipari parkoktól a klaszteresedési folyamatokig bezárólag a különböző innovációhoz kapcsolódó eszközök. A 3. munkaszakaszra a 2. munkaszakaszról áthúzódott az Innovációs benchmarking update és trendek első felmérésének befejezése, mely a még a 2. munkaszakaszban elvégzett vállalati kérdőíves felmérések feldolgozását és egy kiadványban történő megjelentetését jelentette.

Megisméltésre került az a vállalati felmérés, amely a régió vállalkozásainak innovációs tevékenységét volt hivatott feltárni. Kiadvány jelent meg Innováció a Nyugat-Dunántúlon, 2007 illetve Innováció a Nyugat-Dunántúlon, 2008 címmel, valamint elkészült az innovációs felmérés vállalati adatbázisa. 2007. év során 4 fontos képzésre került sor, az NKTH Mesterkurzust szervezett, a RIÜ hálózati menedzserképzést tartott a RIÜ konzorciuma számára.

3. 7. 2. Szervezeti kialakítás

A MTA Regionális Kutatások Központja Nyugat-magyarországi Tudományos Intézet, mint szakértői pont munkatársai a RIÜ mindennapi tevékenységében aktívan részt vettek. Folyamatosan konzultáltak a forráspontokkal a különböző tevékenységek során és véleményükkel segítik azok munkája magas szintű minőségének biztosítását, tevékenységük során segítették a RIÜ kommunikációs és marketing tevékenységét. Ezen tevékenységet különösen az intézet más nemzetközi projektjeiben (CORINNA – Interreg IIC, RICARDA – FP6) való részvétellel biztosította, melyekben a régió innovációs rendszerére és innovációs politikájára irányuló kutatások során aktívan segítette a RIÜ nemzetközi megismertetését. A nemzetközi partnerkapcsolatok segítségével részt vett új nemzetközi innovációs projektek generálásában, konferenciákról, workshopokról szóló információk terjesztésében. Részt vett a www.pannonnovum.hu információs portál hírekkel, eseményekkel, letölthető dokumentumokkal való feltöltésében, naprakészségének

biztosításban, hírekkel, eseményekkel segítette az innovációs hírlevél szerkesztését, naprakészségét. Az innovációs, technológiai pályázati lehetőségeket, valamint a sajtó innovációs híreit a Pannon Novum honlapon heti rendszerességgel rögzítették. A MTA Regionális Kutatások Központja Nyugat-magyarországi Tudományos Intézete a Magyar-osztrák Phare CBC Kisprojekt Alap 2000 támogatásával 2003. évben Határ menti területfejlesztési szakkönyvtár dokumentumtár és információs központ létesítésével bővítette székházát.

A Vas Megyei Kereskedelmi és Iparkamaránál az Innovációs Forráspont a projekt kezdetétől folyamatosan működik, a személyi, tárgyi feltételek adottak. A kamarai információs csatornákat felhasználva hírt adtak a térítésmentesen igénybe vehető szolgáltatásokról. E célra felhasználták a kamara honlapját (www.vmkik.hu), a társkamarák honlapjait, a kamarai újságokat, saját rendezvényeinket. Havonta mintegy tízezer példányban jelent meg a „VASI Gazdaság” című kamarai lap, melyben megjelentették a kamaránál igénybe vehető innovációs szolgáltatásokat, közzétették a pályázati, és iparjogvédelmi tanácsadás, a rendezvények időpontjait. Az „Innováció nyomában” címmel sorozatot indítottak és e rovatban számos innovációval kapcsolatos írás, tudósítás, interjú jelent meg. Az innovációs szolgáltatásaik igény szerint kiterjedtek az innovációs lánc teljes folyamatára, de kiemelten az iparjogvédelmi, minőségügyi témakörökre, innovációs projektek fejlesztésére. Mindezekben szakmai információval, tanácsadással, szakértők ajánlásával, finanszírozási kérdésekkel, pénzforrások lehetőségeinek feltárásában segítették az adott vállalkozást. A forráspont ügyfélszolgálati jelleggel is működött, heti két alkalommal külön pályázati, és iparjogvédelmi tanácsadást tartottak. 2007. májusban megjelent a Regionális Minőségi Díj pályázati felhívás, júliusban a Pannon Novum Regionális Innováció Díj pályázati felhívás, és egy sikeres Innoreg-es pályázó, a Refmon Zrt. mutatta be projektjét. Az ügyfélszolgálati tevékenység mellett a cégkapcsolatok építésére, telephelyi megkeresésekre is sor került. Tevékenységük végzése során együttműködtek a Mérnökkamara-, az Építészkamara-, és a MTESZ Vas Megyei Szervezeteivel, helyi vezetőivel, képzőintézményekkel, bevonták a régió kamaráit. Velük a feladatok koordinálására bizottságot hoztak létre. A Vas Megyei Kereskedelmi és Iparkamara kommunikációs csatornáin a projekt indulásától kezdve megjelenítette, és hivatkozott a PANNON NOVUM Nyugat-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökségben való partnerségére, közzétette az Innovációs Forráspont működési rendjére vonatkozó információkat, annak innovációs szolgáltatásait. A kamara honlapján, a kamarai újságban, a Vasi gazdaságban rendszeresen közölte az aktuális innovációs híreket, hasznos információkat, tudósított a rendezvényekről. Az innovációs forráspont szolgáltatásai közül a szellemi tulajdonvédelmi, a minőségügyi, szabványosítási, tanúsítási témakörökről tájékoztató kiadványt készített. A VMKIK saját készítésű, illetve a RIÜ partnerek által készített kiadványok, valamint több innovációs szervezet kiadványai, hírlevelei, az

Innovációs Forrásponton az ügyfelek részére rendelkezésre állnak.

A ZMVA 2 irodájában Zalaegerszegen és Keszthelyen, azaz a Pannon Novum zalai forráspontjain a munkatársak és szakértők nyújtottak innovációt segítő szolgáltatásokat. A szolgáltatások kiterjednek projektgenerálási, projekt kidolgozási és projektmenedzsmenti tanácsadásra pályázati források ismertetésével, de tanácsadás keretében más finanszírozási lehetőségekkel is megismertetik az érdeklődőket. Innovációs díjak kiadásával is elősegíti a RIÜ projekt team az innováció erősödését a régióban, valamint best practice projektek megismertetésével, innovációs kiadványok kiadásával és terjesztésével, valamint rendezvényeken prezentációs bemutatóval nyújtottak tájékoztatást a résztvevőknek magáról az innovációs folyamatról, a pályázati lehetőségekről. A NYDRFÜ részéről 30 db INNOREG 2005, illetve 6 db INNOCSEKK projekthez kapcsolódóan pályázatmenedzsment tanácsadás történt több alkalommal több helyszínen. A ZMVA a Pannon Novum RIÜ konzorcium tagjaként a marketing és kommunikációs tevékenység eredményeképpen a régióban a helyi vállalkozásfejlesztési hálózat vezetőjeként, valamint a megyében a kistérségi irodahálózat és a zalaegerszegi és keszthelyi iroda segítségével a projekt eredményeit ismertette meg, illetve hozzájárult az innovációs kultúra széles körben való elterjesztéséhez. A kis és közepes vállalkozások, a soproni egyetem, az ERFARET és a keszthelyi egyetem munkatársai és kutatás-fejlesztéssel foglalkozó szakemberei körében folytattak konzultációkat, valamint az innovációval foglalkozó szakemberek és a civil társadalom körében folytattak ismeretterjesztést. Marketing tevékenységének fontos részét képezte a ZMVA különböző kiadványaiban a RIÜ tevékenységek bemutatása az eltelt időszakban. 3 önálló kiadványban jelent meg ismertető cikk, 3 RIÜ-kiadványt jelentetett meg a ZMVA. A PANNON RÉGIÓ FAÉPÍTÉSZET DÍJ 2007. néven 3. alkalommal adott díjat a fából készült épületek épületszerkezetek és belsőépítészeti terek regionális elterjedésének és népszerűsítésének érdekében. Az innovációs ötletek továbbfejlesztésére innovációs rendezvények keretében került sor, a ZMVA által összesen három alkalommal került megszervezésre innovációs klubösszejövetel, amelyeket több innovációval kapcsolatos téma is felmerült. 2007-ben egy innovációs konferencia adott lehetőséget az ún. best practice INNOCSEKK-projektekkel való megismerkedésre, ugyanebben az időszakban a résztvevők a zalaegerszegi innovációs vásárt is megtekinthették. A ZMVA szakértői folyamatosan figyelemmel kísérték az innovációs, technológiai pályázati lehetőségeket, valamint a sajtó innovációs híreit és azokat a Pannon Novum honlapjára helyezték. A ZMVA a Pannon Novum RIÜ konzorcium tagjaként az elektronikus szakkönyvtár összegyűjtéséhez szorosan kapcsolódott marketing és kommunikációs tevékenység, valamint a sajtófigyelési tevékenység, melynek eredményeképpen a projekt eredményeit ismertették meg, illetve hozzájárultunk az innovációs kultúra széles körben való elterjesztéséhez és a lehető legfrissebb szakirodalmat gyűjtötték össze. A ZMVA a West Pannon EIC munkatársai segítségével

is folytatta az Európai Unió kutatás-fejlesztés, és innovációval kapcsolatos kiadványainak összegyűjtését és rendszerezését abból a célból, hogy az EU különböző egységeinek különböző innovációval kapcsolatos kiadványai elérhetőek legyenek a régió érdeklődő szervezetei számára. A megjelenő kiadványok elsősorban az elektronikus hírlevélen keresztül kerülnek bemutatásra. A ZMVA két szakértőjének szerkesztésében, a ZMVA egy és az RFÜ két szakértőjének közreműködésével 2007-ben készült el az „Innovációs pályázati tanácsadó” kisokos, összegezte egy nyomtatott dokumentum formájában a regionális, a nemzeti és az Európai Uniós aktuális innovációs pályázati lehetőségeit. A kiadvány, 400 példányban jelent meg, pdf változata megtalálható a www.pannonovum.hu honlapon is.

3. 7. 3. Hálózatépítés

A Nyugat-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség 4 konzorciumi partnerével a régióban létrehozott 6 forrásponton innovációs tanácsadást és egyéb innovációval kapcsolatos pályázati és partner közvetítési szolgáltatásokat nyújtott. A RIÜ projekt keretében több előadás is zajlott, valamint számos publikáció készült el. Az intézet vállalati felméréseket végzett. Az INNONET a kialakított PRINTNET szolgáltatás mellett segítette a RIÜ vállalkozások számára prospektusok, prezentációk, ismertető anyagok, ismertető kiadványok, innovatív termékeket ismertető handout-ok elkészítésben, valamint projektmenedzsmentet, innovációs vállalkozói coaching tevékenységet nyújtott, innovációs tudás adatbázisokat készített, technológiai transzfer szemináriumok tartott. Rendszeres kapcsolatot tartottak fent a helyi Pályázati Klubokkal, és egyéb a téma iránt érdeklődő civil szervezetekkel. Elkészült a <http://www.pannonovum.hu/> portál, melyre szakértői adatbázist töltöttek fel és fejlesztették tovább, a kompetencia adatbázisra link mutat rá, letölthetőek pályázatmenedzsment dokumentumok, feltöltésre került a szakkönyvtár adatbázis. A portálon innovációs pályázati adatbázis is megtalálható, az elkészült kiadványok (17 db Kisokos) letölthetőek a Dokumentumtárból, kialakításra és feltöltésre került a best-practice adatbázis. 300 példány Innovációs Kompetencia Kisokos és 1000 példány innovációs „best practice” tanácsadó kisokos” kiadvány jelent meg. 2007-ben ismét összegzésre került a régió innovációs potenciálja és 4 fontos képzésre is sor került. Megisméltésre került az a vállalati felmérés, kiadvány jelent meg Innováció a Nyugat-Dunántúlon, 2007 illetve Innováció a Nyugat-Dunántúlon, 2008 címmel, valamint elkészült az innovációs felmérés vállalati adatbázisa.

A MTA Regionális Kutatások Központja Nyugat-magyarországi Tudományos Intézet segítette a RIÜ kommunikációs és marketing tevékenységét és nemzetközi megismertetését. Részt vett új nemzetközi innovációs projektek generálásában, konferenciákról, workshopokról szóló információk

terjesztésében. Részt vett a www.pannonnovum.hu információs portál hírekkel, eseményekkel, letölthető dokumentumokkal való feltöltésében, naprakészségének biztosításban, hírekkel, eseményekkel segítette az innovációs hírlevél szerkesztését, naprakészségét. Határ menti területfejlesztési szakkönyvtár dokumentumtár és információs központ létesítésével bővítette székházát.

A Vas Megyei Kereskedelmi és Iparkamara innovációs szolgáltatásai igény szerint kiterjedtek az innovációs lánc teljes folyamatára, de kiemelten az iparjogvédelmi, minőségügyi témakörökre, innovációs projektek fejlesztésére. Mindezekben szakmai információval, tanácsadással, szakértők ajánlásával, finanszírozási kérdésekkel, pénzforrások lehetőségeinek feltárásában segítették az adott vállalkozást. A VMKIK saját készítésű, illetve a RIÜ partnerek által készített kiadványok, valamint több innovációs szervezet kiadványai, hírlevelei, az Innovációs Forrásponton az ügyfelek részére rendelkezésre állnak.

A ZMVA munkatársai és szakértők nyújtottak innovációt segítő szolgáltatásokat. Innovációs díjakat adtak ki, best practice projekteket ismertettek meg, innovációs kiadványokat adtak ki és terjesztettek, valamint rendezvényeken prezentációs bemutatóval nyújtottak tájékoztatást.

3.7.4. Szolgáltatások fejlesztése a 2008-2010 időszakban

A RIÜ tevékenységében központi helyet foglalnak el a szolgáltatások, melyeket döntően térítésmentesen nyújtanak a régió innovációs szereplőinek. A tanácsadások, szakértői kiadványok során a RIÜ elsősorban a régió tudásbázisára épít. Azonban lehetnek olyan tanácsadások is melyeket térítés ellenében biztosítanak. Az egyes tanácsadó tevékenységek a következőkben foglalhatók össze.

Innovációs tanácsadó audit rendszer kifejlesztése: a rendszer kérdőíves önauditon alapul, amit interneten és kérdezőbiztossal is ki lehet tölteni, automatikus a kiértékelés, interneten azonnali eredmény ad.

K+F+I projektgenerálás, projektfejlesztés: piacra vihető projektötlettel rendelkező kutatóknak, fejlesztőknek, illetve a nem nyert INNOCSEKK és INNOREG pályázóknak is segítséget nyújt a RIÜ.

Coaching: Szakterületől függetlenül kutatók, kisvállalkozások segítése, hogy sikereket érjenek el,

főként segítő kérdésekkel, személyes konzultációkkal. A RIÜ pályázat útján kiválaszt 10-15 projektgazdát, melyből egy újabb értékelési időszak után maradna 7-8 szakértő.

Spin-off és hídképző jellegű tanácsadás: Ennek keretében iparjogvédelmi információkutatás történik, s a kezdeti fázisban felmérésre kerül egy-egy ötlet újdonságtartalma.

Pályázati/finanszírozási tanácsadás: Tanácsadó füzet kidolgozására kerül sor, amely segíti a RIÜ irodák tanácsadói tevékenységét és a vállalkozások információhoz való jutását is (összesen 500 példányban).

Kiadásra kerül minden évben Pályázat és projektmenedzsment, elszámolásokat segítő tanácsadó füzet továbbfejlesztett változata is, mely kiadvány nagy népszerűségnek örvendett a korábbi években a célcsoport körében (300 példány/munkaszakasz, összesen 900 példány). Ingyenesen csak alapszintű tanácsadást, információkat nyújt a RIÜ, konkrét pályázatok megírását már piaci alapon végzi.

Partnerkereső fórumok, találkozók szervezése: A tevékenység ingyenes, azonban ha adott vállalkozás pl. értékesítési (nem innovációs) céllal kér partnerközvetítést, akkor ezt szolgáltatást nem a projektből számoljuk el és térítés ellenében történik.

Szellemi tulajdon- és iparjogvédelmi tanácsadás: A projekt keretében kiadnak egy iparjogvédelmi kisokost is, mely szemléletesen segít a megfelelő információkhoz jutásban. (összesen 300 példányban). Legalább egy RIÜ munkatárs el fogja végezni a középfokú iparjogvédelmi tanfolyamot.

Klaszter tanácsadás: A RIÜ vállalja a megfelelő szolgáltató felkutatását, kiajánlását, részben szakértői adatbázisára alapozva jutalékos rendszer alapján. Ha a speciális igényre a RIÜ kompetenciái megfelelőek, a tanácsadást a RIÜ üzleti alapon fogja a nyújtani a vállalkozások felé.

Klaszterszervezés: Amennyiben olyan igény azonosítására kerül sor, amelynek a szegmensében nincsen működő klaszter, de a potenciál és a vállalkozások alulról jövő igénye megfogalmazódott, akkor a RIÜ a 9 éves regionális klaszterfejlesztési tapasztalatával segíti annak megalakítását, amennyiben a régió számára jelentőséggel bír, innovációs potenciállal rendelkező területről van szó.

Tapasztalatsere: Minden munkaszakaszban tervezi a RIÜ egy-egy klaszterfejlesztési workshop megszervezését, amelyben a klaszterek egymással megoszthatják innovációs tapasztalataikat.

Informatikai klaszter megszervezése - innovatív klaszter inkubáció: Jelen pályázat első munkaszakaszában megtörténik az informatikai klaszter előkészítése, elindítása, megalakítása, de működésének, fejlesztésének finanszírozása már nem ebből a pályázatból történik, hanem a Nyugat-dunántúli Operatív Program kifejezetten erre a célra kiírt pályázatából történik.

A RIÜ szükség esetén fel tudja vállalni a klaszter menedzsment tevékenységek koordinálását mindaddig, míg az induló klaszter az inkubációs szakaszon túl nem jut és nem éri el a fejlődő klaszter státuszát.

Információ átadás

A feladat célja, hogy a RIÜ a 2004-2007 időszakban nyújtott szolgáltatásait továbbfejlessze, új szolgáltatásokkal egészítse ki, így támogatva a regionális innovációs folyamatokat, ösztönözve a K+F+I együttműködéseket.

Információtovábbítás: az innovációval, kutatás-fejlesztéssel kapcsolatos információk (hírek, rendezvények) célzott továbbítása, platform biztosítása adatbázisoknak, egyéb információforrásoknak az alábbi eszközök

segítségével:

Honlap: Az NYDRIÜ tevékenységének megkezdése után közvetlenül a RIÜ honlapját továbbfejleszt, felelőst nevez ki a folyamatos aktualizálásra, kapcsolódik a többi RIÜ és a regionális szervezet honlapjához.

Hírlevél: A korábbi RIÜ tapasztalataira alapozva havi rendszerességgel Hírlevelet készít, melyet elektronikus formában terjeszt, és letölthetővé tesz a honlapról is;

Tudásbázisok fejlesztése: innovációval kapcsolatos regionális adatbázisok továbbfejlesztése,

elindítása. Ezen adatbázisok, hálózatok, kiadványok egy része létezett már a RIÜ 2004-2007 közötti időszakában is, cél ezek továbbfejlesztése.. Ezek a következők:

-szakértői (és kompetencia) adatbázis: Az innovációs szakértői (kompetencia) adatbázis használatával hatékonyabbá válik a régióban működő kis-, és közepes vállalkozások és innovációban érintett szervezetek, szakértők közötti kooperáció, partnerkeresés, üzleti kapcsolatok kiépítése. Az adatbázis a portálon található, feltöltése lehetséges on-line, illetve személyes vagy e-mail-es megkeresések útján.

-pályázati adatbázis és kisokos: Az innovációs pályázati adatbázis célja, hogy mindazon pályázati kiírásokat gyűjtse és strukturáltan rendszerezze, amelyek innovációs pályázati témakörben a projekt célcsoportját érintő kis és közepes vállalkozóknak releváns lehet.

Elérhetősége a honlapon található. Évente egyszer kiadvány készül a megjelent, vagy megjelenés előtt álló pályázati kiírásokból.

-szakirodalmi adatbázis: Az innovációs elektronikus szakirodalomtár jelenleg is elérhető a honlapon, ezt az adatbázist kívánja a RIÜ tovább bővíteni mind elektronikus, mind papír alapú dokumentumokkal azért, mert az innovációs szakkönyvtár fontos eszköze helyi szinten a K+F tevékenység és a KKV-k közötti kapcsolatok kialakításának, az információk közvetítésének. A tevékenység megvalósításának módja, hogy az innovációs sz cikkek, szakfolyóiratok listája összegyűjtésre és az adatbázisba feltöltésre kerül.

- best-practice adatbázis: A „best-practice” adatbázis létrehozása arra mutatott példát a régió KKV-éi számára, ahogy a hatékonyság, termelékenység fejlesztése érdekében a K+F tevékenység összetalálkozik a vállalászási gyakorlattal. Megismerhető ebből az adatbázisból a high-tech alkalmazásának gyakorlata, az újonnan kifejlesztett termékek, korszerű technológiák és a minőségi értékesítési csatornák. Az adatbázis a portálon

található, feltöltése személyes vagy e-mail-es megkeresések útján történik.

-partnerkereső adatbázis: Az adatbázis célja, hogy segítséget nyújtson partnerek felkutatására egy konkrét projekt megvalósítása esetén. A partnerkereső szervezetnek lehetősége lesz alapadatok megadására a projektjéről, és az oldalra látogatók ezek között kulcsszó szerint kereshetnek. Az

adatbázis „kivonata” megjelenik a havi hírlevélben. Az adatbázis a honlapon elérhető, feltöltésére on-line úton lesz lehetőség,

valamint a RIÜ-höz egyéb módon érkező megkereséseket is közzé teszi a RIÜ.

- Innovációs projekt és ügyfélnyilvántartó rendszer: A RIÜ kapcsolatainak professzionális kezeléséhez és egy későbbi innovációs projektcsatorna rendszer alapjaként fejlesztik ki az adatbázist.

-Technológiai és kutatási adatbázisok: Az egyetemek, kutatóintézetek vagy más szervezetek technológiai, kutatási adatbázisait figyelik, segítik a közös platform, integrált használati lehetőség kialakítását.

Oktatás, képzés: Tudásátadás az innovációban érintett szervezetek között. Jelenleg beazonosítható szükséglet a tudás menedzsment hiánya, KKV-k és más innovációs szereplők, pl. egyetemek, kutató intézetek elégtelen kompetenciái és információi az általuk létrehozott tudás, termékek menedzseléséhez. A RIÜ azt a célt tűzte ki, hogy segíti a tudásáramlást, azaz e jelentkező szükségek függvényében regionális, vagy ágazati szinten képzések szervezését indukálja, szükség esetén maga is belép a tudásmegosztásba pl. információs napok szervezésével, menedzsment kurzus kihelyezett szervezésével.

-Hálózati menedzser képzések:, A képzések elsődleges célja, hogy a munkatársakat felkészítse a feladatuk szakmailag kifogástalan elvégzésére, ezért olyan hazai és nemzetközileg is elismert szakembereket, szervezeteket hív meg a RIÜ, akik a napi gyakorlatuk alapján készítenek oktatási, tréning, illetve képzési tervet.

- Innovációs bróker tréningek: Az innovációs bróker tréningek célja, olyan speciális innovációs menedzsment szaktudás, szemlélet elsajátítása és tapasztalatszerzés a résztvevők (KKV-k) számára, ami nélkülözhetetlen a modern vállalkozások fejlődéséhez és sikeres működéséhez. Távlati célként egy professzionális innovációs brókerhálózat kiépítése.

-Technológiai transzfer szemináriumok: iparági specifikummal, valamint egy-egy klaszter speciális területéhez kapcsolódóan kerülnek megrendezésre. Általában nemzetközi résztvevőkkel, specifikus iparági szegmensekre fókuszáló szemináriumok. A szemináriumok lehetőséget nyújtanak a kis- és

középvállalkozások, a kutatóintézetek és az oktatási intézmények számára, hogy nemzetközi és hazai szakemberek bevonásával átfogó képet kapjanak a hazai és külföldi (német, osztrák, magyar) technológia transzfer gyakorlatáról, annak eltérő támogatási formáiról.

-Innovációs menedzser képzés beindítása: cél az akkreditált felnőtt-képző intézményi státusz elérése, és komplex, modulrendszerű akkreditált innovációs menedzserképzést kidolgozása. Az egyes modulok kialakítására RIÜNET keretében is sor kerülhet, azaz egy-egy régió más-más modult dolgozhat ki, vagy szakértő segítségével dolgoztat ki.

Fentiekén túl az oktatási tevékenységből saját bevételi lehetősége is számít a RIÜ.

-Kommunikációs tevékenység: A kommunikációs stratégia megvalósítása regionális/országos média partnerek bevonásával, regionális esetleg országos közös végrehajtás interregionális RIÜ koordináció mellett a RIÜNET keretében is történik.

A KOINE magazin összeállításában és közös akciók szervezésében együttműködés a RIÜNET tagjaival, rendszeres sajtómegjelenés, a régióban és országos lapokban a régió innovációs eredményeinek bemutatására sajtótájékoztatók, rendezvények szervezése. Részvétel hazai és nemzetközi rendezvényeken pl. a régió Brüsszeli Irodáján keresztül az Európai Unió rendezvényeken a régió innovációs tevékenységének, teljesítményének bemutatása.

Összefoglalás a RIÜ szolgáltatások bemutatásához

A Regionális Innovációs Ügynökségek szolgáltatási tevékenysége az előző ciklusban megkezdett szisztematikus fejlesztés eredményeként több éves lemaradást hozott be a nyugat európai fejlett országokhoz képest. Három esztendővel ezelőtt nem volt innovációs menedzserképzés, a klaszterszervezés és klasztermenedzsment a kezdeti stádiumban volt. A piacon elérhető innovációs szolgáltatások megfizethetetlenek voltak a KKV-k részére és a szolgáltatók kereslet hiányában nem fejleszthették szolgáltatásaikat többen a rentabilitási határ közelében működtek.

Mára a helyzet változott a KKV-k széles spektrumú, olcsó, vagy ingyenes innovációs

szolgáltatáshoz juthatnak és szélesebb körűek a szolgáltatások. Léteznek már olyan cégek, amelyek képesek globalizált szolgáltatás nyújtására és teljes egészében végigkíséri a projektfejlesztő céget, ezáltal is stratégiai partnerré válva, vagy a hálózati szerveződés jelei is már fellelhetőek. Kialakulóban van aminősített szakértők és szolgáltatók köre a RÜK ebben fontos szűrő szerepet tölthetnek be. Szakértői adatbázisuk segítségével a legkülönbözőbb szolgáltatást tudják már közvetíteni.

Kialakult a Regionális innovációs Rendszerek alapjai és jelentős mértékben megkezdődött a hálózatszervezés. Ennek keretében a régiók vállalkozói hozzájuthatnak ahhoz a tudáshoz, ami tevékenységüket továbbfejlesztheti. Azonban figyelembe kell vennünk, hogy a tudáshasznosítás végső döntését mindenkor a vállalkozó hozza meg és a vállalkozó valamennyi körülményt szükségképpen figyelembe vesz innovációs döntésének meghozatalánál. Hazánk jelenleg az Európai Unió országai között a feltörekvő innovációjú országok közé tartozik és igen nagy még a lemaradásunk az élenjáró és a követő országokhoz képest. Megelőz bennünket több volt szocialista ország is, mint például Szlovénia és Csehország. Ezért tovább kell elemeznünk az innovációs folyamatokat, fel kell tárni, hogy mi akadályozza, és mi serkentené jobban a vállalkozókat, hogy innovációs teljesítményüket növeljék. A Regionális Innovációs Rendszerek erre a legjobb példát és a legjobb eszközt jelentik, melynek keretében nemcsak az innováció eredményessége, hanem az innováció hatékonysága is mérhetővé válik. A regionális innovációs rendszer szolgáltatási rendszerének továbbfejlesztésének irányát a globalizált versenyben való innovációs verseny növelése jelentheti, amikor a régió gazdasági, pénzügyi, tudományos és állami szereplői egymással interaktív formában együttműködve versenyképes innovatív terméket szolgáltatást fejlesztenek ki. Ennek a munkának a sikerét csak akkor alapozhatjuk meg, ha elegendő és jó minőségű adatok állnak rendelkezésre a regionális innovációs folyamatról. Ez pedig az új követelményű innovációs felmérések mellett hatékony programértékelést és monitoring tevékenységet is jelent

4. fejezet

A Regionális Innovációs Stratégia kialakítása és helyzete, valamint megvalósítása a Baross Gábor pályázati program segítségével

4.1. Dél-Alföldi régió

Regionális Innovációs Stratégia

- 2004-ben készült el az Európai Unió K+F keretprogramjának támogatásával, nemzetközi innovációs tapasztalatokkal rendelkező szakemberek közreműködésével.
- A DARIÜ projekt utolsó évében (2007-ben) már elvégezhető volt a RIS megvalósulásának első értékelése.
- javaslatok készültek olyan további innovációt támogató intézkedésekre, amelyek a regionális vagy országos programok keretében megvalósíthatóak lehetnek, azonban a lehetséges finanszírozási források közé beletartozhatnak az Európai Unió által közvetlenül finanszírozott programok is (7. K+F keretprogram, CIP, stb.)
- időközben elfogadásra került a TTI stratégia (ennek három évre szóló akciótervét célszerű figyelembe venni a regionális stratégia és akcióterv kialakítása során)

A tapasztalatok azt mutatták, hogy a RIS elkészítésében korábban közreműködött partnerek igényelnék egy olyan tervezési folyamat újbóli megvalósítását, amint az lezajlott 2001 és 2004

között, ezért a későbbiekben egy teljesen felújított RIS elkészítése is indokolt lehet, amelyhez felhasználható lehet a RIÜ projekt keretében elkészült tanulmány.

BAROSS GÁBOR PÁLYÁZAT

DARFT Kht.

A 2005. és 2006. évi dél-alföldi Baross Gábor Program keretében létrehozott K+F hálózatok kialakítása megtörtént (gépipari, megújuló energia és élelmiszeripari területeken), a 2005. évi programhoz tartozó pályázatokat a DARFT Kht. kezelte, a 2006. évi pályázatokat a KPI. A 2005. évi 6 db K+F hálózatok projekt összesen húsz taggal működik 2006-tól, a 2006. évi 6 db új K+F hálózatok projekt 2007-től működik összesen 22 taggal. A 2007-től működő, a korábbi évekhez is kapcsolódó új hálózatok a következők:

- Dél-Alföldi regionális élelmiszer-minőségbiztosítási hálózat területi és tartalmi továbbfejlesztése
- Poliszacharid alapú bioetanol klaszter létrehozása
- Dél-alföldi biomassza technológiai transzfer hálózat
- Dél-alföldi gépipari beszállítók technológiai innovációs hálózata
- Szakmai szolgáltató és innovációs transzfer-hálózat kiépítése a termálvíz és a geotermikus energia fenntartható dél-alföldi hasznosításáért
- Térségi élelmiszerbiztonsági, technológiai K+F mikrohálózat létrehozása - kapcsolódó talaj és vízvizsgálati kísérleti projekt lebonyolítása

BAROSS GÁBOR PÁLYÁZAT -2007

2007-ben a DARFT Kht. öt témakörben elkészítette a dél-alföldi Baross Gábor Program pályázati útmutató tervezeteit, amelyeket eljuttatott az NKTH számára. Az öt témakör a következő:

- a) Termék-, technológia- és szolgáltatásinnováció c. pályázat
- b) Tudás- és technológiatranszfer c. pályázat
- c) Innovációs elemzések c. pályázat
- d) Kutatás-fejlesztési eszközbeszerzés c. pályázat
- e) Innovációs szolgáltatásfejlesztés c. pályázat

Ezek eredményeként 2008 őszén jelentek meg a pályázati felhívások és a beérkezett pályázatokról 2008 decemberében dönt a Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács.

4.2. Dél-Dunántúli Régió

A 2005-2007 közti időszakban 3 regionális Baross Gábor program futott: a kis- és középvállalkozások innovációját támogató DDKKV05 és -06 programok, valamint az innovációs intézményrendszer fejlesztését célzó DDRIR05 program. E programok kiegészültek az NKTH által kidolgozott, országosan meghirdetett, de a Regionális Innovációs Ügynökségek által kezelt INNOCSEKK programmal. A kis – és középvállalkozások innovációs fejlesztéseinek támogatása a Dél – Dunántúli régióban a DDKKV05 és 06 program keretében történt.

A program célterületei és támogatási céljai a Dél-Dunántúlon a következők voltak:

- Élelmiszeripar, agrárinnováció
- Környezeti ipar, megújuló energetika
- Egészségipar
- Textil-, bőr- és ruházati ipar
- Gépipar, elektronika, informatika

A két programban 59 projekt nyert összesen 833 millió Forint támogatást. A projektenként átlagosan elnyert támogatás 14 millió forint volt. A fejlesztések összértéke 1,89 milliárd Forint. A fejlesztési források legnagyobb arányban az élelmiszeripar, agrárinnováció (33%), valamint az egészségipar (23%) célterületeken megvalósuló projektekhez kapcsolódnak, ezt követi a gépipar, elektronika és informatika célterület.

A DDRIR05 és 06 programcsomag a KKV-k innovációját közvetetten támogató regionális innovációs szolgáltató rendszer fejlesztését célozta meg a DDRIS-nek megfelelően. A Stratégia meghatározott szakterületeken hiányzó innovációs hídképző szervezetek kialakítását tűzte ki. A kompetenciaközpontok olyan ipari technológiai- és szolgáltató központok, melyek az egyetemi tudásbázisra alapulnak és a régió kis- és középvállalkozásainak nyújtanak szolgáltatásokat, erősítik a piaci oldalnak megfelelő technológia transzfert, közelítik a vállalkozások igényeit és a tudásbázisok kínálatát: megteremtik a kapcsolatot a térség egyetemei, kutatóintézetei, valamint a vállalkozások között. A központok a DDRIÜ Hálózat partnerszervezeteként működnek. A Tudásbázisok technológia transzfer hatékonyságának növelésében a PTE jelentős eredményeket ért el. Megteremtette a kutatás hasznosítás szervezeti és szabályozási kereteit, melynek a RIÜ hálózatként létrejött Kutatáshasznosítási irodának fontos szerepe volt. A kutatási eredmények egyetemi szintű hasznosítása megkezdődött, az egyetemi licenszek és szabadalmak védelme és piaci hasznosítása megindult. A Kaposvári Egyetemen a Somogy Megyei Vállalkozói Központ szintén elkészültek a kutatói kérdőívek melyben nem csak az Egyetem kutatásait, hanem az egyetemi

kutatók innovációról alkotott képét, valamint a DDRIÜ ismertségét, és a szervezettel szembeni elvárásait is feltérképezték. A kutatómunkáról egy részletes kiértékelés is készült.

A program 4 szakterületen támogatta egy-egy kompetenciaközpont kialakítását és tevékenységét:

- Élelmiszer-tudományi kompetenciaközpont
- Megújuló energetikai és környezeti ipari kompetenciaközpont
- Gyógy- és Termáلتurisztikai Szolgáltatási Rendszer
- Regionális Kreatív ipari innovációs hálózat

A program eredményeként 4 központ kezdte meg működését 2006-ban, melyek a regionális innovációs rendszer új elemeiként és a Regionális Innovációs Ügynökség Hálózat partnerszervezeteként a hálózat munkáját szektor-specifikus szaktanácsadással, innovációs projektek generálásával és koordinálásával teszik teljessé. A programban megítélt támogatás összesen 260 millió forint.

- Regionális Élelmiszer-tudományi Kompetenciaközpont (RÉK)
- Környezeti ipari és Megújuló Energetikai Kompetenciaközpont (KÖMEKIK)
- Dél-Dunántúli Gyógy- és Termáلتurisztikai Kompetenciaközpont
- Kulturális Innovációs Kompetenciaközpont (KIKK)

A 2005-től indult regionális programokon keresztül 2005-től összesen 1,66 milliárd Forint támogatási forrás jutott a Dél-dunántúli régióba, melynek túlnyomó része, a források 88%-a kis- és középvállalkozások innovációs fejlesztéseit támogatta. A fejlesztésekre fordított teljes összeg 2,1 milliárd forint. A programok kis projektméretű, elsősorban kutatás-fejlesztési tevékenységet tartalmazó projekteket támogatnak, a projektenként átlagosan elnyert támogatás 15 millió forint. Az INNOCSEKK program kizárólag a mikro- és kivállalkozások fejlesztéséhez szükséges, belső erőforrásokból nem kivitelezhető innovációs szolgáltatások beszerzését, míg a DDKKV programok a mikro-, kis- és középvállalkozások saját, cégen belül megvalósított fejlesztéseit is támogatja az ehhez szükséges eszközök beszerzésével együtt.

A vállalkozásoknak innovációját közvetlenül támogató programok (DDKKV és INNOCSEKK) összesített adatait tekintve elmondható, hogy az egészségipari és az élelmiszeripari fejlesztések aránya a legmagasabb a lekötött támogatási forrásokat tekintve (23-23%), ezt követik a gépipar és elektronika (20%) és az informatika (16%) területéhez kötődő fejlesztések.

A regionális programok a DDRIS szektorális céljainak megvalósítását támogatják, céljuk a nagy hozzáadott értékű, innovatív termékek számának növelése, hogy ez által a régió vállalkozásai versenyképesek legyenek a hazai és nemzetközi piacon. A program eredményeinek értékelése csak a projektek lezárulását követően, egy-két év múlva lehetséges, ez a megalakuló DDRIÜ Kft. feladata lesz.

A DDRIÜ Hálózat tehát megteremtette egy komplex, regionális szinten koordinált, innovációt támogató vállalkozásfejlesztési tanácsadói rendszer alapját. Jelentős előny, hogy a Transzferszervezetek biztosítják a régió területi lefedettségét, mert a KKV célcsoport számára fontos a könnyű elérhetőség. A Hálózat helyi innovációs projektfejlesztésben betöltött szerepe jelentős volt az elmúlt években, az elért eredmények – a helyi gazdaság lehetőségeit és állapotát figyelembe tekintve jók. A forrásfelhasználás régiós szinten nem lehetséges helyi szintű projektfejlesztés nélkül, ami a 2008-tól jelentős szerepet biztosíthat a RIÜ számára.

Habár 2007-ben nem kerültek meghirdetésre a decentralizált pályázati kiírások, az elfogadott Regionális Pályázati Stratégia alapján a DDRFÜ és a megyei Transzferszervezetek 3 pályázati információs napot szerveztek KKV-k számára a tervezett kiírásokról (DDKKV07, K+F_INFRA, KKV_IFE).

A 2007-es időszakban igen kevés volt az Innovációs Alapból finanszírozott, vállalkozások számára kiírt pályázati lehetőség és a regionális Barros program sem került meghirdetésre. Ezért a DDRFÜ Kht elsősorban a korábbi évek Innocsekk és Baross Gábor Program (DDKKV05, DDKKV06) decentralizált pályázatainak nyerteseire fókuszáltak, és monitoring tevékenységet végeztek, a hálózat tagjai pedig az elmúlt évek nyertes pályázatainak megvalósításában vettek részt: innovációs tanácsadást, valamint egyéb szolgáltatásokat nyújtottak: piackutatási tevékenység, marketing és megvalósíthatósági tanulmány készítése; iparjogvédelmi szolgáltatások elvégzése; projektmenedzsment szolgáltatások valamint K+F szolgáltatás nyújtása. Folytatódott a projektgenerálás a Baross programhoz illeszkedő projektek kapcsán is, így a várhatóan 2008. első negyedévében megjelenő decentralizált programra több pályázati projektet készítettek elő a Hálózat tagjai. A projektgenerálás kiterjedt az Interreg programok megnyíló forrásaira, valamint az EU 7. Kutatási Keretprogram kiírásaira is, ezekben a legaktívabb szerepet a DDRFÜ Kht. vállalta fel.

4.3. Észak-Alföldi régió

A Baross Gábor Programhoz és az Innocsekk Programhoz kapcsolódó pályázati tanácsadási és konzultációs lehetőséget az INNOVA biztosította a pályázók részére.

BAROSS GÁBOR PÁLYÁZAT -2007

- A régió sajátosságait figyelembe véve az INNOVA kialakította a pályázati célokat, melyeket egyeztetett a regionális fejlesztési tanáccsal (RFT) és a RFT Innovációs munkabizottságával (IMB), majd kidolgozta a pályázati stratégiát, melyet megküldött a Kutatási és Technológiai Innovációs Tanácsnak (KTIT). Ezt 2007. augusztusában a régiók közül elsőként fogadta el a KuTIT.
- A KTIT elfogadása után az INNOVA kidolgozta a pályázati felhívást és a pályázati útmutatót, majd véleményeztette regionális és országos szervekkel (RFT, RFT IMB, PM TVI, OTH, MÁK).
- A Kutatás-fejlesztési Pályázati és Kutatás-hasznosítási Irodával együttműködésben az INNOVA, illetve a Hazai Forrás Csoport kidolgozta a teljes pályázati csomagot, melyet megküldött az NKTH-nak.

4.4. Észak-Magyarországi régió

A világgazdasági, valamint az Európai Unió trendeknek megfelelően a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal 2004-ben előre mutató jelleggel megfogalmazta és kidolgozta az országos innovációs rendszer átalakításának koncepcióját. Ennek keretein belül meghatározó hangsúlyt kapott az innovációs folyamatok decentralizációjának kérdése, melyhez természetes módon került illesztésre az Innovációs Ügynökségek létrehozásának elgondolása. 2005. év elejével, a pályázati források felhasználásával megalakult az Észak-Magyarországi Regionális Innovációs Ügynökség.

A szervezet megalakulásával egyidejűleg a 2004. évben összeállított és jóváhagyott dokumentum, az Észak-Magyarországi Régió Innovációs Stratégiája alapján megfogalmazásra került az Észak-Magyarországi Regionális Innovációs Ügynökség küldetése is, amely a regionális

innovációs intézményrendszer fejlesztésével kívánja elősegíteni:

- a régió felzárkóztatását;
- a régió gazdaságának és versenyképességének kutatás-fejlesztésen és innováción alapuló fejlesztését;
- a régióban tevékenykedő vállalkozások, kiemelten a KKV-k versenyképességének előmozdítását;
- a regionális innovációt ösztönző, segítő, innováció-barát környezet kialakítását;
- a régió innovációs szereplőinek hálózati együttműködésének erősítését;
- továbbá újabb innovációs szolgáltatások kialakítását és bővítését a régióban.

A küldetésnek megfelelően meghatározható az átfogó cél, amely a régió gazdasági versenyképességének javítását a gazdaságfejlesztésben az innovációnak kiemelt prioritásként való kezelésével, a regionális innovációs rendszer eddig széttagoltan működő elemeinek hálózati összekapcsolását és megerősítését, valamint a régió nemzeti és nemzetközi innovációs rendszerbe történő bekapcsolását célozta meg.

Az átfogó célok alapján kialakításra kerültek az Észak-Magyarországi Regionális Innovációs Ügynökség működésének stratégiai céljai is, amelyek markáns hangsúlyt kaptak a 2004-ben benyújtott pályázat megfogalmazása kapcsán. Ennek megfelelően stratégiai célnak tekinthetők:

- a régió leszakadásának mérséklése, aktív részvétel a hátrányok előnnyé fordításában és ez által a dinamikus gazdasági fejlődés megalapozásában;
- a K+F ráfordítások területi eloszlásában az egyenlőtlenségek mérséklése, a tudományos-technológiai infrastruktúra fejlesztésével, amely biztosítja a multinacionális vállalatok helyi kapcsolatainak kifejlődését;
- a kis és középvállalkozások innovációs képességének számszerű indikátorokkal mérhető fejlesztése, a vállalati K+F projektek számának és volumenének növelése;
- hosszú távon is fenntartható és eredményes együttműködési szervezeti keretek megteremtésével az innovációs hálózati struktúrák fejlesztése, összekapcsolása, sikeres pályázati együttműködések generálása és megvalósítása;
- a régió-specifikus erőforrások és potenciálok hatékonyabb kiaknázása, a hagyományos iparágakra koncentráló vállalkozások túlsúlyának csökkentése;
- a decentralizált források hatékony regionális felhasználási szintjeinek kiépítése, valamint innovációs pénzügyi rendszer kifejlesztése a rendelkezésre álló források koordinációjához és az azok felhasználásában való aktív regionális részvétel országos, vagy akár nemzetközi összehasonlításban.

A nemzetközi aktivitáshoz kapcsolható „best practice” tevékenység révén szerzett tapasztalatok beépültek a régió innovációs stratégiájának átdolgozási folyamatába, amely innovációs stratégia a RIS metodika alapján a Kassai régióval közösen a NORRIS program keretében kerül kidolgozásra, mind regionális, mind bilaterális szinten.

Az eltelt három év alatt az Ügynökség ismertté és elfogadottá vált a régió innovációban érintett és érdekelt szervezetei és vállalkozásai körében. Mint az Észak-Magyarországi Regionális Innovációs Tanács munkaszervezete, részesévé vált a regionális döntéshozatali rendszernek, tevékenyen részt tudott venni a régió gazdaságfejlesztési folyamataiban, betöltötte azt az összefogó, összehangoló feladatot a Régió innovációs és gazdaságfejlesztési folyamataiban – összhangban az Európai Unió gazdaságpolitikai irányelveivel –, amely regionális szinten elősegítheti a fejlesztési fókuszpontok erősítését. Szoros együttműködést és partnerkapcsolatot alakított ki a régió tudásközpontjaival, kutató és fejlesztő intézeteivel, felsőfokú oktatási intézményeivel, tudásteremtő műhelyeivel és innovatív vállalkozásaival, amely szervezetekkel együtt egy hálózati rendszer felépítését és koordinálását tudta megvalósítani, amely nagyban hozzájárult a kitűzött célok eléréséhez.

A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatallal történő együttműködés keretében 2007. évben az Ügynökség kezelte a Baross 2005. pályázati rendszer, valamint a 2007. évben lezárult INNOCSEKK pályázati rendszer pályamunkáit.

A decentralizált Baross Gábor 2006. pályázati rendszer előkészítési feladatai még 2006. év végén jelentkeztek, azonban az Kutatás-fejlesztési és Innovációs Alap feletti döntési hatáskör módosítások miatt a pályázatokról a döntés 2007-ben került véglegesítésre. A pályázat közvetlen célja a Baross Gábor 2005. pályázati rendszerhez hasonlóan a régió fejlesztési programjaihoz kapcsolható innovációs tevékenység finanszírozásának elősegítése. A támogatás odaítélési szempontjai között kiemelt prioritásként szerepelt a hálózatban való gondolkodás, ahol a javasolt elképzelések a régió felsőoktatási intézményeivel való kapcsolattal, adott esetben konzorciális együttműködés keretében jönnek létre, valamint olyan kísérleti programok, amelyek hozzájárulnak a hátrányos helyzetű kistérségek vagy régióegységek konkrét gazdasági élénkítéséhez. A feladatok maradéktalan ellátása érdekében közel 100 szakértő bevonása történt a pályázatok különböző bírálati szakaszaiban.

A Baross 2007. pályázati rendszer előkészítései is megindultak 2007. év elején, azonban a döntések

elhúzódása miatt több alkalommal kellett az Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács elé visszavinni a regionális pályázati akciótervet, amelynek elfogadását követően 2007. őszén kezdődtek meg a pályázatok konkrét kiírásainak kidolgozásai, amely két modulban öt pályázati kiírás elkészítését jelentette.

4.5. Közép-Dunántúli régió

A 2004-ben kötött RIÜ támogatási szerződés 2005-ben történt módosítása értelmében, a KD-RIÜ feladatai kiegészültek a Baross Gábor program előkészítésével kapcsolatos feladatokkal, valamint az Innocsekk és a Baross Gábor pályázatra benyújtott pályaművek kezelésével, bírálatával és a döntési javaslatok előterjesztésével. A regionális támogatási programok előkészítése és a regionális pályázatok decentralizált kezelésének megszervezése során hamarosan nyilvánvalóvá vált, hogy a vállalt feladat „pioneer” jellegéből adódóan a Baross Gábor 2005. évi regionális innováció-támogatási programját csak a 2005. év vége felé sikerült beindítani. Ugyanakkor annak köszönhetően, hogy a folyamatot a KDRFÜ megfelelő tapasztalattal rendelkező tagjai irányították, a KD-RIÜ a nehézségek ellenére sikeresen megbirkózott a regionális támogatási programok pályázatkezelési feladataival.

A viszonylag rövid beadási határidő ellenére is a 2005. évi regionális innovációs fejlesztési programra közel félszáz pályamű érkezett be, több mint 800 millió forint támogatásigénnyel, a 2006. évi regionális innovációs fejlesztési programra pedig 72 pályamű érkezett be - több mint 1,2 mrd forint támogatásigénnyel. A folyamatos beadási határidejű Innocsekk program szintén sikeres, ennek keretében közel százötven pályamű érkezett be, mintegy másfél milliárd forintnyi támogatásigénnyel. A pályázatkezelésben, a KD-RIÜ konzorciumból kizárólagosan a KDRFÜ működik közre, melyre vonatkozóan a KPI regionális eljárásrendet készített. A módosítás és kiegészítés értelmében a regionális pályázati programokkal kapcsolatos – többletfeladatok ellátása céljából, a 2005. évi Baross Gábor Regionális Pályázati Programok futamidejére többletfeladatokat vállalt a KDRIÜ. A regionális pályázati programok keretében meghirdetésre kerülő pályázatokkal kapcsolatos feladatokat a Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht. konzorciumi tag kizárólagosan látja el. A pályázatkezeléssel kapcsolatos feladatok leírása, mely kizárólagosan a Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht. tevékenységét bővítette.

A 2007-es beszámolási időszakban két Tanácsülést is szerveztek, amelyen az Innovációs Tanács

megtárgyalta a 2007. évi Baross Gábor program Stratégiai tervezetét. Elvégzett feladatok:

- Innováció orientált regionális projekt- pipeline működtetése, a korábbi (2006 évi) Baross Gábor pályázat eredményeként
- innovációval kapcsolatos hírek folyamatos megjelenítése a www.kprf.hu honlapon
- Innocsekk pályázaton indulók igény szerinti támogatása

a Baross Gábor program keretében, de kialakításra került egy „Innomarket” nevű Internetes portál is. A 2007-re elkészült portált természetesen a RIÜ céljainak, tevékenységeinek erősítésére is felhasználták. A portálon keresztül lehetőség van cégbázis eléréséhez, mely az innováció keresleti és kínálati oldali szereplőinek kapcsolatépítésére szolgál. Ezen a honlapon innovációs pályázatok, hírek közzététele is folyik, és lehetőség nyílik a szaktanácsadások elektronikus úton történő igénybevételére, valamint a RIÜ keretében szervezett konferenciák, események közzétételeire. A Baross Gábor program keretében elkészített internetes portál a 2007-ben a RIÜ programban keretében átalakításra került.

4.6. Közép-Magyarországi régió

A magyar kormányzat hosszas szakmai és jogi előkészítő munkát követően törvényes keretbe foglalta a hazai gazdaság versenyképességének növelésére és az innováció serkentésére szolgáló egyik eszközt: az Innovációs Alap-ra vonatkozó törvény 2003. decemberében történt elfogadásával és a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal (NKTH) 2004. évi létrehozásával évtizedes hiányt pótolta. Ezzel létrejöttek azok a jogi és intézményi eszközök, amelyek a regionális fejlesztés intézményeivel együttműködő, a regionális innovációs stratégiák megvalósítására szolgáló regionális innovációs ügynökségek létrehozásának feltételeit megteremtették.

A hazai innováció intézményrendszerének és a regionális innovációs stratégiák kidolgozásának szakmai háttérmunkálatai azonban már jóval korábban megkezdődtek. Így részben hazai források segítségével, részben az Európai Uniótól pályázati úton a regionális innovációs stratégiák kidolgozására elnyert támogatással már a 2000. évtől kezdődően folyt nemzetközi projekteken a munka. Többek között a Közép-magyarországi régió innovációs stratégiájának kidolgozásában a Pro Régió Ügynökség és annak megbízásából a CHIC Kht., valamint az INNOSTART vett részt az innovációs stratégiák kidolgozásában már gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező olasz és német partnerekkel.

Ugyanilyen előzménynek tekinthető az is, hogy magyar intézmények, vállalkozások, hídképző szervezetek már korábban részt vettek olyan nemzetközi hálózatok, szerveződések

munkájában, mint például a jelen konzorciumban is partner INNOSTART Nemzeti Üzleti és Innovációs Központ, 1994 óta 2006-ig egyedüli magyar tagként az Európai Üzleti és Innovációs Központok Hálózatában, az EBN-ben, csak az egyik közeli példa említéseként.

A hosszas előkészítő munka eredményeként az NKTH végül 2004. októberében tette közzé a Regionális Innovációs Ügynökségek (RIÜ) létrehozására felhívó pályázatát.

A közép-magyarországi régióban az INFOPARK Informatikai és Technológiai Innovációs Park Zrt. vezetésével alakult héttagú konzorcium nyerte el három éves időszakra a regionális innovációs ügynökség létrehozásának és működtetésének jogát. A pályázat eredményeként a partnerek közötti megállapodás és a KPI-vel 2005. január 14-én aláírt szerződés értelmében megalakult az INNOREG Közép-magyarországi Regionális Innovációs Ügynökség konzorcium (KM RIÜ).

A Regionális Innovációs Stratégia (RIS) megvalósítása a többi régióhoz hasonlóan a Baross Gábor program segítségével történt.

Ennek értelmében a következő tevékenységek képezték a RIÜ fő feladatait:

- Közép-magyarországi „INNOCSEKK” pályázati információs és pályázatkezelési feladatok;
- A decentralizált Baross Gábor Program pályázataival kapcsolatos komplex tevékenység.

Az INNOCSEKK pályázatok befogadását, kezelését, a pályázati folyamat teljes körű adminisztratív ellátását a KM RIÜ konzorciumon belül a konzorciumvezető InfoPark Zrt. és a Gödöllői Innovációs Központ Kft. együttesen, együttműködve, a feladatokat megosztva látta el.

A pályázatokra vonatkozó szakértői véleményezés figyelembe vételével a pályázati támogatási javaslattételre jogosított Regionális Bíráló Bizottság (RBB) tagjait a KMRIÜ Irányító Testülete konszenzusos döntéssel elfogadta és jóváhagyásra felterjesztette az NKTH elnökének. Az NKTH elnöke a pályázatkezelők által beterjesztett RBB taglistát 2005. október 26-án hagyta jóvá. Ezzel jogilag létrejött a KM-RIÜ INNOCSEKK pályázati Regionális Bíráló Bizottság. A pályázati rendszerhez kapcsolódóan elkészült és az RBB 2005. október 24-i ülésén elfogadásra került a KMRIÜ RBB ügyrendje.

A pályázati rendszer komplex kiépítése során az alábbi elemek kidolgozására került sor:

- Elektronikus iktatókönyv;
- Az értesítő, befogadó, elutasító levelek struktúrája;

- A szakértői és RBB keretszerződések, szerződések rendszere;
- Formai Ellenőrző Lap;
- Szakértői Értékelő Lap;
- elektronikus pályázati archiválási struktúra;
- RBB ügyrend;
- Pályázatkezelési eljárásrend.

Az NKTH és a KPI által meghatározott pályázatkezelési folyamat szerint kiépült a pályázatkezelés belső rendszere, a pályázatkezelő szervezeteknél megteremtődtek a pályázatkezelés infrastrukturális és személyi feltételei. Az „INNOCSEKK” pályázatok befogadására létrehozott „Pályázati Irodák” tevékenységüket 2005. októberben az első pályázatok befogadásával megkezdték. Ennek megfelelően a már megemlített Információs Pontok nyújtottak útmutatást, pályázati tanácsadást az érdeklődőknek.

Különösen fontos volt az Információs Pontok szerepe abban a tekintetben is, hogy a pályázat kedvezményezettjei **mikro- és kisvállalkozások** voltak, amelyek csekély mértékű – ún. „*de minimis*” – támogatást nyerhettek el K+F eredmények, „tudás” megvásárlására, kutatások-fejlesztések megrendelésére. Megállapítható volt, hogy a pályázók jelentős része először adott be pályázatot – sok esetben hivatásos pályázatírók szolgáltatásait véve igénybe.

A Közép-magyarországi régióban működő Információs Pontok:

- CHIC Közép-magyarországi Innovációs Központ Kht.
- INNOSTART Nemzeti Üzleti és Innovációs Központ Alapítvány
- Pro Regio Közép-magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Kht.
- Budapesti Vállalkozásfejlesztési Közalapítvány
- Pest Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány.

A pályázatkezelés szerves és meghatározó részét képezi a Regionális Bíráló Bizottság (RBB) működése. A tárgyidőszakban az RBB 27 ülést tartott és ennek során 112 pályázatot javasolt támogatásra.

Összefoglalva megállapítható, hogy az „INNOCSEKK” pályázat a KM RIÜ karakterisztikus tevékenységének bizonyult és igen nagymértékben növelte meg a Közép-magyarországi régióban működő **mikro- és kisvállalkozások** körében a pályázási kedvet és a pályázatok befogadásának a tervezett határidő előtt tizenegy hónappal – a három évre tervezett keret sikeres pályázatokkal való kitöltése miatt – történt felfüggesztése is kétségen kívül a kezdeményezés teljes sikerének volt a

bizonyítéka, egyben a pályázat folytatására irányuló figyelemfelkeltő felhívás is.

A 2005-ben meghirdetett Baross Gábor Közép-magyarországi Regionális Innovációs Pályázati Program működtetése:

A Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács (KMRFT) felkérésére, a Regionális Innovációs Stratégiából kiindulva, és a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal (NKTH) által megküldött szempontok szerint, a Pro Régió Ügynökség kidolgozta a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapból (Alap) regionális innováció céljára fordítható összeg elnyerésére meghirdetendő pályázati rendszer elemeit (pl. pályázati felhívás és útmutató, eljárásrend).

A KMRFT Regionális Innovációs Albizottsága (RIAB) 2005. március 17-én tartott ülésén kisebb módosításokkal elfogadta a Közép-magyarországi régió pályázati rendszerére készített javaslatot, mely szerint a pályázati program három intézkedésben valósul meg. Emellett elfogadásra került a pályázati rendszer lebonyolításában részt vevő szervezetek (Pro Régió Ügynökség Pályázati Irodája, KMRFT és annak Pályázati Döntés-előkészítő Bizottsága, NKTH) közötti feladatmegosztás is.

Az I. munkaszakasz időszakában meghirdetett 2005. évi Baross Gábor Közép-magyarországi Regionális Innovációs Pályázati Program működtetésének a feladatát végül a Regionális Fejlesztési Tanács (RFT) döntése alapján az RFT Titkárság látta el. A lebonyolítás anyagi fedezetét a konzorciumvezető InfoPark Zrt. biztosította a saját KM RIÜ költségvetéséből. A KMRFT Titkárság tevékenységét szakmailag a Pro Régió Ügynökség támogatta, továbbá a konzorciumi tagok közül pályázati „Információs Pontként” tájékoztatási, tanácsadási feladatokat az INNOSTART, a Pro Régió, a CHIC, a BVK és a PMVA egyaránt ellátott.

A Pro Régió Ügynökség a Baross Gábor Közép-magyarországi Regionális Innovációs Pályázati Program pályázati folyamatának teljes körű kezelésére vállalkozott a kialakított eljárásrend és a KPI/NKTH-val való megállapodások szerint. Ennek előkészítő és indító lépéseit el is végezte (pl. a program szakmai, tartalmi kereteinek meghatározása, a pályázati eljárásrend véleményezése, a teljes pályázati dokumentáció kidolgozása, az RBB ügyrendjének kialakítása, pályázatkezelési feladatok ellátása). A pályázati kiírás előkészítésében a konzorciumi partnerek tevőlegesen is részt vettek.

A pályázat lebonyolítását a Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács (KMRFT) Elnöke a KMRFT Titkárságára bízta, míg a továbbiakban a Pro Régió szakmai támogatást nyújtott a Titkárság számára. A pályázat lebonyolításáról és eredményéről a RIÜ partnerek tájékoztatást kaptak. A pályázat eredményét a Tanács a honlapján tette közzé

(http://www.proregio.hu/hu_index.html).

A program stratégiai elemeivel, illetve a RIÜ-vel kapcsolatos feladatokat a Pro Régió Ügynökség Program Irodája végezte, míg a tisztán pályázati rendszert érintő ügyeket a Pro Régió Ügynökség Pályázati Irodája intézte.

A 2006-ban meghirdetett Baross Gábor Közép-magyarországi Regionális Innovációs Pályázati Program (BGP) szakmai előkészítése:

A Pro Régió Ügynökség (Ügynökség) vezető szerepet vállalt a 2006-ban meghirdetett Baross Gábor Közép-magyarországi Regionális Innovációs Pályázati Program (BGP) szakmai előkészítésében, illetve részt vállalt a pályáztatási folyamat lebonyolításában a kialakított eljárásrend és az NKTH/KPI-vel való megállapodások szerint. A Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról (KTIA) szóló 2003. évi XC. törvény (8. § (7)) alapján a regionális innovációs célokra fordítandó összegből a költségvetési törvényben régióként meghatározott keretek felhasználásáról – decentralizált pályázati rendszerben – a regionális fejlesztési tanácsok döntenek.

A BGP 2006 pályázati kiírásának tervezetét, valamint a pályázati rendszerhez kapcsolódó lebonyolítási tervet a Pro Régió Ügynökség (Ügynökség) dolgozta ki. A Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács (KMRFT) 2006. április 28-i ülésén elfogadta a pályázati kiírás tervezetét és a 2006. évi lebonyolítás tervét, továbbá megbízta az Ügynökséget a decentralizált pályázati rendszer működtetésének ellátásával.

A Pro Régió Ügynökség 2006. október 6-án jelentette meg a pályázati felhívást. Az alábbi három intézkedésre lehetett pályázni:

- 1.intézkedés: Vállalkozások összefogásának és innovativitásának ösztönzése;
- 2.intézkedés: Felsőoktatási intézmények K+F és innovációs tevékenységének támogatása;
- 3.intézkedés: Innovációt segítő szolgáltatások igénybevételének és innovatív ötletek termékké válásának támogatása.

A 2007. évi Baross Gábor Közép-magyarországi Regionális Innovációs Pályázati Program (BGP) szakmai előkészítése:

A Pro Régió Ügynökség elkészítette a 2007. évi Baross Gábor Program Közép-Magyarországi régióra vonatkozó pályázati stratégiája (Stratégia) tervezetének anyagát. A stratégia-készítés

folyamatába az Ügynökség bevonta a KM-RIÜ Khe.-t és az INNOREG – Közép-magyarországi Regionális Innovációs Ügynökség Konzorcium többi tagját is. A Stratégia tervezetét a KMRFT érintett szakbizottsága, az Innovációs és Vállalkozásfejlesztési Bizottság jóváhagyta, majd 2007. október 12-én a KMRFT (Tanács) is elfogadta. A pályázati kiírásokkal kapcsolatos további, kötelező egyeztetések után az elkészült Stratégiát 2007. november 13-án az Ügynökség elküldte az NKTH-ba. A Stratégiát a KuTIT a 2007. december 14-i ülésén elfogadta. A pályázati stratégia alapján elkészített pályázati útmutatók tervezetei 2007. december 21-én felkerültek az NKTH (www.nkth.gov.hu) és a régió (www.kozpontiregio.hu) honlapjára.

Javaslatok a RIS továbbfejlesztésére, új programok indítására

A KM RIÜ Támogatási Szerződés alapján a „Javaslatok a RIS továbbfejlesztésére, új programok indítására” c. feladat koordinátora és felelőse a Pro Régió Ügynökség volt, míg a többi konzorciumi partner vállalta, hogy javaslattétellel támogatja a feladat végrehajtását.

A Pro Régió Ügynökség munkatársai áttekintették a Közép-magyarországi régió Regionális Innovációs Stratégiáját (RIS), és cégen belüli szakmai egyeztetést folytattak a stratégia továbbfejlesztésére vonatkozó javaslatokról. Ennek alapján az Ügynökség elkészítette az első tervezetet, és 2007. novemberében felkérte a KMRIÜ konzorciumi partnereket, hogy javaslataikkal segítsék a RIS továbbfejlesztését szolgáló szakmai anyag összeállítását. A konzorciumi partnerek közül az InfoPark Zrt., az INNOSTART, a GIK Kft., a CHIC, valamint a BVK javaslataikat megtették.

Ennek keretében:

- Az **INNOSTART** - egyebek mellett - a Közép-magyarországi régió kiemelt, specifikus helyzetének figyelembevételére vonatkozó stratégiai szempont beépítését javasolta.
- A **CHIC** a stratégia újragondolt elvek alapján való elkészítésének fontosságára hívta fel a figyelmet, különös tekintettel a stratégia megvalósításának szakmai, pénzügyi, jogi és szervezeti szabályozására, a stratégia beillesztésére a régió egyéb stratégiáiba, a megvalósításához megfelelő források kötelező érvényű biztosítására, valamint a kiemelt projekt-javaslatok (technológiai központ, versenyképességi központ, magvető tőkealap, stb.) megvalósítására. A CHIC egyben felajánlotta, hogy aktív szerepet vállal a Regionális Innovációs Stratégia (RIS) továbbfejlesztésében. A továbbfejlesztett stratégia eredményeként a régió viszonyait fokozottabban figyelembevevő regionális pályázatok kiírását várja.
- Az **InfoPark Zrt.** javaslata kiemelte a vállalati K+F ráfordítások fontosságának

hangsúlyozása mellett a kutatási-fejlesztési eredmények hasznosulási/hasznosítási módozatainak terjesztését, a helyi, régió belüli, interregionális és nemzetközi technológia- és tudástranszfer serkentését, a kutatóhelyi, egyetemi-főiskolai eredmények és vállalati K+F igények közötti átjárás fokozását, az innovatív "spinoff" cégek létrehozásának szükségességét. Lényegesnek tartja a javaslat a stratégia tekintetében a megújuló energiaforrások alkalmazásának támogatását, az EU Keretprogramjai (K+F és VIK/CIP) által kínált pénzügyi támogatások és szakmai együttműködések lehetőségeinek szervezett propagálását.

- A **BVK** képviselői a szakértői üléseken fejtették ki a RIS régiós továbbfejlesztésére vonatkozó véleményeiket és tették meg javaslataikat.

A „Javaslatok a KM-RIS továbbfejlesztésére” c. rövid szakmai tanulmányt (Javaslat) a Pro Régió Ügynökség – KM RIÜ konzorciumot alkotó partnerek javaslatainak figyelembevételével – 2007. decemberére elkészítette. A Javaslat felvázolja a RIS továbbfejlesztésének irányait, sorra veszi azokat a munkarészeket, ahol az elmúlt időszak eredményeit át kell vezetni, illetve konkrét tematikus javaslatokat is megfogalmaz.

4.7. Nyugat-Dunántúli régió

A Nyugat-Dunántúli régióban a Baross Gábor program keretében az INNOREG és az INNOCSEKK pályázat lett meghirdetve, melyek hozzásegítik a vállalkozásokat, non profit szervezeteket ahhoz, hogy innovációs, K+F projektjeiket pályázati forrás bevonásával megvalósítsák. NYDRFÜ részéről 30 db INNOREG 2005, illetve 6 db INNOCSEKK projekthez kapcsolódóan pályázatmenedzsment tanácsadás történt több alkalommal több helyszínen. A Nyugat-dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség RIÜ-hálózatának Zala megyei tagjaként a ZMVA a Nyugat-dunántúli régióban elérte, hogy az INNOREG és INNOCSEKK elnevezésű innovációs pályázatokban jelentős arányban vettek részt a Pannon Fa- és Bútoripari Klaszter tagvállalatai, valamint a régió fa- és bútorigipari vállalkozásai. Az INNOCSEKK projekt pályázati megvalósítása megtörtént, jelenleg az értékesítés folyamán is sor kerül a projekt eredményessége érdekében tanácsadásra. Az INNOREG projekt lezárása a 2008. évben fog megtörténni.

Összefoglalás a RIS és Baross Gábor programok tárgyában

A Regionális Innovációs Stratégiák mindegyik régióban elkészültek és - kisebb vagy nagyobb mértékben – megalapozták a régiók Baross Gábor program keretében megjelentetett pályázati kiírásait. Azt mondhatjuk tehát, hogy a Baross Gábor program pályázati lehetősége lehetővé tette a régiók számára, hogy elkezdjék a saját Regionális Innovációs Stratégiájuk megvalósítását.

A következő logikus lépés lehetett volna, hogy a régiók beépítenek a saját Operatív Programjukba (amit a 2007-2013 időszakra készítettek) innovációt támogató elemeket a korábban elkészült Regionális Innovációs Stratégiájukból. Erre végül azért nem volt lehetőség, mert a kormányzati döntés szerint minden innovációt támogató fejlesztésnek a Gazdaságfejlesztési Operatív Programba kellett bekerülnie.

Javasolható ezért, hogy a következő évek Baross Gábor pályázatainál kapjon szerepet az innovációt támogató országos programokhoz illeszkedő, azt kiegészítő szerep, hiszen a fő innovációs fejlesztések (infrastruktúrában, illetve az innovációs klaszterek terén) az ágazati programokban valósulnak meg.

További javaslat lehet, hogy a Regionális Innovációs Stratégiák felújításánál a régiók vegyék figyelembe, hogy az országos programok milyen fejlesztéseket indítottak, illetve terveznek elindítani az adott régióban, hiszen a 2007-2013 tervidőszakra ezek viszonylag jól előre láthatóak, tervezhetőek. Az ilyen módon kialakított Regionális Innovációs Stratégiák pedig jó alapját adhatják a következő évek Baross Gábor programjainak, hiszen a komplementer jelleg ilyen módon a már a stratégia szintjén biztosítva lehet.

A monitoring szempontjából is előnyös lehet az a helyzet, ha a régiók stratégiái ugyanazt a megközelítést alkalmazzák az ágazati fejlesztésekhez történő viszonyulásban.

5. fejezet

A RIÜ pályázatokban javasolt monitoring indikátorok összehasonlítása és elemzése

A RIÜ pályázatok jelentős eltérést mutatnak a számszerűsített indikátorok terén annak ellenére, hogy a pályázati felhívás teljesen egyértelműen meghatározta, hogy mely indikátorokat kell majd használni. Az alábbi táblázatban összegeztük, hogy az egyes RIÜ pályázatokban milyen tervezett indikátor értékekkel számoltak. (Az üres mezők azt jelentik, hogy nem kaptunk információt az adott régióból.)

Indikátorok	DA –RIÜ	DD-RIÜ	EA-RIÜ	KD-RIÜ	EM-RIÜ	KM-RIÜ	NyD-RIÜ
A RIÜ-höz köthető projektek db	271	176	41		72		
A RIÜ és hálózata szolgáltatásait igénybe vevők száma db	201	1281	1794				
Hálózatba bekapcsolt szervezetek száma db	247	552	1417		23		
Kommunikációs programok(konferencia, kerekasztal megbeszélés, stb.) db	103	376			95		
Szolgáltatások száma (tréning, tanácsadás, stb.) db	400	3002		1376	321		
Régióban létrejött klaszter db					1		
Régióban létrejött hálózat db	30				2		
RIÜ adatbázis igénybevevők száma	n.a., 48fő regisztrált				43654		
Honlap látogatóinak száma	9152		4700		9834		
Hírlevelek száma	141			30			

A táblázatból jól látható, hogy jelentős eltérések (néhol nagyságrendi különbségek) vannak az

egyres régiók vállalásai között. Ennek legvalószínűbb oka, hogy az egyes régiókban eltérő módon értelmezték az adott indikátort (pl. mikor számít egy szervezet „hálózatba bekapcsolt”-nak). Feltétlenül hasznos lenne ezért egy olyan konzultáció, ahol az NKTH szakértői a RIÜ-k munkatársaival együtt közösen határozzák meg az egyes indikátorok pontos definícióját és mérésük pontos meghatározását.

A fentiek felül meghatározhatóak még olyan indikátorok is, amelyek a RIÜ-k tevékenységének és működésének fejlődését mutatják. Az ilyen típusú indikátorokat nem kell szerződésben rögzíteni, hanem a RIÜ-k saját maguk határozhatják meg ezeket. Ideális esetben a RIÜ-k ezen a területen is közös megoldást választhatnak és akkor az egyes RIÜ-k teljesítménye, illetve fejlődése összemérhető lehet országos szinten is.

A Nyugat-Dunántúli RIÜ már kezdeményezte, hogy az általuk használni tervezett EFQM minőségfejlesztési módszertant átadja a többi RIÜ számára is. Nagyon fontos azt hangsúlyozni, hogy itt a fejlődés figyelemmel kíséréséről van szó (tehát a minőség javításáról) és nem a feladatok ellátását, az elvégzett tevékenységek mennyiségét mutató indikátorokról. A vállalt feladatok teljesítését jelző mennyiségi indikátorok esetén ugyanis van értelme meghatározni egy minimum szintet, amelyet mindegyik RIÜ-nek el kell érnie. A minőségi mutatók esetében viszont inkább azt kellene előírni, hogy javulást kell tudni felmutatni minden RIÜ-nek az éves önértékelések során, tehát a folyamatot kell nyomon követni és nem output-ot számolni.

Az indikátorok fenti elvek szerint kialakítandó rendszerét csak az NKTH és a RIÜ-k illetékes munkatársaival szoros együttműködésével, több egyeztetési kört jelentő iteratív módszerrel lehet csak eredményesen kidolgozni. Feltétlenül javasolható ezért, hogy minél előbb kezdődjön el a közös munka ezen a területen is.

6. fejezet

A Regionális Innovációs Ügynökségek régióhatáron túlnyúló legfontosabb együttműködései

6.1. Dél-Alföldi RIÜ

Számos konkrét eredményt hozott 2006 a nemzetközi innovációs együttműködések fejlesztése területén is, azonban még így is jó néhány lehetőség kiaknázása csak 2007-ben történhet majd meg. Például fontos eredmény, hogy a RIÜ hálózat egyik tagjának sikerült bekerülnie az Európai Unió BIC hálózatába, de a BIC funkció érdemi kiterjesztése a RIÜ teljes hálózatára csak 2008-tól valósulhat meg. Fontos az is, hogy a Dél-alföldi Régió képviseletében eljáró DARFT Kht. által koordinált Interreg IIC programban 2006-ban több innováció-orientált projekt is sikeresen pályázott, ezek eredményeinek beépülése a RIÜ hálózat munkájába csak 2007, 2008-ban fog megtörténni (pl. TOWER stb.)

Célunk volt az interregionális és nemzetközi partnerség erősítése. Ennek keretében az európai „legjobb gyakorlat” átvételét akarták előmozdítani és ezért több nemzetközi együttműködésben megvalósítható projekt kidolgozását célozták meg.

6.2. Dél-Dunántúli RIÜ

A DDRIÜ feladata volt a regionális szintű nemzetközi, interregionális projektek kezdeményezése, a legjobb gyakorlatok átvétele és terjesztése az innováció területén. Feladata volt az is, hogy erősítse a regionális innovációs rendszer külső koherenciáját: kialakítsa az innováció hazai, nemzetközi szervezeteivel a kapcsolatrendszerét, az állami és az európai uniós támogatási rendszerrel való kooperáció kereteit és csatornáit, valamint a külső kapcsolattartás és lobbytevékenység regionális intézményi kompetenciáit. A regionális programok a DDRIS szektorális céljainak megvalósítását támogatták, céljuk a nagy hozzáadott értékű, innovatív termékek számának növelése, hogy ez által a

régió vállalkozásai versenyképesek legyenek a hazai és nemzetközi piacon. A DDRIÜ jövőben is szorosan együtt kíván működni a kialakított kompetenciaközpontokkal, mint stratégiai partnerekkel a kiemelt iparágakban. A legfontosabb feladatok a kompetenciaközpontok kapcsán: a központok bekapcsolása nemzetközi hálózatokba, projektekbe: ágazat specifikus tanulmányutak, szakkonferenciák szervezése, nemzetközi projekt kezdeményezések támogatása, közvetítése. A régió innovatív vállalkozásainak és azok termékeinek bemutatását a Hálózat kiadványokkal történt, legjelentősebb ezek közül a 2007 végén megjelent Innováció a Dél-Dunántúli Régióban c. reprezentatív összegző kiadvány), valamint nemzetközi vásárokon való részvétellel (Génius Nemzetközi Találmányi Vásár) segítette elő.

A régióban a külföldi benyújtott pályázatok száma 22 db volt, melyek összesen 528400000 Ft támogatásban részesültek.

6.3. Észak-Alföldi RIÜ

Összességében megállapítható, hogy a konzorcium tagjai jó eredménnyel vettek részt a hazai és nemzetközi pályázatokon, igen magas a nyertes és támogatásban részesült projektek száma.

Különösen az INNOVA és a RAK erősítette meg nemzetközi kapcsolatait. Az INNOVA vezetőjét beválasztották az IRE (Innovating Regions in Europe) Network Irányító Testületébe, mely a hálózat szakmai tanácsadását látja el. A nemzetközi kapcsolatok vonatkozásában kiemelt szerepet kap az INNOVA-nál a COGNAC elnevezésű 6. keretprogram által támogatott projekt megvalósítása, melyben az INNOVA a konzorciumvezető.

Elkészítésre került továbbá a RIÜ pályázaton túlmenően az Regionális Innovációs Stratégia melyben minden konzorciumi tag szorosan együttműködött a stratégiát készítő konzorciummal.

A hazai innovációs hálózatok közül a Magyar Innovációs Szövetség tagjaivá váltak a konzorciumi tagok. Az INNOVA beválasztásra került a MISZ választmányába.

6.4. Észak-Magyarországi RIÜ

A RIÜ küldetésének megfelelően meghatározható az átfogó cél, amely a régió gazdasági versenyképességének javítását a gazdaságfejlesztésben az innovációnak kiemelt prioritásként való kezelésével, a regionális innovációs rendszer eddig szétagoltan működő elemeinek hálózati összekapcsolását és megerősítését, valamint a régió nemzeti és nemzetközi innovációs rendszerbe

történő bekapcsolását célozta meg.

A három év kiemelkedő szakmai eseménysorozata volt az INNOTOOL nemzetközi konferenciák sora, amelyek minden évben megrendezésre kerültek magas szintű fórumot biztosítva az innovációs témakörökben érintett szakemberek, kutatók körének. „Innovációs centrumok helye és szerepe az Észak-Magyarországi régió gazdaságfejlesztésében” c. tanulmány készült, melynek finanszírozását a REVITAE nemzetközi program biztosította.

A RIÜ céljaival összhangban az Innovációs Ügynökség és a Konzorcium meghatározó szerepet játszott a régió nemzetközi programjaiban kezdeményezőként, pályázóként, az elnyert pályázatok esetében partnerként vagy vezetőként. A konzorcium összefogta és koordinálta a régió központi szervezeteit érintő nemzetközi programokat, melyek az Interreg III-IV, FP6-FP7 területeket érintették. A programok közül kiemelkedik a kassai régióval együttesen kialakításra kerülő regionális Innovációs Stratégia kialakítása (NORRIS), az Európai Energetikai klaszter létrehozása (CENCE), az innovációs folyamatok regionális összehasonlítása (ProAct), a barnamezős területek revitalizációjának előkészítése (REVITAE), a kassai régióval együttes tervezési rendszerek összehangolása (IKAROS), térinformatikán alapuló új regionális tervezési módszerek kialakítása (DEPURE). Mindezekon túlmenően további fontossággal bír az egyéb regionális feladatok megoldását célul kitűző programok sora (pl. CLUST-NET, COGNAC, stb.). A beszámolási időszakban a REVITAE, a ProAct, és az IKAROS programok zárultak le sikeresen, a továbbiak zárása 2008-ban történik meg.

A nemzetközi programokhoz kapcsolódóan áttekintésre kerültek az Európai Innovációs Rendszer sikertényezői, összefüggésben az alkalmazható legjobb megoldásokkal. Jelentős volt az Energiaforum 2006, illetve 2007 rendezvényeken való részvétel is, valamint társrendezőként csatlakoztak a nemzetközi programok konferenciáihoz (REVITAE – Tudásalapú innovációs centrumok helye és szerepe a régió gazdasági fejlesztésében, NORRIS – indító, félidős konferencia, DEPURE – munkaszakaszokat áttekintő interregionális konferencia), valamint egyéb konferenciákhoz is.

A RIÜ Koordináló szerepet játszott több nemzetközi pályázat esetében a lehetséges résztvevő partnerek között, aktív partnerkeresést valósított meg, a régiót bekapcsolta az Európai Régiók nemzetközi hálózatába. A projekt időszaka alatt 12 nemzetközi pályázatban (Interreg III, FP6, Phare) vettek részt a konzorciumi partnerek, ebből 9-ben az Innovációs Ügynökség. A projektekben összesen 60 partner régió és szervezet szerepelt. A megvalósítás időszakában 4 nemzetközi projekt zárult le sikeresen. A programok közül 4 kifejezetten a regionális innovációhoz kapcsolódik. Az Innovációs Ügynökség társult tagként csatlakozott két Európai Uniói innovációs hálózathoz (ERIK, IRE) is.

A nemzetközi aktivitáshoz kapcsolható alapvetően a más régiók által kidolgozott megoldások („best practice”) feltárása, elemzése, és átvétele. Ennek érdekében több elemző anyag készült („A regionális innováció sikertényezői – az „Európai jó gyakorlat” áttekintése”), a konzorcium vezetői külföldi tanulmányutakon is részt vettek (Wels, AREA Science Park – Trieszt, Freiberg, Drezda, Brüsszel – Open Days), melynek tapasztalatai a későbbiekben hasznosíthatóak. Az elvégzett tevékenységből kiemelhető a ProAct projekt, amely 8 ország 12 régiójának részvételével történt, célja az egyes régiók innovációs helyzetének, potenciáljának benchmarking mutatószámok segítségével való felmérésén túl, olyan innovációs szakmapolitikai ajánlások megfogalmazása, melyek szem előtt tartásával jelentős mértékben hatékonyabbá, egyszersmind versenyképesebbé válik az innovációs környezet. A tevékenység révén szerzett tapasztalatok beépültek a régió innovációs stratégiájának átdolgozási folyamatába, amely innovációs stratégia a RIS metodika alapján a Kassai régióval közösen a NORRIS program keretében kerül kidolgozásra, mind regionális, mind bilaterális szinten. A program tapasztalatai alapján lényegesen átíródnak a 2004. évi stratégia prioritásai és preferencia rendszere.

6. 5. Közép-Dunántúli RIÜ

A KDRIÜ célja a folyamatos, egyéb, innováció-ösztönző és kiszolgáló szolgáltatások a regionális innováció támogatására hazai tapasztalatok valamint nemzetközi tapasztalatcsere, tanulmányút alapján.

A régiós konzorciumból a Székesfehérvári Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány bekapcsolódott a Corvinus Egyetem Szociológia és Szociálpolitika Tanszékének felkérésére a 10 újonnan csatlakozott EU tagország KKV szektorát megcélzó EPRI-START nemzetközi projektbe (EU K+F keretprogram), amelynek célja a kkv szektor innovativitásának növelése, partnerek és közös projektek lehetőségének megteremtése; mindenekelőtt bekapcsolódásuk elősegítése az Unió 6 (és később a 7.) K+F Keretprogramjába. Ezen belül elsődlegesen – de nem kizárólagosan – az Információs Társadalom Technológiai Programban (IST) való részvételük elősegítése a cél. A régióból 4 vállalkozást regisztráltak a nemzetközi adatbázisban, emellett egyéb információkat biztosítottak (pl. a témához köthető fontosabb hazai döntéshozók listája, fontosabb hazai események jelzése).

6. 6. Közép-Magyarországi RIÜ

A Közép-magyarországi Regionális Innovációs Ügynökség küldetése, hogy elősegítse a régió nemzetközi versenyképességének fejlődését, a tudásalapú gazdaság innováció- és vállalkozásorientált fejlesztését.

Részben hazai források segítségével, részben az Európai Uniótól pályázati úton a regionális innovációs stratégiák kidolgozására elnyert támogatással már a 2000. évtől kezdődően folyt nemzetközi projektekben a munka. Többek között a Közép-magyarországi régió innovációs stratégiájának kidolgozásában a Pro Régió Ügynökség és annak megbízásából a CHIC Kht., valamint az INNOSTART vett részt az innovációs stratégiák kidolgozásában már gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező olasz és német partnerekkel. Ugyanilyen előzménynek tekinthető az is, hogy magyar intézmények, vállalkozások, hídképző szervezetek már korábban részt vettek olyan nemzetközi hálózatok, szerveződések munkájában, mint például a jelen konzorciumban is partner INNOSTART Nemzeti Üzleti és Innovációs Központ 1994 óta 2006-ig egyedüli magyar tagként az Európai Üzleti és Innovációs Központok Hálózatában, az EBN-ben, csak az egyik közeli példa említéseként.

Az Ügynökség szolgáltatási tevékenységének folyamatos bővítése eredményeként tevékenysége promóciójának fontos eseménye volt a 2006. januárban megrendezett „KM RIÜ Támogatói Konferencia”, és az informatikai szektorra vonatkozó „Nemzetközi technológiatranszfer” konferencia. Sikeresen mutatta be az Ügynökség szolgáltatásait, tevékenységét és eredményeit a 2006. szeptemberében megrendezett „GÉNIUSZ Nemzetközi Találmányi és Szabadalmi Kiállítás”-on is. Az Ügynökség szolgáltatási tevékenysége folyamatos bővítésének jelentős mérföldköve volt a III. munkaszakaszban az INNOSTART részvételével az Első Magyar Üzleti Angyal Hálózat megalapítása és csatlakozása az Európai Üzleti Angyal Hálózathoz (EBAN).

A BVK, mint a fővárosi Operatív Szakmai Irányítótestület tagja 2005-től, folyamatosan készítette elő, a többi fővárosi operatív irányítótestület tagokkal a Budapest Fejlesztési Pólus Stratégiáját, kulcsprojektjeit, valamint alprojektjeit. A konzorcium tagjai részt vettek olyan EU szervezésű és más nemzetközi projektekben, mint például a RIS+, STAND3, stb.

A nemzetközi kapcsolatok építése területén az InfoPark, az INNOSTART, a CHIC, valamint a BVK részéről jelentős erőfeszítések történtek a hazai szereplők (vállalkozások, oktatás, és oktatási anyagok szervezői, tartalomfejlesztői, önkormányzatok stb.) tájékoztatására az Európai Unió 7. K+F

Keretprogramjában és az Európai Unió egyéb innovatív tartalmú programjaiban (ETEN, stb) való magyar részvétel serkentésére.

A konzorcium tagjainak munkatársai a keretprogramról szóló rendezvényeken rendszeresen

részt vettek, számos esetben előadóként is. Jelentős erőfeszítések történtek az Ügynökség tevékenységének és szolgáltatásainak bemutatására számos hazai és nemzetközi konferencián – összesen tizenegy nemzetközi és öt hazai konferencián vettek részt, tartottak előadásokat a konzorcium tagjainak munkatársai.

Az Ügynökség egyik alapvető feladata a lehetséges finanszírozási források feltérképezése, új finanszírozási források felkutatása innovatív vállalkozások számára. Jelentős eredménynek tekinthető ezen a területen, hogy bekerült az NFT II.-be a Magvető Tőkealap létrehozásának programja. Szakértői értekezleten értékelték a magvető tőkével kapcsolatos nemzetközi gyakorlatot az EU „Innovation Coach” RIS+ projekt keretében és az INNOREG Szakmai Tanácsadó testületének ülésén is bemutatták a példaértékű modellt, melyet az INNOSTART dolgozott ki és fejleszt folyamatosan tovább külföldi szakértők tapasztalatait is adaptálva a nemzeti sajátosságokra.

Az Ügynökség nemzetközi innovációs és technológiatranszfer stratégiájának valóra váltásához jelentősen hozzájárulhat az a kedvező fejlemény, hogy az INNOSTART saját stratégiájának megfelelően részt vett az EU CIP/VIK pályázatán sikerrel szerepelt magyar konzorciumban, és ez irányú jövőbeli tevékenységét eredményesen hasznosítani, kamatoztatni tudja a 2008-2010-es években a következő RIÜ-ben vállalt feladatainak ellátása során.

6. 7. Nyugat-Dunántúli RIÜ

Az INNONET törekedett arra, hogy minél nagyobb hangsúlyt fektessen arra, hogy nemzetközi szinten is bemutassa tevékenységeit eddig elért eredményeit.

2005. november 23-án Bécsben az INNONET munkatársai részt vettek az „Alsó-Ausztriai támogatási lehetőségek bemutatása” című konferencián illetve a KERP-i kompetencia központ megtekintésén.

2006. december 6-án kerül sor Bécsben a Kick off meeting rendezvényre, melynek célja közös pályázatok megfogalmazása osztrák partnerek bevonásával. Az INNONET a KERP-pel közösen illetve további magyar partnerek bevonásával pályázatot nyújtott be.

2007.március 16. - Impulsnetzwerk Centrope A projekt elődleges célkitűzése, hogy a Centrope Innovációs régió helyét pozícionáljuk, megerősítsük elsősorban a régióban lévő innovációs központokban, impuls központokban lévő kezdő, start up vállalkozásokat. A projekt a 2008-as INTERREG felhívásban kerül beadásra.

2007.március 27. - I. Centrope megbeszélés történt a R&D Projekt keretében. A „K+F

projekt” célkitűzése, hogy az alsó-ausztriai, cseh, magyar és szlovák projektpartnerek közös munkáján keresztül a projektrégió innovatív potenciálját láthatóvá tegye, a régió innovatív vállalkozásait és a K+F intézményeit a közös projekttevékenységen keresztül támogassa és egy határokon átnyúló innovációs hálózatot építsen ki. A projekt a 2007-es évben valósult meg.

2007. május 24. – én történt a Centrope projekt előkészületeinek megtervezése. A projekt legfontosabb célja, hogy a Centrope régió minél több vállalkozás, szervezet által ismert legyen, kihasználva, népszerűsítve ezzel a Centrope régió nyújtotta szolgáltatási lehetőségeket. A projekt a 2008-as INTERREG felhívásban kerül beadásra.

Az INNONET az osztrákokkal illetve egyéb Centrope-beli országokkal közösen egy nemzetközi konferenciát szervezett: 2007.november 7-én Wiener Neustadt-ban. „Üzlet és Tudomány a Centrope Régióban“ című rendezvényt, ahol a résztvevőknek lehetősége nyílt cseh, szlovák, magyar és osztrák vállalkozások köréből partnereket találni. A „Ready for Research and Development” pilot illetve a rendezvény célja volt, hogy a kutatás és a vállalati szféra közötti együttműködés erősödjön. A projekt keretében egy olyan kutatás zajlott, melyben a vállalatok technológia iránti keresletének és a tudományos kutatóintézmények által kínált technológiák felmérésére került sor. A K+F projekt keretében felmértük a Centrope régióban lévő vállalkozások K+F igényeit illetve ezzel párhuzamosan feltérképeztük a technológiai know-how és K+F intézmények tevékenységeit.

Összefoglalás a RIÜ-k nemzetközi kapcsolatainak bemutatásához

A nemzetközi kapcsolatok már a korábbi években is fontos szerepet töltek be néhány RIÜ működésében (pl. az Észak-Alföldi régióban), de várhatóan a következő években ez még inkább így lesz. (Az Észak-Magyarországi RIÜ például 2 fő munkatársat állít rá erre a szakmai tevékenységi területre.) Feltétlenül hasznos lehet ezért, ha a RIÜ-k kölcsönösen segítik egymást a külföldi kapcsolataik szervezésében. Ennek legegyszerűbb módja egy „kipróbáltan jó partner” szervezeteket összesítő lista elkészítése, de a RIÜ-k együttműködési hálózatában ennek sokkal aktívabb együttműködés (pl. egymás beajánlása új projekt-konzorciumokba) is elképzelhető.

A nemzetközi kapcsolatok fejlesztésének másik iránya lehet az, amikor nemzetközi projektben egy

RIÜ nemcsak a saját régiójának vállalkozásait, kutatóintézeteit és más szervezetit igyekszik „helyzetbe hozni”, hanem a többi RIÜ-vel együttműködve lényegében Magyarország képviselőjeként jár el. Ez különösen azon szakmai területeken lehet célszerű, ahol a szakmai tudás nem koncentrálódik egyetlen régióba (pl informatika).

Összegzésképpen azt mondhatjuk, hogy a RIÜ-k szervezett együttműködésének egyik legfontosabb területe lehet a nemzetközi kapcsolatok fejlesztése a fentiek szerinti irányban elindulva.

7. fejezet

A Regionális Innovációs Ügynökségek országos szinten összehangolt együttműködési lehetőségei

A RIÜ-k közötti együttműködésre számos példát lehet találni már az elmúlt évek során is. Példaként említhető az Észak-Alföldi, Észak-Magyarországi és Dél-Alföldi RIÜ-k benyújtott közös pályázata az európai szintű IRC-EIC pályázati felhívásra, valamint az összes RIÜ együttműködésében elkészült (a TÉT alapítvánnyal közös) pályázat az NKTH brüsszeli képviseletének ellátására.

A korábbi – egyedi jellegű – együttműködést a RIÜ-k célszerűnek látták formális együttműködési megállapodás formává fejleszteni tovább. Ebbe az együttműködési hálózatba a RIÜ-k az NKTH-t is meghívták, ezzel is jól mutatva, hogy a RIÜ-k az NKTH-val közösen tudhatnak hatékony regionális innovációs intézményrendszert kialakítani.

Az aláírt együttműködési megállapodás átfogó jelleggel vázolja fel az országos szintű együttműködésben nyíló lehetőségeket és a kitűzhető célokat. Az együttműködés tartalmára vonatkozóan azonban több nagyon konkrét kezdeményezést is megfogalmaz a megállapodás, ezért ezeket tételesen is áttekintjük az alábbiakban.

RIÜNET létrehozása, aktív szerepvállalás az innováció-politikában

Az egyes RIÜ-k delegáltjaiból olyan országos lefedésű szakmai fórum alakítható ki, amely véleményével és tanácsaival segíteni tudja az országos szintű innovációs folyamatok nyomon követését és befolyásolását. A létrejött szakmai fórum különösen az NKTH irányába tud hasznos információkkal szolgálni, de más szervezetek felé is eljárhat, akár a szakpolitikai érdekképviselet céljából is tehet lépéseket, adhat javaslatokat.

Nemzetközi képviselet, közös részvétel uniós pályázatokon

A nemzetközi szintéren több olyan terület is van (pl. Brüsszel), ahol a RIÜ-knek együtt célszerű megjelenniük. Több kezdeményezés is elindult már ebben az irányban (pl. TÉT alapítvánnyal közös

pályázat, a jól kiépült nemzetközi kapcsolatok kölcsönös cseréje, stb), de számos további lehetőség még kiaknázásra vár.

Projekt-alapú együttműködések a régiókban

A RIÜ-k együttműködésének az országon belül is van létjogosultsága, hiszen lehet olyan szervezet, amely az összes régiót együtt szeretné elérni a RIÜ-k közreműködésével. Különösen akkor lehet ez rendkívül hatékony, ha már kialakul a RIÜ-k között tervezett specializáció, hiszen akkor az egyes RIÜ-k a saját „kompetencia-területükön” országos jelentőségű innovációs szolgáltatóvá tudnak válni.

Adatbázis adatok és „legjobb gyakorlat” cseréje, tudásmegosztás

Az egyes RIÜ-kenél meglévő tudás és információk elérhetővé tétele a többi RIÜ számára azt eredményezheti, hogy országos szinten is javul az innovációs folyamatok hatékonysága, hiszen mindenki építeni tud a sajátja mellett a többi RIÜ eredményeire is. Különösen eredményes lehet ez olyan területeken (pl. innovációs képzések, belső értékelési rendszer kialakítása), ahol a RIÜ-k egyfajta úttörő, illetve kísérletező szerepet töltenek be.

Közös média-megjelenés és konferenciák, innovációs eredmények megismertetése

Közös összefogással elérhető cél lehet, hogy a RIÜ-k jelentős szerepet tölthessenek be a hazai és nemzetközi innovációs eredmények megismertetésében nemcsak régiós szinten (ahol az NKTH-val kötött támogatási szerződés alapján ez kötelessége a RIÜ-knek), hanem az egész országra vonatkozó módon is. Különösen akkor lesz ez majd nagyon fontos a RIÜ-k számára, ha már az egyes RIÜ-k valóban országos szintű innovációs szolgáltatóként tudnak fellépni a partnerek felé.

Összefoglalóan azt mondhatjuk tehát, hogy a RIÜ-k együttműködési megállapodása egymással szorosan összekapcsolódó tevékenység-csomagot határoz meg, ezért sikeres megvalósítás esetén a RIÜ-k valóban jelentős szereplőivé tudnak válni az országos innovációs folyamatoknak is.

Fontos külön kiemelve megemlíteni az NKTH szerepét, amely szintén aláírja a RIÜ-k együttműködési megállapodásának. Az együttműködési megállapodás aláírásával az NKTH egyrészt a maga részéről jóváhagyta a RIÜ kezdeményezését, valamint vállalta a megállapodásban az NKTH számára meghatározott szerepet, illetve feladatot. Két területen ugyanis egyértelműen meghatározó szerepe lehet az NKTH-nak a RIÜ-k közös akcióiban.

A szakpolitikai kérdésekben csak úgy lehet eredményes a RIÜ-k véleményező, javaslattevő, tanácsadó szerepe, ha ennek elősegítését és az eredmények kommunikációját a kormányzati szervek felé az NKTH felvállalja. Jól kialakuló hatékony együttműködés esetén ez jól tudja segíteni az NKTH szintén folyó stratégiai tervezési feladatokat is.

A másik ilyen terület az országos média-megjelenés, illetve kommunikáció. Itt ugyanis egyértelműen a közös fellépés (NKTH és RIÜ-k együtt) lehet csak hatékony, és ehhez kapcsolódhatnak az egyes RIÜ-k régió belüli ilyen célú akciói. Ideális esetben ezen a területen (az országos sajtóban és más kommunikációs formákban) lehet leghatékonyabban megjeleníteni az NKTH vezetésével a RIÜ hálózatból felépülő regionális innováció-támogató rendszert.

Azt is kijelenthetjük tehát, hogy a RIÜ-k közötti együttműködés az NKTH részvételével hatékonyan tud hozzájárulni ahhoz, hogy kialakuljon az országosan egységes elvek alapján kiépülő regionális innovációs rendszer mindegyik régióban. Ehhez az NKTH-nak valóban partneri viszonyt kell kialakítania a RIÜ-kkel, mert a kölcsönösen előnyös együttműködés csak így képzelhető el.

8. fejezet

Regionális Innovációs Ügynökségek működési tapasztalatai a nemzetközi gyakorlatban

A regionális innovációs rendszerek nemzetközi gyakorlatának tanulmányozását a legfrissebb elméleti kutatások eredményeiből lehetséges szintetizáló módon levezetni. Ezen kutatási eredmények hasznosítása immár több ország gyakorlatában is fellelhető és az innovációs teljesítmény mérésével foglalkozó európai és nemzetközi szervezetek legújabb célkitűzéseiben is megtalálható. Reméljük, hogy a hazai regionális innovációs rendszer korszerűsített struktúrájának megítéléséhez is hozzájárulhatunk ennek segítségével.

Az új növekedési elmélet és az innováció

A neoklasszikus növekedési elmélettel szemben korunk a tudásközpontú és a tudás-vezérelt növekedést állította fel. Az új növekedési modellek arra, hogy tudásvezérelt termelékenységi növekedés jön létre. Termelékenység keletkezhet a termelési eljárásokban, belső innováció, vagy készségek fejlesztése által, vagy meg lehet vásárolni a tudást K+F formájában egy tudásintézménytől. De az innováció létre jöhet az üzleti kapcsolatokban, vagy kutatóintézetekből kiváló tudás által. Az innováció és tehetség tehát jelentős hatást gyakorol a termelékenységre és központi szerepe van új növekedési elméletben.

Ezt a központi szerepet erősíti meg az ún. Washingtoni konszenzus, Capra (2002) és Kay (2003) munkássága alapján. Ez kijelenti, hogy az innováció határozottan hat a termelékenységre, mely ugyanakkor emelkedő növekedést hoz létre és végül versenyképességet. Ez a központi elméletet erősíti gyakorlatilag minden kormány és multilaterális ügynökség gazdaságpolitikája.

Azonban a központi elmélet látszólagos kudarcának egy példáját nyújtja a svéd paradoxon (Edquist és McKelvey, 1997), amely nem csak Svédországra vonatkozik. Az innováció magas arányai és az innovációra fordított költségek közül a legmagasabb, mégpedig a K+F, Svédország

viszonylagos gazdasági hanyatlásával van kapcsolatba hozva. Ugyanez mondható el Japán és Németország esetében is. Fordítva azok az országok, melyek nem költenek sokat K+F-re, mint például Dánia vagy Olaszország egészséges sebességgel növekedtek. A megfigyelés még a pénzügyi és gazdasági válság előtt történt és az 1991 és 2002 közötti adatokat dolgozták fel.

Az üzleti K+F kormányzati finanszírozása ezekben az országokban 0.05 és 0.08 százalék a GDP-re vetítve, mely alacsonyabb az OECD átlagnál (0.12 százalék) . Egyformán a R&D-re fordított átlagos üzleti költség is szerény volt a GDP 0.6 százaléka Olaszország esetében és 1.2 százalék Dániában, még a fellendülés időszakában 1998 – 2000 között is.. Dánia átlagos évi GDP növekedési aránya 2.0 százalék és Olaszorszáké 1.7 százalékos volt 2.9 százalékos OECD átlaggal összehasonlítva. Más ország is gyorsabban növekedett, mint pl Mexikó, Lengyelország, Szlovákia, Magyarország és Görögország egy jelentősen alacsonyabb bázison.(OECD, 2005) .

A központi elmélet úgy tűnik, hogy jobban tartja magát a nem koordinált piacgazdaságokban, de támogatja a liberális piacgazdaságot kedvelő Egyesült Királyságot és az Amerikai Egyesült Államokat (Hall és Soskice, 2001) . Ez azért van, mert az utóbbiak vagy rugalmasabbak, vagy a képzetesebb munkaerő által jobb a versenyképességük. De befolyásoló tényező az is, hogy a termelés általában külföldi, vagy külföldre telepített és inkább szolgáltató gazdaságként fejlődik már. (Tudás intenzív üzleti szolgáltatások, KIBS) .

A 90 –es években sorozatosan alakultak meg a Regionális Innovációs Rendszerek (RIS), melyek az egyes régiókban lévő vállalkozókat, üzleti partnereket összekapcsolták a tudásintézményekkel a kormányzati szereplőkkel és olyan helyi szinergiákat hoztak létre, melyek megerősítették az innovációs készségeket és a versenyképességet. Fontos eszközként szolgált a munkaerőpiaci kereslet és kínálat összehangolására, de az innovációs kereslet és kínálat színterévé is vált. Kiemelendő, hogy a regionális kormányzati szféra részese lett a RIS-eknek.

Az innovációs rendszer két oldala, az innovációs kereslet és az innovációs kínálat összehangolódása és fejlődése kulcsfontosságú az innovációs rendszerek működése szempontjából. (Braczyk és mások. , 1998) . Másrészt ki kell emelni az innovációra és főképpen a kutatásfejlesztésre fordított pénzügyi források felhasználásának hatékonyságát. A svéd paradoxon világos oka a nem eléggé hatékony innovációs folyamat. (A hatékonyságnak különféle formái vannak, de alapvetően az inputok és az outputok relatív összevetéséből prognosztizálhatóak.) Márpedig a svéd paradoxonnal szóba hozott országok innovációs rendszere erősen centralizált és ez jelentős hatékonyságromlást idéz elő. Közismert a francia és a német innovációs programok központi vezérlése és a központi forráselosztás, de a svéd innovációs rendszer is alapvetően több mint egy tucat nemzeti hatáskörű

félállami innovációs ügynökségekből és alapokból tevődik össze. A RIS működési mechanizmusával, a szereplők közelségével jobban képes küzdeni a globális kihívásokkal szemben, de egyúttal hatékonyabban használja fel a pénzügyi forrásokat, jobban szolgálja a termelékenység növekedését, a versenyképességet és a GDP növekedését egyaránt. Az új növekedési elmélet okozta kudarcok tehát főképpen a regionalitásban kisebb szerepet vállaló nemzetállamokat sújtják.

Ehhez a témához tartoznak az utóbbi évek fejleménye, hogy egyrészt több országban növekedett az innováció regionalitására való törekvés (Franciaország, Svédország) másrészt pedig az okok és okozatok feltárására hatalmas innovációs elemző apparátusokat és új módszereket vetettek be. Nem véletlen, hogy a legrészletesebb és legmélyebb munkát, az EIS kövteményeit messze meghaladó elemzést, több mintavételes eljárást alkalmazva és igen sokoldalú és több banchmarkingot végezve, éppen Svédország innovációs csapata hajtotta végre. A vizsgálat eredményei a TendChart országelemzései között már fellelhetők.

Az innovációs kereslet és kínálat összehangolására sokféle innovációs támogató szervezet jöhet létre. E szervezetek lehetnek szakmai ügynökségek, technológia központok, technológiai brókerek, üzleti innovációs központok, felsőoktatási intézmények, innovációs befektető szervezetek, tőkerendszerek. A RIS megközelítés feltevései közül az egyik az, hogy sok innovatív cég regionális hálózatokban működik, miközben együttműködnek és egymásra hatnak. Ennek keretében nem csak üzleti partnerekkel mint a szállítókkal, ügyfelekkel és versenytársakkal, de a kutatással és technológiával és innovációval foglalkozó ügynökségekkel, kockázati tőke-alapokkal, és helyi és regionális kormányzati testületekkel. Az innováció tehát egy olyan eljárás, ami gyakran javára szolgál annak, hogy a szervezetek közelsége elindíthatja ezt a folyamatot. Továbbá, a regionális hatóságok fontos szerepet játszanak az innovációs eljárások támogatásával.

A nemzeti államok legtöbb esetben a tudománnyal vannak elfoglalva és technológiai stratégiákat terveznek. Nehéz elkerülni a következtetést, hogy igen sok országban a nemzeti innovációs rendszerek figyelemre méltóan jellegzetességüket veszítették, részben a globális innovációs impulzusok hatásának kisebb érzékelése miatt, másrészt pedig sokkal beágyazottabb a megközelítés, ha a megvalósítás regionális szinten, de semmi esetre sem általánosan jelentkezik minden régióban.

A Regionális Innovációs Rendszerek irányítása modelljei

A Regionális Innovációs Rendszerek három típusú kormányzása jött létre. Ennek rövid áttakintását az alábbiakban mutatjuk be. Az irányítási dimenzió három fajtája külön féle RIS alakzatokat hozhat

létre: alúlról jövő, hálózati és vezérelt.

Alúlról jövő

Az alúlról jövő rendszert hajtja a helyi ösztönzés. A finanszírozás helyi forrásokból származik. A kutatás inkább alkalmazott és gyakorlati mint tudományos, a kölcsönhatások koordinációja a társadalmi tőkén alapul, a formális szervezetek, és az ipari szakosodás különböző lehet, a régiók esetében több a jellegzetes csoport. Olaszország a legjobb példa, ahol a régiók legalább 10 jellegzetes csoportja létezik. (Tuscany vagy Marche.)

Hálózati

A hálózati rendszer különböző szinteknél meglehetősen formalizáltabb és integrált: helyi, területi és nemzeti. Az innováció finanszírozása állami erőforrásokat köt le alkalmazott de formalizált a kutatások által. A koordináció a hálózati rendszerek esetében meglehetősen magas és hatásos, a tudás áramlás kommunikáción, műhelyeken és hálózatokon keresztül történik. A gazdasági tevékenységek szakosodása rugalmasabb mint az alúlról jövő rendszerekben. A modell semmi esetre sem koordinált a kormányzat által, hanem a piaci kapcsolatok és a kormányzat társult modellje az innovációs kölcsönhatásokban érdekelt szerplők között.

Ezen hálózati paradigma érvényesült Baden - Württemberg ipari rendszere esetében. A régió működése segítte elő a Porschet, a Daimler - Benz és Bosch fejlődését.

Vezérelt

A vezérelt rendszernek sokkal több operatív központi kormány-beavatkozása van. Központilag befolyásolt a finanszírozás, speciális programok vannak. Alapvetőek a tudományos kutatások, fontosak az alkalmazott kutatások és mindezek koordinációja és szakosodása a jellemző. Jó példa a Rhône gazdag régiója. Az 1970-es és 1980-as évek folyamán, Franciaország (és Quebec Canada) alkalmazta ezt az innovációs politikát. Itt jöttek létre az első *technopolokra vonatkozó* vonatkozó francia elképzelések.

Az innovációs rendszer részei voltak a Kutatási és Technológiai minisztérium 9 területi irodája és a kormányzati ügynökként (agency) tevékenykedő ANVAR. A regionális kormányzás bevezetése ellenére Franciaországban az innovációs infrastruktúra egészét Párizsból tervezték és finanszírozták. Nemrég a francia kormány az ANVAR átszervezését valósította meg és létrehozta az OSEO-t, mely az ANVAR és a Kisvállalkozási és Fejlesztési Bank egyesítésével jött létre. Ezáltal ugyan enyhült a központi kormányzás nyomása, az országban regionálisan működő OSEO anvar irodák irányítása központilag egységes rendszerben történik, komoly informatikai háttérrel.

Összefoglalásként megállapíthatjuk, hogy az elméleti és gyakorlati tapasztalatok igazolják, hogy a Regionális Innovációs Rendszerek előtérbe kerülése kulcsfontosságú az innovációs folyamat hatékonysága szempontjából. Azok az államok, melyek mereven ragaszkodtak centralizált innovációs rendszerükhöz vagy kevésbé reagálnak a globalizáció impulzusaira és nem képesek megfelelő válasz adni a kihívásokra, nem hatékony az innovációs rendszerük. Indokolatlanul nagy K+F ráfordítások árán érik el azt a teljesítményt, melyet a hatékony innovációval rendelkező országok. Figyelemre méltó, hogy egyre inkább háttérbe szorulnak a Nemzeti Innovációs Rendszerek, amellett, hogy azok fontossága és szerepe nem csökken a koordinációban mind nemzeti, mind európai szinten. Viszont kétségtelenül igaz, hogy a NIS által kitűzött célokat nem lehet és nem is szükséges minden régióban megvalósítani.

PROACT (FP6. Kutatási keretprogram)

A következőkben ismertetjük a ProAct kutatási program fő jellemzőit, mely több Európai Unióban lévő régió összehasonlítását volt hivatott elvégezni. A program végső következtetésképpen megállapítja, hogy nincsen jó gyakorlat, minden régió a saját helyzetének, lehetőségeinek és céljainak megfelelően választja ki azokat az eszközöket, melyek a legjobban segítik elérni a céljukat. A projektet a továbbiakban az Észak-Magyarországi RIÜ beszámolója alapján mutatjuk be.

A projekt célja, hogy a 2003 augusztusában kiírt „Regions of Knowledge” (Tudásrégiók) kísérleti kezdeményezés részeként a régiók hatékony bevonásával megvalósítsa a 2000 márciusában a lisszaboni csúcsértekezleten megfogalmazott, az Európai Kutatási Térség kialakítására tett javaslatokat. A program kiemelt területként kezelt tudástranszfer keretében a különböző know-how-k, innovációs „legjobb gyakorlatok” a fejlettebb technológiai potenciállal rendelkező nyugat-európai régiókból a kevésbé fejlett, jobbra kelet-európai régiók felé áramolhatnak. A ProAct pályázat jelentősége, hogy a vállalatgazdaságban széles körben és előszeretettel használt folyamat-benchmarking módszertant – támaszkodva a fejlettebb régiók korábbi tapasztalataira – a régiók viszonylatában alkalmazza.

A projektben résztvevő partnerek:

- GKI Gazdaságkutató Rt. – mint a Konzorcium vezetője,
- Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség (NORDA) Kht.
- Társadalmi Innovációs Központ (Ausztria)
- Innovációs és Technológiai Központ (Ausztria)

- Cseh Tudományos Akadémia Tudományos, Társadalmi és Technológiai Tanulmányok
- Központja (Csehország)
- Aalborgi Egyetem (Dánia)
- Észak-dániai Üzleti Fejlesztési Központ (Dánia)
- Technológiai és Innovációs Management Központ (Hollandia)
- Varsói Közgazdaságtudományi Egyetem (Lengyelország)
- Warminsko-Mazurskie Régió Önkormányzata (Lengyelország)
- Technológiai és Tudományos Haladásért Központ (Szlovákia)
- Innovációs Management Kutatóközpont, Brightoni Egyetem (Egyesült Királyság)

A 6. Kutatás-fejlesztési Keretprogram égisze alatt futó ProAct projekt a GKI Rt. szakmai vezetésével és irányításával 2006. januárjában indult útjára. A 8 ország 12 régiójának részvételével zajló projekt célja az egyes régiók innovációs helyzetének, potenciáljának benchmarking mutatószámok segítségével való felmérésén túl, olyan innovációs szakmapolitikai ajánlások megfogalmazása, melyek szem előtt tartásával jelentős mértékben hatékonyabbá, egyszersmind versenyképesebbé válik az innovációs környezet.

A 2007. évben a projekt előrehaladása szempontjából kulcsfontosságú események történtek, elkészült a PROACT BENCHMARKING FRAMEWORK amely a 8 ország által elkészített esettanulmány főbb következtetéseit, tanulságait foglalja össze angol nyelven. Az anyagban bemutatásra kerülnek azok az ún. „legjobb gyakorlatok” amelyek a projekt résztvevői szerint elengedhetetlenül fontosak a hatékony innovációs környezet kialakítása szempontjából, adaptálásuk azonban csak a helyi sajátosságokat is figyelembe véve lehet sikeres. A projekt résztvevői egyetértettek abban, hogy mindenképpen szükséges és kívánatos lenne az elkészült angol nyelvű anyag nemzeti nyelvekre történő lefordítása, hisz a helyi döntéshozók csak így ismerhetik meg az egyes régiók innovációpolitikai gyakorlatát.

A 2007. év nyarán átdolgozásra kerültek az esettanulmányok annak érdekében, hogy átláthatóbb legyen a kialakított benchmarking-rendszer. Az egyes ismérvek osztályozásra kerültek, azért, hogy könnyebben eldönthető legyen az adott gyakorlat haszna, alkalmazhatósága.

2007. szeptember 20-21-én Prágában került sor a záró konferenciára, amelyen az egyes régiók – az előzetesen megadott opponensi menetrendnek, beosztásnak megfelelően – prezentációk keretében bírálatot mondhattak, javaslatokkal élhettek egymás esettanulmányával kapcsolatban.

A már említett PROACT BENCHMARKING FRAMEWORK következtetéseinek, ajánlásainak

bemutatása a – projekt jelentőségére való tekintettel– az Észak-magyarországi Regionális Innovációs Tanács napirendjén több alkalommal is szerepelt.

Néhány ország innovációs rendszerének irányítási jellemzője

Franciaország

ANVAR

A francia nagy állami innováció-támogató ügynökségek legnagyobbika az országos hatáskörű ANVAR (Agence Nationale de Valorisation de la Recherche – A Kutatási Eredmények Hasznosításának Nemzeti Ügynöksége). Az ANVAR a francia kormány által 1979-ben alapított ügynökség, mely részben pénzügyi támogatás útján, részben közvetlen partnerközvetítő, szervező tevékenységével segíti a kutatás-fejlesztést és a kkv-k innovációs tevékenységét. Az ügynökség mind a kutatási eredmények gazdasági hasznosítását, mind a technológia diffúzióját, mind a közvetlen és a személyeken keresztül, know-how (hallgatólagos) technológia transzferet támogatja. Az ANVAR alkalmazottainak összlétszáma közel 400 fő, melynek több mint fele a 24 regionális részlegben fejt ki tevékenységét.

Az ügynökség széleskörű támogatási tevékenységet fejt ki, a 2000-es évben például a támogatott projektek közül 33%-ban (1377 esetben) a projektek kidolgozását és megvalósíthatósági tanulmányokat támogattak, 25%-ban (1047 esetben) pedig kutatóknak, mérnököknek és technikusoknak a kkv-k által történő alkalmazását. A 34,6 millió eurónyi állami és önkormányzati kiegészítő támogatás 21%-ban (870 esetben) tette lehetővé további kezdeményezések – többségükben diplomások kkv-knál történő alkalmazásának és új vállalkozások alapításának - támogatását. A támogatott vállalkozások 37 %-a kezdő, három évnél fiatalabb vállalkozás volt. A támogatott projektek szektorok szerinti megoszlása: információ és kommunikációs technológia 31% (64,3 M euró – 424,4 M FRF), élettudományok 27% (56,6 M euró – 371,3 M FRF), a többi szektorra jutott a fennmaradó összeg.

A Kutatás és Technológia Regionális Delegációinak hálózata a technológia diffúzió szolgálatában

Az innováció ösztönzése, a kutatások jobb koordinálása, a technológia célú kutatások ösztönzése és az eredmények minél szélesebb potenciális felhasználói körben történő ismertetése céljából hozta

létre a francia kormány a D.R.R.T. hálózatot. A hálózat delegációi minden francia régióban jelen vannak. A régió prefektusa alá rendelt Kutatás és Technológia Regionális Miniszteri Megbízottja (D.R.R.T. Délégue Régional à la Recherche à la Technologie) vezetésével működő Kutatás és Technológia Regionális Delegációjának (D.R.R.T - Délégue Régional à la Recherche à la Technologie) a feladata a kutatás, technológiai fejlesztés és innováció ösztönzése, koordinálása és az ezekkel a tevékenységekkel kapcsolatos információ terjesztése regionális szinten. A miniszter megbízottja széles körben ismerteti régiójában a nemzeti tudomány- és technológiapolitika irányelveit, a miniszter által meghatározott cselekvési programokat és továbbítja a miniszter felé a helyi kezdeményezésekkel kapcsolatos információkat. Ezen belül ösztönzi és koordinálja az állami kutatási intézmények – egyetemek, műszaki főiskolák, a CNRS (Tudományos Kutatások Országos Központja - Centre Nationale des Recherches Scientifiques) és más, a K+F tevékenységgel és képzéssel foglalkozó szervezetek regionális tevékenységét. Ösztönzi a technológia transzfer akciókat, és bátorítja műszaki és tudományos eredmények terjesztését.

CRITT

Franciaországban a már említett regionális technológia transzfer intézmények (CRITT) az alapintézmények. Az első ilyen CRITT-et 1982-ben hozták létre a felületkezelési technológiák terjesztésére, s ezt követően hozták létre országos hálózatukat. Két típusa van: a vállalkozásokhoz közelebb álló általános (szakértőinek képzése kiterjed az innováció pénzügyi tervezésére, innovációs projektek megvalósíthatósági tanulmányainak készítésére is), és a szűk, speciális technológiai területen (például kompozit anyagok és ragasztástechnika – G3F – Rhône-Alpok régió¹) működő speciális egységek. Az alkalmazottak száma egy és tizenöt közötti, s míg a nagyobbak saját épületükben működnek, a kisebbek az intézményrendszer nagyobb tagjainak ingatlanjaiban nyernek elhelyezést. Ezen intézmények feladata a megfelelő technológiára vonatkozó ismereteknek, és magának a technológiának a terjesztése a vállalkozások között, szolgáltatásnyújtás az adott technológia területén, a vállalkozások ilyen jellegű problémáiban való segítségnyújtás.

Az ANVAR szerkezeti struktúráját a francia kormány a közelmúltban tovább fejlesztette és OSEOanvar néven összevonta a francia Kisvállalkozási Fejlesztési Bankkal. Ezzel az innovációs ügynökség jelentős pénzügyi források közvetítésére kapott lehetőséget.

Ausztria

¹ Alain Jantzen 1995, Accueil, connaissance et evolution du réseau Edition CRITT G3F

A Gazdasági és Munkaügyi Szövetségi Minisztérium felügyelete alá tartoznak az Innovációs Ügynökségek. Az **Innovációs Ügynökségek** célja, hogy a vállalkozások eljussanak ötleteik, technológiájuk, innovációjuk finanszírozásig, valamint annak gazdaságos megvalósításáig. Az egyik ilyen ügynökség a TECMA (Technologia, Marketing Ausztria), amely támogatja a K+F eredmények kereskedelmi kiaknázását, az egyetemi K+F eredmények megerősítését technológia előrejelzéssel, valamint a szabadalmak előfinanszírozását nyújtja, elősegíti a szabadalmaztatást és többek között, pénzügyi befektetőket, partnereket keres ezek megvalósításához Európa szerte.

BIT (Büro für Internationale Forschungs- und Technologiekooperation)²

A BIT (magyarul: Nemzetközi Kutatás és Fejlesztési Technológiai Együttműködési Iroda) egy magán, non-profit szervezet. A BIT európai és nemzetközi programok, kezdeményezések keretében együttműködési kutatási, technológia fejlesztési és demonstrációs projektek résztvevőinek nyújt szolgáltatásokat. A kutatás-fejlesztési tevékenységekkel kapcsolatosan széles körben nyújt információkat és segítséget, különösen az EU keretprogramjának, az EUREKA vagy az INTAS kezdeményezés keretében. Szolgáltatásaival támogatja nemcsak a vállalkozókat, de az egyetemeket, független kutatóintézeteket, és egyéb transznacionális projektben érdekelt szervezeteket. A BIT, mint a Közép Ausztriai IRC koordinátora, aktívan részt vesz a technológia transzferben és a az innováció támogatásában.

Fő feladata:

- EU K+F projektek résztvevőinek azonosítása
- EU K+F együttműködéssel kapcsolatos tudatosság növelése
- EU K+F programjairól információkat terjesztése
- Partnerkeresés
- Pályázóknak egyéni szakmai támogatás és tréning nyújtása
- Új projektek létrehozásának elősegítése
- Technológia transzfer és kutatási eredmények kiaknázásának elősegítése
- EU K+F programjaiban történő osztrák részvétel nyomonkövetése, stratégia fejlesztés

Finnország

TEKES (Nemzeti Technológiai Ügynökség)³ önállóan támogatja és koordinálja az alkalmazott és ipari kutatási projekteket és programokat, és támogatja az ilyen tevékenységet végző intézmények

² <http://www.bit.ac.at>

³ <http://www.tekes.fi/eng/innovation/policy/>

nemzetközi együttműködését. A TEKES szerepe az, hogy biztosítsa a hagyományos ipari klaszterek versenyképességét, s ugyanakkor meghonosítsa az új iparágakat, s segítse fejlődésüket. A TEKES 380 millió Euró évi költségvetését mintegy 2000 innovatív projekt támogatására fordítja. Partnereinek száma évente közel 2000 vállalkozás, csaknem az összes finn egyetem és kutatóintézet, valamint az egyre növekvő külföldi partnerhálózatok tagjai. A külföldi partnerei számára a TEKES jelenti a kaput a finn technológiákhoz. ⁴.

Fontos és megfontolandó feladatot teljesít a SITRA, a Finn K+F Nemzeti Alap⁵ azzal, hogy gazdaságpolitikai tanfolyamokat szervez az állami és gazdasági döntéshozók, valamint az oktatásban ezen ismereteket továbbadó oktatók számára. A tanfolyamok célja tippet adni a döntéshozóknak, hozzásegíteni őket a saját munkaterületükön is használható ötletet adó bizalmas vitákhoz. Nem az a cél, hogy koordinálják a véleményeket, hanem hogy a résztvevők között kialakuljon egy közös nyelv. Az eddigi résztvevők egyértelműen hasznosnak ítélték a kezdeményezést.

Az első általa szervezett ilyen tanfolyam huszonöt éves évfordulóját ünnepelte az intézmény 2003. május 14-én, komoly nemzetközi részvétellel. Ezen 25 év alatt csaknem 2000 gazdasági és politikai döntéshozó látogatta az összesen 59 tanfolyamot.

A tudásmenedzselés eredményességét jól példázza a tamperei szakértői központok tevékenysége. Az első tamperei szakértői központ program 1994-től 1997-ig tartott, állami és regionális támogatással, s ennek sikerére alapozva jelenleg is folyik az 1998-tól 2006-ig tartó második program. A régióban meglévő sokféle szakértelemre alapozva dolgozták ki és hajtották végre a programokat. A program során a régió a műszaki szakértelmet kívánja kombinálni a gazdasági és társadalomtudományi szakértelemmel. A program támogatja az ezen területeken működni kívánó vállalkozások alapítását, és a szakértelem fejlesztését. Támogatják a vállalkozások egymással való együttműködését, a vállalkozásoknak a szakértői központokkal történő együttműködését és a nemzetközi kooperációt. A vállalkozások közösen ruháznak be kutatási projektekbe, s elsősorban saját hálózatukon belül végeztetnek minden, a programhoz tartozó munkát. A finn állam Tampere Régió Fejlesztési Tanácsa útján 530 millió finn márkával támogatta az első programot. A program működését a vállalkozók felmért igényeire alapozva tervezték meg.

Tampere régió szakértői központjai a következők: gépgyártási és automatizálási,

⁴ <http://www.tekes.fi/eng/>

⁵ Kari Tolvanen, Tuovi Allén, Twenty-five years of Sitra's economic policy courses, <http://www.sitra.fi/eng/index.asp?DirID=66&DocID=3400> és www.sitra.fi/talouspolitiikka Press release 14 May 2003

információtechnológiai és távközlési, egészségügyi technológiai, média szolgáltatásokra irányuló szakértői központok, illetve az új program során létrehozott Tudásintenzív Üzleti Szolgáltatások szakértői központja.

Az első periódus eredményei: a gépgyártásban jelentkező dekonjunktúra ellenére meg tudták őrizni mind a 20.000 munkahelyet ebben az ágazatban. Az információs technológiák (IT) és a távközlés területén a munkahelyek száma 3000-ról 7000-re emelkedett. Az egészségügyben a munkahelyek száma megkétszereződött, és még mindig folyamatosan növekszik.

Fontos tényezője a sikernek az, hogy minden területen egy teljes állású közvetítőt alkalmaztak. Őt szakértői csoportok segítik ebben a munkában. Legfontosabb feladata, hogy egyeztesse a vállalkozások igényeit az elérhető szaktudással, és hozza létre az együttműködést az érintett kutatóintézet szakembereivel, illetőleg, amennyiben átképzésre van szükség, az ilyen tevékenységet végző oktatási intézményekkel. A második periódusban 14 további szakértői központ létesítését tervezik.

Finnországban készült egy tanulmány a szektororientált inkubátor program költséghatékonyságáról: mintegy 10 év alatt 450 új vállalkozás alakult, melyek közül 200 hagyta el érettségi állapotban az inkubátort. Ez alatt a 10 év alatt összesen több mint 5000 közvetlen munkahelyet tudtak teremteni ezek a vállalkozások. A bérlő és az érett vállalkozások alkalmazottainak összesített jövedelmét közel 1500 Mió EUR-ra becsülik, mely 50 Mió EUR éves adót generált. Ha ezen eredményeket összehasonlítjuk a 0.5-0.7 Mió EUR éves állami támogatással, mely az inkubátor működési költségeit támogatja, akkor látható, hogy ez egy igen kedvező megtérülése a befektetésnek.

Környező visegrádi országok gyakorlata

A közös történelmi háttér feltételezi, hogy több megegyező vagy hasonló vonást találunk a cseh, a lengyel és a szlovák, illetve a hazai gyakorlat között, ami egyben mérhetőbbé is teheti a technológia transzfer támogatás magyarországi működésének eredményességét. Másrészt, mint ismeretes, ezen országok ugyanazon problémákkal küzdenek e területen:

- nem átlátható a K+F rendszer
- inkább az alapkutatáson van a hangsúly az alkalmazott helyett
- a kutatás és a gyártás nincs összehangolva
- a cégek által végrehajtott kutatások során nem igazán működnek együtt kutatóintézetekkel
- az ipar nem érdekelt eléggé az innovációban

- alacsony a vállalkozások versenyképessége és innovációs készsége
- a high-tech cégek alacsony növekedési képessége
- az információáramlás és a technológia transzfer alacsony szintje a közszféra és a privát szektor között, illetve a privát szektoron belül.

Az intézkedések/intézmények bemutatásakor a legjobb gyakorlatok kiválasztására törekedtünk.

Cseh Köztársaság

Mint ahogy a 3. fejezetben (az állami szerepvállalás nemzetközi példáinak ismertetésében) arról részletesen is szó lesz, Csehországnak nincs önálló innováció törvénye, hanem egy-egy minisztérium, ügynökség különböző programjain, intézkedésein keresztül igyekezik lefedni az innováció különböző területeit. A hatékony technológia transzfert leginkább az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium által most kidolgozott, s várhatóan 2004-től működő két speciálisan új kkv támogató program fogja segíteni, melyek a kkv-k, ipar és kutatás-fejlesztéssel foglalkozó intézetek, egyetemek közötti kapcsolat erősítését szolgálják.

Az egyik program a kutatás-fejlesztés és az innovatív üzletek (**Transfer Programme and Science and Technology Centre**, Transzfer Program és Tudományos és Technológiai Központ) támogatását célozza meg (a jelenleg futó PARK II program eredményein alapulva), míg a másik: a **POKROK**, a cseh cégek/intézetek és a külföldi kutatóintézetek/cégek közötti együttműködést kívánja előmozdítani. Ez várhatóan serkenteni fogja az Európai Kutatási Térség (ERA) programban való cseh részvételt is.

Az **AIE** (Association for Innovative Entrepreneurship in CR, Innovatív Vállalkozók Szövetsége a Cseh Köztársaságban) az innovatív vállalkozások, a technológia transzfer szervezetek és a tudományos-technológia parkok szövetsége. Az AIE nem kormányzati szervként koordinálja ezen különböző intézmények működését.

Fő **célja**, hogy az innovatív vállalkozói tevékenységek feltételeit megteremtse és elősegítse a technikailag új termékek kidolgozását és azok sikeres piaci bevezetését. A szövetség **missziója**, hogy kiépítse az innovatív cégek számára elérhető cseh innovációs infrastruktúrát, amely képes működőképes innovációs piacot teremteni.

Az AIE részt vesz az **INNOVÁCIÓ XXI** program kidolgozásában is, amely a cseh gazdaság versenyképességének az erősítését célozza. Tagja nemzetközi technológia transzfer hálózatnak is, nevezetesen a TII-nak

CIRC

2000-ben létrehozták a **Cseh Innováció Közvetítő Központot** (Czech Innovation Relay Centre - CIRC), mint a Cseh Köztársaság Tudományos Akadémia Technológia Központja (Technology Centre Academy of Sciences CR), a Plzeni Üzleti Információs Központ (Business Information Centre of Plzen) és a Brnoi Üzleti Információs Központ (Business Information Centre of Brno) konzorciuma. A partnerek gyakorlati ismeretekkel bírnak a K+F és a technológia transzfer területről, kkv-kal való együttműködési lehetőségekről.

A CIRC a hagyományos IRC szolgáltatásokat nyújtja, különösképpen a nemzetközi K+F együttműködésekkel kapcsolatos EU programokról nyújt információkat, illetve a kutatás-fejlesztéshez, a gyártási szektorban történő innovációhoz partnert keres/közvetít és az innováció finanszírozási lehetőségekről tanácsot ad.

Cseh Köztársaság Tudományos Akadémia Technológia Központja

A **Tudományos Akadémia Technológia Központjáról** a technológia transzferben nyújtott kiemelkedő szerepe miatt érdemes külön pár szót ejteni. A központ 1993-ban lett megalapítva, a következő évek során folyamatosan bővítve építette ki tevékenységét. 1994-ben már az országban első high-tech inkubátor, majd az üzleti és technológia transzfer szolgáltatójává válik

Számos **nemzetközi hálózat** tevékenységében részt vesz:

- IRC
 - TII
 - OPET
 - az EU Keretprogramok nemzeti információs központja
 - EBN – üzleti inkubátora a high-tech cégeknek
 - IRE – a regionális innovációval kapcsolatban stratégiai tanulmányokat, technológia előretekintést készít
- } technológia transzfer közvetítés

Fő tevékenysége:

- segíti a kutatás-fejlesztések ipari hasznosulását
- támogatja a technológia transzfert
- stimulálja a kis innovatív vállalkozások alapítását és növekedését
- az EU keretprogramok nemzeti információs pontjaként információt szolgáltat
- koordinálja azon stratégiai projekteket, amelyek az innováció politikák fejlesztésével és a nemzeti kutatási prioritások azonosításával foglalkoznak.
- helyet biztosít a SPTT működéséhez

SPTT

Az 1991-ben alapított **Society for Promotion of Technology Transfer** (SPTT, Technológia Transzfert Támogató Társaság) az ipar és a kkv-k meglévő tudásbázisának és szakértelmének hatékony kiaknázását kívánja elősegíteni. Elsődleges célja, hogy közreműködjön a Cseh Köztársaság technológia szintjének fejlesztésében, s így a magas hozzáadott értékű termékek és szolgáltatások fejlesztésével és elterjesztésével erősödjön a hazai gazdaság nemzetközi versenyképessége. A SPTT számos kutatás-fejlesztéssel, ipari gyártással és üzlettel foglalkozó szervezettel és egyénnel áll kapcsolatban, a társaság tagsági díj alapon működik.

Rendezvényeket, workshopokat, konferenciákat szervez a tagságnak, illetve minden érdeklődőnek, aki az új technológiák iránt fogékony. Saját és külső szakértői által aktívan részt vesz az EU programjainak nemzeti információs infrastruktúrájának kiépítésében a nemzetközi tudományos kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováción alapuló együttműködések területén.

A TII hálózat harmadik cseh partnere a Brno-i Műszaki Egyetem.

Lengyelország

A jelenlegi innovációs politika több minisztérium hatáskörébe tartozik. (Erről részletesen a 3. fejezet állami szerepvállalás nemzetközi példáinak ismertetésében). A legfontosabbak ezek közül: a Gazdasági Minisztérium, a Munka és Szociális Minisztérium, a Nemzeti Oktatási Minisztérium és a Tudományos Kutatás Állami Bizottsága. 1997-ben a kormány elfogadott egy programot a technológia transzfer regionális intézményeinek fejlesztését támogatandó. Ez alapján létrehozták a **Technológia Ügynökséget (Technology Agency - AT)**, azzal a céllal, hogy betöltse a K+F szektor és az ipar közötti rést. Feladata volt, hogy segítse a lengyel technológiai potenciál kiaknázását, így

- innovatív technológiák megvalósítását
- K+F eredmények piaci hasznosítását
- új technológiai megoldások keresését, értékelését, támogatását végezze.

2002-ig önállóan működött az AT, amely később a Lengyel Regionális Fejlesztési Ügynökséggel együtt összevonásra került a Lengyel Vállalkozásfejlesztési Ügynökségbe (Polish Agency for Entrepreneurship Development – PARP).

A PARP feladata lenne, hogy teljességében lefedje az AT volt tevékenységét, így a

- „A jövő lengyel termékei” program megvalósítását
- Technológiai vásárok, technológiai fórumok szervezését
- Technológiai trendek követését
- Alacsony kamatlábú kölcsönök elérését az új technológiák finanszírozásában
- Innovatív lengyel cégek és termékek aktuális adatbázisának biztosítása

Sajnos úgy tűnik, hogy ezt még nem sikerült megvalósítani, így az innovatív kkv-k, a kutatói-, egyetemi szektor képviselői és a befektetők félelmüket fejezték ki az innováció fejlődésének megtorpanásától tartva.

Lengyelország 3 **IRC**-nek is otthont ad:

Dél-lengyelországi IRC, melynek partnerei

- Krakow-i Műszaki Egyetem
- Inkubátor Alapítvány
- Rzeszów Regionális Fejlesztési Ügynökség

Kelet-lengyelországi, melynek partnerei

- Információtovábbító Központ (OPI)
- Technológia Transzfer Központ (CTT)

Nyugat-lengyelországi, melynek partnerei

- Wroclaw-i Technológia Transzfer Központ
- Poznan-i Tudomány és Technológia Park

A partnerek megvalósítják az innováció közvetítő központok hagyományos szolgáltatásait, különösen a mezőgazdaság, halgazdálkodás, biotechnológia, gyógyszeripar és autóipar szektorra

koncentrálva. Több tematikus csoport tevékenységében aktívan részt vesznek.

Két lengyel intézet a másik jelentős technológia transzfer hálózatban vesz részt, a Lubin Fejlesztési Alapítvány és Euro Info Központ (varsói) a **TII** szövetség partnere.

Szlovákia

A Gazdasági Minisztérium felügyelete mellett a NADSME (Kis-és Középvállalkozások Nemzeti Fejlesztési Ügynöksége) menedzseli a legtöbb kkv támogató projektet, illetve koordinálja a helyi Regionális Tanácsadó és Információs Központok (Regional Advisory and Information Centres – RAICs) és az Üzleti és Innovációs Központok (Business and Innovation Centres- BICs) működését.

Szlovákiában 1997-ben alakult meg az **IRC**, még FEMIRC-ként (Fellow Member to the IRCs), azaz az IRC hálózat társult tagjaként. 2000-től már teljes jogú partnere. A konzorcium vezetője és host szervezete a BIC Bratislava. Kiemelt támogatási szektorai: autóipar, információs technológiák, energiahasznosítás, környezetvédelem, faipar, mezőgazdaság, élelmiszeripar.

Partnerei:

- BIC Bratislava
- BIC Csoport
- Szlovák Kereskedelmi és Iparkamara

A regionális lefedettséget a kamara biztosítja, míg az ügyfelek auditálását, konkrét kapcsolattartást a BIC csoport végez. A BIC csoport egy tanácsadó vállalkozás, amely üzleti diagnózisokat, stratégiai terveket, megvalósíthatósági tanulmányok végez, illetve aktív szereplője a K+F eredmények kereskedelmi hasznosításának.

Legnagyobb nemzetközi tapasztalattal a **BIC Bratislava** rendelkezik, mely az EU Regionális politikákért felelős bizottságának kezdeményezéseként jött létre 1991-ben. Az EBN Hálózat első közép-kelet európai teljes jogú partnere volt. Több mint 10 éves működése során 20 nemzetközi kkv fejlesztési projektben vett részt.

Fő tevékenysége:

- üzleti és innovációs tanácsadás
- nemzetközi technológia transzfer: jórészt az IRC-n keresztül technológiai auditok, tanácsadás, európai partnerkapcsolatokon keresztül, fő profilja: IT, autóipar, energetika, biotechnológia, környezetvédelem

- pénzügyi tanácsadás
- regionális fejlesztés: kkv részvételének segítése az EU Keretprogramokban, partnerkeresés, pályázatírás támogatása, innovációs és technológia transzfer projektek fejlesztése és megvalósításuk, EU 6 Keretprogram támogatása
- projekt menedzsment
- befektetési tanácsadás.

Az ügynökséget 1993-ban hozták létre, tevékenységét több régióra - Považie, Kysuce, Orava és Turiec - fókuszálja. Az EURADA (European Union Regional Development Agencies Association – az EU Regionális Fejlesztési Ügynökségeinek Szövetsége) egyedüli szlovák partnere. Fő feladata: regionális kezdeményezések fejlesztése, kkv-k versenyképességének növelése. Ennek megvalósítása érdekében a TII nemzetközi technológia transzfer szövetség egyetlen szlovák tagja.

9. fejezet

Javaslat a RIÜ-kre vonatkozó monitoring tevékenység folytatására és további bővítésére

A RIÜ-kre vonatkozó monitoring tevékenység szempontjából legfontosabb javaslatunkat (miszerint az output és eredmény indikátorok mellett célszerű lenne alkalmazni a RIÜ-k működésének minőségét értékelni tudó mutatókat is) már kifejtettük az 5. fejezetben, ezért itt most ehhez fogalmazunk meg kiegészítéseket, illetve érintünk néhány olyan kérdést, amelyek csak áttételesen kapcsolódnak a monitoring funkcióhoz, ugyanakkor viszont nagyon fontosak a regionális innovációs rendszer hatékony kialakulása és működése szempontjából.

A RIÜ működésének minőségét a RIÜ-k saját önértékelésük alapján tudják értékelni, illetve az NKTH is erre tud támaszkodni az erre vonatkozó monitoring során. Célszerűen ezért a RIÜ-k munkatársaival közösen kell kialakítani az értékelési szempontok rendszerét és ezek minősítési módját is, mert csak így lehet azt elvárni, hogy a RIÜ-k a megvalósítás során valóban hatékonyak és országosan egységesek tudjanak lenni. Ehhez a szakmai egyeztető és javaslattevő munkához jó keretet nyújthat a RIÜ-k és az NKTH részvételével létrejött együttműködési megállapodás, amelyben tételesen szerepel ilyen jellegű szakmai javaslat, illetve tanácsadás tevékenység.

Egy másik olyan terület lehet a regionális innovációs rendszer továbbfejlesztése, ahol az NKTH által végzett monitoring fontos szerepet kaphat. Arra gondolunk itt, hogy mindegyik régióban kialakult már az innovációs folyamatban részt vevő szervezetek köre és ebben egyik résztvevő a RIÜ is. Előírható lenne ezért a RIÜ-k számára, hogy éves jelentéseikben számoljanak be a regionális innovációs rendszer aktuális helyzetéről és fejlődési tendenciáiról is. Ez azért lehet hasznos, mert arra ösztönözné a RIÜ-ket, hogy rendszeres és jól dokumentált kapcsolatba kerüljenek a regionális innovációban jelentős szerepet betöltő valamennyi szervezettel. Az NKTH így rendszeresen (évente) képet kaphatna arról, hogy mi történik a régiókban (és nemcsak szorosan a RIÜ-kön belül), a RIÜ-k pedig felhatalmazással (az NKTH-től jövő felkéréssel) rendelkeznének arra vonatkozóan, hogy rendszeresen feltérképezzék („beszámoltassák”, bár ez kicsit túl erős kifejezés ebben a kontextusban) a régió innovációs szereplőit.

A fenti két javaslat elfogadása esetén az NKTH egyrészt jobban „belelátna” a RIÜ-k belső működésébe, valamint ennek minőség-fejlesztési és fejlődési irányába, másrészt részletesebb és rendszeresebb képet kapna a régiók szintjén (a RIÜ-kön kívül) folyó innovációs tevékenységről is.

Ez biztosan hasznos lenne abból a célból is, hogy az innovációt segítő fejlesztési akciók összehangolhatóak legyenek a regionális innovációs fejlesztésekkel és ezáltal az innovációs források felhasználásának hatékonysága növelhető lehet. Az összehangolandó fejlesztési programok közé tartozhatnak az NKTH hatáskörébe tartozó regionális programok (pl. Baross Gábor program) és országos programok (pl. regionális egyetemi tudásközpontok), illetve a Gazdasági Operatív Programból finanszírozott fejlesztések (pl. pólus programok projektjei és más innovációs fejlesztések).

A fenti szakmai egyeztetési és javaslattételi lépésekhez elsősorban az NKTH és a RIÜ-k szakembereinek szoros együttműködése szükséges, de (főleg az elindításkor és a működés első időszakában) külső szakértők segítsége és közreműködése is hatékony lehet.

TARTALOMJEGYZÉK

0. Vezetői összefoglaló

1. A monitoring tevékenység definíciója és a magyarországi vonatkozó szabályozási háttér

2. A Regionális Innovációs Ügynökségek feladatai és az ezekre vonatkozó jelentéstételi kötelezettségek a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal előírásai alapján

3. A Regionális Innovációs Ügynökségek helyzete és tevékenységei a 2005-2007 időszakban és a 2008-2010 időszakban

4. A Regionális Innovációs Stratégia kialakítása és helyzete, valamint megvalósítása a Baross Gábor pályázati program segítségével

5. A RIÜ pályázatokban javasolt monitoring indikátorok összehasonlítása és elemzése

6. A Regionális Innovációs Ügynökségek régióhatáron túlnyúló legfontosabb együttműködései

7. A Regionális Innovációs Ügynökségek országos szinten összehangolt együttműködési lehetőségei

8. Regionális Innovációs Ügynökségek működési tapasztalatai a nemzetközi gyakorlatban

9. Javaslat a RIÜ-kre vonatkozó monitoring tevékenység folytatására és további bővítésére

MELLÉKLETEK

1.számú táblázat

A MTESZ Projekt team összetétele

Irányító Bizottság

Dr. Valastyán Pál	Alelnök	Projektvezető
Dr. Gagy Pálfy András	Főigazgató	Projekttervezés
Szegner László	Szakmai igazgató	K+F+I főszakértő

Szakértői testület

Gyulai Tamás	Főmunkatárs	RIS-Főszakértő
Gólya Pál	Civil Szervezeti Elnök	Civil kapcsolatok
Tari Andrásné	Ügyvezető igazgató	Marketing
Katona József	Szakértő	Kontrolling
Károlyi Anita	Munkatárs	Reporting

Hálózati Kontrolling

Vonczem István	Ügyvezető Igazgató	Központi Régió
Kalló Tibor	Ügyvezető Igazgató	Észak-Magyarországi Régió
Juhász József	Ügyvezető Igazgató	Észak-Alföldi Régió
Tari Andrásné	Ügyvezető Igazgató	Dél-Alföldi Régió
Rankasz Ernő	Ügyvezető Igazgató	Dél-Dunántúli Régió
Balla Károly	Szakértő	Közép-Dunántúli Régió
Barna Tamás	Szakértő	Nyugat-Dunántúli Régió

A helyszíni konzultációk helyszínei és időpontjai

	Régió	Konzultáció		Résztevők	
		Helye	Ideje	RIÜ	MTESZ
1.	Dél-Dunántúli Régió	RIÜ hivatali helyiség	2008. október 31.	Kocsis Tamás ügyvezető igazgató	Gyulai Tamás Szakértői Testület Vezetője Rankasz Ernő Ügyvezető Igazgató
2.	Észak-Magyarországi Régió	RIÜ hivatali helyiség	2008. november 07.	Dr. Nyíri Attila ügyvezető igazgató	Gyulai Tamás Szakértői Testület Vezetője Katona József kontrolling szakértő Kalló Tibor Ügyvezető Igazgató
3.	Nyugat-Dunántúli Régió	RIÜ hivatali helyiség	2008. november 05.	Magyar Dániel ügyvezető igazgató	Gyulai Tamás Szakértői Testület Vezetője Barna Tamás szakértő
4.	Közép-Dunántúli Régió	RIÜ hivatali helyiség	2008. november 05.	Dr. Szépvölgyi Ákos ügyvezető igazgató	Gyulai Tamás Szakértői Testület vezetője Csapóné Salla Szilvia Ügyvezető Balla Károly szakértő
5.	Dél-Alföldi Régió	RIÜ hivatali helyiség	2008. november 10.	Dr. Molnár István ügyvezető igazgató	Gyulai Tamás Szakértői Testület vezetője Tari Andrásné Ügyvezető Igazgató
6.	Központi Régió	Innostart Alapítvány székhelye	2008. november 12.	Márta Attila Ügynökség titkár	Gyulai Tamás Szakértői Testület Vezetője Voncsem István Ügyvezető Igazgató
7.	Észak-Alföldi Régió	RIÜ hivatali helyiség	2008. november 15.	Dr. Grasseli Norbert ügyvezető igazgató Völgyiné Nadobán Márta	Gyulai Tamás Szakértői Testület Vezetője Juhász József Ügyvezető Igazgató

Összefoglaló a RIÜ vezetővel történt helyszíni megbeszélésről (max. 1 old.)

1.1. Régi és új RIÜ kapcsolata szervezeti szinten

Az új RIÜ működése a korábban kialakult kapcsolati rendszerekre, tapasztalatokra, információkra alapul. Az „új munkatársak” részben a RIÜ 2004 projektben részt vevő munkatársak közül kerülnek ki. A régi RIÜ 2004-2007. év közötti tevékenységekor kialakult nemzetközi partnerkapcsolatokra (finn, spanyol régiókkal) épít. A stratégiaalkotáshoz felhasználja a korábbi nemzetközi projektekben szerzett stratégiaalkotási tapasztalatait (pl. EUROCOOP F-P_6 projekt)

1.2. Régi és új RIÜ kapcsolata szolgáltatási szinten (bevált szolgáltatások)

Céljuk a **többszintű szolgáltatási rendszer kialakítása**. Fontos, hogy a jelenlegi támogatott projekttel **nagy számú partnert tudnak elérni**, a legkülönbözőbb módokon.

Innovációs tanácsadás: A vállalkozások részéről jelentkező speciális, emelt szintű tanácsadási igény esetén a RIÜ vállalja a megfelelő szolgáltató felkutatását, kijánlását, részben szakértői adatbázisára alapozva.

Információ átadás: A feladat célja, hogy a RIÜ a 2004-2007 időszakban nyújtott szolgáltatásait továbbfejlessze, új szolgáltatásokkal egészítse ki, így támogatva a regionális innovációs folyamatokat, ösztönözve a K+F+I együttműködéseket. Ennek érdekében rendszeres időközönként tájékoztató füzetek - kisokosok - kerülnek kiadásra.

Hírlevél: A korábbi RIÜ tapasztalataira alapozva havi rendszerességgel Hírlevelet készít, melyet elektronikus formában terjeszt, és letölthetővé tesz a honlapról is.

Tudásbázisok fejlesztése: innovációval kapcsolatos regionális adatbázisok továbbfejlesztése, elindítása. Ezen adatbázisok, hálózatok, kiadványok egy része létezett már a RIÜ 2004-2007 közötti időszakában is, cél ezek továbbfejlesztése.

Szakértői adatbázis: Az innovációs szakértői adatbázis használatával hatékonyabbá válik a régióban működő kis-, és közepes vállalkozások és innovációban érintett szervezetek, szakértők közötti kooperáció, partnerkeresés, üzleti kapcsolatok kiépítése.

1.3. Pályázati területen az új RIÜ lehetőségei (lehetőségek bővülése, összeférhetetlenség kérdése)

A RIÜ 2004-2007 közti időszakában is működő innovációs pályázati adatbázis célja, hogy mindazon pályázati kiírásokat gyűjtse és strukturáltan rendszerezze, amelyek innovációs pályázati témakörben a projekt célcsoportját érintő kis és közepes vállalkozóknak releváns lehet. A kereshető innovációs pályázati adatbázis, élő, heti-havi szinten megújítandó és friss adatokkal feltöltendő eszköz, melyet fontos továbbvinni. Elérhetősege a honlapon található. Évente egyszer kiadvány készül a megjelent, vagy megjelenés előtt álló pályázati kiírásokból, valamint rendszeres időközönként pályázati kisokosok kerülnek kiadásra. Az új RIÜ lehetőségei pályázati szinten kibővültek, hiszen elérhetővé válnak a regionális innovációs pályázatok pályázóként.

1.4. Nemzetközi együttműködések

A RIÜ tagja lesz azoknak a hálózatoknak, melyekhez az elmúlt évek során már csatlakozott (Innovating Regions in Europe, International Association of Science Parks, CENTROPE – 3 hálózat). Bekapcsolódik az IRC hálózatba és ezen keresztül a B2Europe Charta hálózatába is, illetve egyéb európai kezdeményezésekben is részt vesz (mint pl. a MATRIOSCA projekt, amely egy projektgeneráló platform), és csatlakozik új hálózatokhoz is. Nagyon hasznosnak bizonyultak a külföldi hasonló szervezetekhez szervezett tanulmányutak.

1.5. Regionális Innovációs Stratégia

A regionális innovációs rendszer egészét tekintve a legfontosabb szereplőkkel az elmúlt évek során készített interjúk tapasztalatai alapján megállapítható, hogy sajnos még nem beszélhetünk egy egységes rendszerről. Regionális szinten az innovációt támogató finanszírozó rendszer még csak most formálódik, ugyanakkor már rögtön a kezdeti fázisban túl van bonyolítva, lassú és sok esetben megbízhatatlan. Ez nem élénkíti igazán az innovációs szereplőcsoportok közti átfogó, integráló együttműködéseket. A RIÜ tervezi egy új RIS elkészítését, hiszen a régi részben elavult (2001-ben készült), részben megvalósult már.

ÖSSZEFOGLALÓ

**Készült: az Észak-Magyarországi Regionális Innovációs Ügynökség Nonprofit
Közhasznú Kft. hivatali helyiségében 2008. november 07.-én tartott megbeszélésről.**

Jelen voltak: *a MTESZ részéről:* Gyulai Tamás a Szakértői Testület vezetője
Katona József kontrolling szakértő
Kaló Tibor a B.A.Z. megyei szervezet ügyv.ig.
a RIÜ részéről: Dr. Nyíry Attila PHD. ügyvezető igazgató

Tárgy: RIÜ monitoring tevékenység

A kölcsönös üdvözlések után Gyulai Tamás Úr ismertette az NKTH részéről a MTESZ számára adott megbízás fő ismérveit, nevezetesen, hogy milyen feladatokat kell ennek keretében elvégezni, alapvetően a Regionális Innovációs Stratégiák korszerűsítése érdekében. Dr. Nyíry Attila úr jelezte, hogy az NKTH részéről – a MTESZ számára adott megbízásról – a szükséges tájékoztatást megkapták, s természetesen készséggel együttműködnek a megbízás sikeres teljesítése érdekében. Ezt követően egy rövid általános tájékoztatást adott az É-M-i RIÜ jelenlegi helyzetéről. A kapott megbízás fő feladataira koncentrálna Gyulai Tamás úr az alábbi főbb kérdések megbeszélését kezdeményezte:

1. A régi RIÜ és az új RIÜ kapcsolata, mit vettek át a régi RIÜ-től?
2. Az innovációs folyamatok fejlesztésén belül a RIÜ milyen szolgáltatásokat nyújtott és nyújt jelenleg? Tervezi-e a RIÜ új szolgáltatások intézményesítését?
3. A RIÜ szerepe a pályázati /projekt-fejlesztési folyamatokban, milyen szolgáltatásokkal segíti a RIÜ a régióbeli pályázókat?
4. Milyen a RIÜ kapcsolata az országon belüli más régiókkal, ill. milyen nemzetközi innovációs együttműködései vannak?

A feltett kérdésekre Dr. Nyíry Attila úr részletesen megadta válaszait különös tekintettel arra, hogy mi történt eddig, hol tartanak ma, ill. mi várható a következő cca 3 évben.

A részletes tájékoztatásból a leglényegesebb elemek:

- ✚ a 2008.január 01-től önálló jogi személyiségű RIÜ 2008.aug.01-től 5 fővel működik, ebből csak az ügyvezető igazgató jött át a régi RIÜ-ből, négy munkatárs új,
- ✚ a régi és új RIÜ tulajdonosi szerkezete jelentős részben átalakult, melynek egyrészt objektív okai, (jogszabályi változások) másrészt célszerűségi okai voltak,
- ✚ kiemelt figyelmet kívánnak fordítani a nemzetközi projektekre,
- ✚ minden korábbi szolgáltatást tovább visznek, de új szolgáltatásokat is terveznek, különösen pályázati és projekt-fejlesztési területeken. Nemcsak pályázatíróként, hanem szakmai támogatóként és pályázati besegítőként is fellépnek,
- ✚ az országon belüli RIÜ-ekkel a kapcsolatuk jónak mondható, több közös pályázati, szakmai és más együttműködési tevékenységük is van, (különösen jó a kapcsolat az Észak-Alföldi RIÜ-vel)
- ✚ nemzetközi vonatkozásban rendkívül jó kapcsolat/együttműködés alakult ki a Kassai körzet (Szlovákia) innovációs szereplőivel. (Pld. közös innovációs stratégiát is készítettek.)

Gyulai Tamás úr megköszönte a kapott tájékoztatást, a kérdésekre adott válaszokat jelezve, hogy még további kérdések megválaszolására is szükség lesz. A következő személyes találkozóra várhatóan november utolsó hetében kerül sor.

Összeállította: Kaló Tibor ügyvezető igazgató

ÖSSZEFOGLALÓ

I.

Az Innova Észak-alföldi Regionális Fejlesztési és Innovációs Ügynökség Nonprofit Kft. Igazgatójával Dr. Grasseli Norbert és Völgyiné Nadabán Mártával történő megbeszélésről

A megbeszélés témakörét Gyulai Tamás főszakértő 4 területre fókuszálta:

1. Régi és az új RIÜ kapcsolata
2. RIÜ Szolgáltatások
3. Pályázat készítések
4. Régió átnyúló együttműködések

ad.1. Dr. Grasseli Norbert rövid összefoglaló alapján elemzi a régi és az új RIÜ szakmai tulajdonosi összetételét, finanszírozási és gazdálkodási tevékenységét.

Visszatekintés alapján az ÉARF Ügynökség meghatározó szerepet töltött be a pályázatok készítésénél az innovációs tevékenységekben, szakmailag és anyagilag is, mivel a tulajdonosi hányad 80 %-át birtokolta, míg a megyei Kht-éknak 20 % részesedésük volt.

Az elmúlt 3 évi működésüket nem lehet egyértelműen pozitívnak tekinteni, azaz nem működtek zavarmentesen, mivel a konzorcium tagjainak a Kht-nak megélhetési gondjai voltak.

Az „új RIÜ” megalapításánál célkitűzésként szerepelt, hogy az ÉARF Ügynökségnél betöltött szerepköréből kiindulva, - önálló csoportként tevékenykedett - a jelenlegi stáb – zökkenőmentesen vigye tovább a szakmai eredményeket, stabilizálják az önállóságukat, azaz a biztos anyagi háttér megteremtése.

Az új tulajdonosi kör ezen szakmai elvárásokat biztosítja, mivel a konzorcium felépítése egy információs lánc kialakítását alkotja, azaz – kutatásfejlesztés – finanszírozás – innovatív vállalkozások – tanácsadások.

ad.2. A RIÜ a korábbi évek gyakorlatának megfelelően elsősorban célcsoportként a vállalatok számára kíván szolgáltatásokat nyújtani. Ezen célkitűzéseket az elmúlt évben készült felmérések alapján határozták el, mivel a régió vállalatainak nagy része fejlesztési vagy innovációs tevékenységeket nem végez.

A RIÜ vizsgálatot készített a vállalkozások körében, azaz felmérte azon igényeket, hogy a vállalkozók milyen segítséget igényelnek. A felmérés alapján az első 4 helyen az információ nyújtás, pályázati tanácsadás, pályázat írás, partner keresés és közvetítés került megnevezésre.

Felmért igények továbbá az EU-s/NKTH témaköröknek megfelelően alakították szolgáltatásaikat, mint például kutatás fejlesztés, információ szolgáltatások, technológia, technikai, gazdasági, marketing és egyéb információk, melyek rendezvények, konferenciák, médiák útján jut el a célcsoporthoz.

A RIÜ tevékenységét természetesen az igényeken túlmenően a finanszírozási körülmények is behatárolják, ezért szolgáltatásaik egy része profit orientált , hasonlóan a képzései is, és nemzetközi pályázatok domináns és meghatározók.

ad.3. A pályázatok készítésénél primátusként a nemzetközi pályázatok a meghatározóak, de a belföldi pályázatokban is részt vesznek. (Pl. a Mecenatúra pályázatok)

A nemzetközi pályázatoknál koordinátori szerepköröket töltenek be, mint például CLUSTHERM Közép-európai Termásvíz Hasznosítási Kutatási Klaszter létrehozása.

COGNAC- Kutatás- fejlesztési és innovációs (K+F+I) politikák koordinációja és kapcsolódása egyéb politikákhoz az újonnan csatlakozott országokban.

A koordinátori szerepkörön túlmenően egyes pályázatoknál alvállalkozóként is közreműködnek, mint például INTEREC 4 C.

A hazai és nemzetközi pályázatokban elért eredmények biztosítják a RIÜ gazdasági stabilitását.

ad.4.A nemzetközi pályázatok sikereinek meghatározó szempontja azon tény, hogy a RIÜ széles körű kapcsolatrendszerrel rendelkezik a régióban és a régiókon túl, a határokon átnyúlóan.

Ezen kapcsolatok alapján alakították ki partner kapcsolataikat többek között, Spanyolország, Hollandia, Franciaország és még sok más európai országokkal.

A partneri kapcsolaton túlmenően több európai hálózatnak a tagja, mint például: ERRIN, (fizetős) IRE stb. A hálózatok útján bekerültek az európai innovációs vérkeringésbe, a régió felkerült a Brüsszeli „innovációs térképre”, sőt munkatársukat Völgyiné Nadabán Mártát beválasztották az IRE irányító bizottságába.

Egyéb tevékenységek:

Belföldön széleskörű együttműködést alakítottak ki a regionális egyetem tudásközponttal, a technológiai transzfer irodákkal, a vállalkozásfejlesztési alapítványokkal, kereskedelmi- és iparkamarákkal, budapesti PÓLUS irodával, és nem utolsósorban a MTESZ szakértőivel (régiókból 2 fő vesz részt, 1 fő a Baross Gábor bíráló bizottságában, és 1 fő az EARFT innovációs bizottságában)

Megalapították az Energia Ügynökséget, jelenleg 13 tagja van, továbbá kiemelten kezelik és közreműködnek a klaszterek kialakításában, létrejöttében.

Összeállította: Juhász József ügyvezető igazgató

Összefoglaló a DDRIÜ vezetőjével 2008. október 31-én történt megbeszelésről

1. Kapcsolat a régi és új DDRIÜ között:
A régi DDRIÜ helyett egy teljesen új ügynökséget alakítottak ki, ez jelenti mind a vezető váltást, mind a személyek kicserélődését. Az elmondottak alapján egy teljesen új szemléletet éreztem a beszélgetés során, a cél nem az, hogy a kapott támogatást eredmények nélkül használják fel, hanem a régió innovációjának valós fejlődését szeretnék elérni. Ezt tükrözi a DDRIÜ pályázati anyagában meghatározott indikátorok is, melyek majd négy év múlva mutatják meg az eredményeket. Az új vezetőt mind szakmailag, mind kialakított kapcsolatainak alkalmassá teszik a DDRIÜ vezetésére.
2. Regionális innovációs stratégia:
A DDRIÜ vezetője részt vett ennek megalkotásában, ennek célkitűzéseit jól ismeri, valamint megjegyeztem, hogy hiányosságait is ismeri, ezáltal az Ügynökség törekszik egy új és jobb innovációs stratégia kialakítására.
3. A régió innovációs folyamatainak fejlesztése:
A DDRIÜ minden olyan szolgáltatást nyújtani tud, mely a kis- és középvállalkozások számára fontos lehet. Ez magában foglalja a pályázatírástól, pályázati tanácsadástól, az iparjogvédelmi feladatok ellátását is.
4. Partnerségi hálózat kiépítése:
Az elmúlt négy hónapos ténykedése során a DDRIÜ megkötötte azokat az együttműködési megállapodásokat, amelyek fontosak lesznek a további működésében (pl. Dél Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács). Folyamatosan törekszik minél nagyobb és jobb ismertség megszerzésére, folyamatosan keresi meg azokat a szervezeteket, melyekkel közösen tudják segíteni a kis- és középvállalkozások innovatív tevékenységének segítségét. Nagy figyelmet fordít hálózatosodásra, azaz a többi regionális RIÜ-vel való kapcsolat kialakítására, és ápolására, ebben kezdeményező szerepe is volt a DDRIÜ-nek.
5. Pályázati források és projektfejlesztés:
A pályázatfigyeléstől a pályázatíráson át a megvalósításig tud segítséget nyújtani a kis- és középvállalkozások számára. Ezekről részletes statisztikát vezet, mely nagy segítséget fog jelenteni munkájuk értékelésekor. Intézményes kapcsolata van a regionális innovációs támogató programokkal.
6. Együttműködés más régiókkal
Az alábbi felsorolt együttműködések bizonyítják a hazai és nemzetközi kapcsolását is fontosnak tartják:
Kutatóintézetek, tudásközpontok, egyetemek, regionális RIÜ-vel való kapcsolat kialakítás, szakképzések beindítása.
Graz (Ausztria)

ÖSSZEFOGLALÓ

Készült: az Dél-alföldi Regionális Innovációs Ügynökség Nonprofit
Közhasznú Kft. hivatali helyiségében 2008. november 10.-én tartott
megbeszéléséről

Jelen voltak: *a MTESZ részéről:* Gyulai Tamás a Szakértői Testület vezetője
Tari Andrásné Csongrád megyei szervezet ügyv.ig.
a RIÜ részéről: Dr. Molnár István ügyvezető igazgató

Tárgy: RIÜ monitoring tevékenység

A kölcsönös üdvözlések után Gyulai Tamás Úr ismertette az NKTH részéről a MTESZ számára adott megbízás fő ismérveit, nevezetesen, hogy milyen feladatokat kell ennek keretében elvégezni, alapvetően a Regionális Innovációs Stratégiák korszerűsítése érdekében. Dr. Molnár István úr jelezte, hogy az NKTH részéről – a MTESZ számára adott megbízásról – a szükséges tájékoztatást megkapták, s természetesen készséggel együttműködnek a megbízás sikeres teljesítése érdekében. Ezt követően egy rövid általános tájékoztatást adott a Dél-alföldi RIÜ feladatairól.

1. Regionális Innovációs Stratégiai Tervezés

Amelynél indokolt egy teljesen felújított RIS elkészítése, amihez felhasználható lehet az előző RIÜ projekt keretében készült tanulmány. Az első feladat legfontosabb részfeladata ezért a Regionális Innovációs Stratégia felújítása. Alapvető fontosságúnak tartjuk a Regionális Innovációs Stratégia illetve más regionális tervezési dokumentumok összhangját, illetve a RIS-nek más tervezési dokumentumokhoz való illesztését illetve ezek integrálását.

2. Innovációmenedzsment koordináció

A szellemi tulajdon tanácsadási tevékenység koordinációja, a technológia-transzfer tanácsadási tevékenység koordinációja, a start-up vállalkozások menedzsmentje, a projektgenerálás illetve a klasztermenedzsment. Szakértői adatbázisban cégeket illetve szakértőket tart nyilván a szellemi tulajdon menedzsmentje területén, a szellemi tulajdonnal kapcsolatos tanácsadási igényeket közvetít, a szellemi tulajdon menedzsmentjével kapcsolatos oktatást, képzést szervez, illetve a szellemi tulajdonnal kapcsolatos alapszintű tanácsadási tevékenységet folytat. Ugyanezt végezzük a technológia-transzfer területén, kiegészítve azzal, hogy tájékoztatást nyújtunk belföldi és külföldi szakmai eseményekről, technológia bróker rendezvényekről, továbbá szervezzük a régióknak az ezeken való megjelenést.

3. Kommunikáció, kapcsolattartás, hálózatépítés

Nagy jelentőségű a RIÜ Khe. Kommunikációs stratégiájának kidolgozása. A kommunikációs stratégiának ki kell terjednie a belső, illetve a külső kommunikációra, utóbbi belül a nemzetközi kommunikációra is. A RIÜ belső kommunikációja a tagok egymás közötti szakmai egyeztetése az ún. Operatív Koordinációs Munkacsoport megbeszéléseken történik. Az aktualításokról, a rendezvényekről szóló híreket pedig megjelentetik a RIÜ honlapján illetve az Innovációs Hírlevélben. A RIÜ Khe. Külső kommunikációjának célcsoportjai a következők, országos hatáskörű közigazgatás, üzleti szolgáltatók, hídképző intézmények, egyéb RIÜ-k, kamarák, szakmai szervezetek, felsőoktatási intézmények, innovatív vállalkozások, start-up vállalkozások az eredményes külső kommunikáció érdekében a kommunikációs stratégiában.

Gyulai Tamás megköszönte a kapott tájékoztatást. Minden résztvevő hangsúlyozta a rendszer jobb működtetéséhez szükséges javaslatokat a NKTH számára készülő tanulmányban szerepeltetni kell.

Összeállította:

Tari Andrásné
MTESZ Csongrád megyei Szervezet
Ügyvezető igazgató

Összefoglaló a KM-RIÜ képviselőjével történt helyszíni megbeszélésről

A megbeszélésre 2008. november 12-én került sor, többszöri egyeztetés után, a KM-RIÜ Khe egyik tagszervezetének az INNOSTART Alapítványnak a székhelyén (Budapest, Fehérvári út 130.). A megbeszélésen részt vett a KM-RIÜ részéről Márta Attila az Ügynökség titkára, aki egyben az ugyancsak tagszervezet Gödöllői Innovációs Központ Kft ügyvezető igazgatója, míg az MTESZ részéről Gyulai Tamás, a jelenlegi projekt Szakértői Testületének vezetője és Vonzem István, a Központi Régió ügyvezető igazgatója, aki az összekötő szerepet is ellátja a jövőben.

A kölcsönös bemutatkozás és a megbízó levél bemutatása után az MTESZ képviselői ismertették a látogatás célját, fő vonalakban az NKTH-tól kapott feladatot, illetve a feladat megvalósításában követni kívánt módszert. (Monitoring anyag elkészítésében részvétel, várhatóan hosszú távú feladat, alapvetően szakmai segítségnyújtás.)

A mostani elemző anyag elkészítéséhez kaptunk különböző forrásanyagokat, pl. pályázat a következő három év működéséhez, szakmai jelentés az előző három évről vonatkozóan, stb., azonban vannak olyan kérdések, amelyek nem szerepelnek ezekben az anyagokban, vagy ha igen, akkor a háttérüket szükséges jobban megvilágítani. Előfordulhat, hogy az anyag készítése közben, vagy elkészülte után, egy-két héten belül, újabb információ kerül felszínre, pl. rendezvény terv, akkor azokhoz is szeretnénk hozzájutni. Az anyag véglegesítése előtt kérjük majd az Ügynökségeket, hogy tekintsék át a rájuk vonatkozó részeket, a tekintetben, hogy a kapott információ alapján jól értelmeztük-e az eddigi működésüket, vagy további egyeztetésre van szükség.

Márton úr előzetesen jelzi, hogy noha ő a RIÜ-t érintő legtöbb kérdésben tájékozott, mégis előfordulhat, hogy a munkamegosztásból és a kialakult döntési mechanizmusból adódóan minden kérdésre nem tud korrekt választ adni. Ez esetben továbbítja azokat az illetékes felé. Valamint a KM-RIÜ a pályázati projekt megvalósításában a többi Ügynökséghez képest időben hátrább tart, tekintve, hogy az első beadott pályázatokat nem fogadták el.

A Beszélgető felek megállapodnak abban, hogy a Szakértői Testület az elemző anyag elkészítéséhez, a mostani kérdésekre kapott válaszokon, valamint még a következő egy-két hétben keletkező és az MTESZ-hez eljuttatott plusz információkon túl, első sorban a Pályázat anyagát veszi figyelembe a KM-RIÜ esetében.

Kérdések és válaszok:

1. *Mit lehet elmondani a régi RIÜ és az új RIÜ projektjeinek kapcsolatáról a szervezet vonatkozásában?*

Válasz: A „rég” RIÜ konzorciumként működött 7 jogi személyiségű taggal. Ennek vállalt feladata volt, hogy jogi személyiséggé alakul, aminek eleget is tett. 2006 decemberében létrejött a Khe, és 2007-től ebben a formában működik a RIÜ. Megalakuláskor az egyesület jogi személyiségű tagjai egy kivétellel (Pro Régió Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Kht.) a volt konzorciumi tagok, természetes személyiségű tagok pedig a tagszervezetek elsőszámú vezetői. Utóbbi időben bővült a tagok száma a tagszervezetek alkalmazotti körével. A Pro Régió Kht. úgy ítélte meg, hogy egyesületi tagsága összeférhetetlenségi szempontból aggályos lehet, ezért maradt ki az egyesületet létrehozó tagszervezetek közül. A szervezetre és a tagösszetételre vonatkozó legutóbbi változásokat a módosított Alapszabályunk is tartalmazza.

2. *Az új RIÜ mennyiben veszi át a régi RIÜ szolgáltatásait?*

Válasz: Utalva a bevezetőben elmondottakra, jelenleg a pályázati anyagban leírtakon túl nem lehet érdemben többet mondani, de folyamatban van a pályázat egyes pontjainak kifejtése, szervezetekre, hónapokra, stb. bontása, a döntéshozó szervezetek ezeket jóváhagyják, és akkor konkretizálódhatnak.

3. *A fejlesztési ügynökségekről való leválás milyen változásokat hozott a pályázatokhoz hozzáférésben, a pályázati tanácsadásban?*

Válasz: A fejlesztési ügynökséggel kialakult kapcsolatunk, a kérdés vonatkozásában, lényegesen nem változott, mivel más RIÜ-kkel ellentétben mi eddig sem voltunk a fejlesztési ügynökség „köldökszinórján”. A szorosabb kapcsolat hatékonyabbá teheti a munkánkat, de ez a saját véleményem.

4. *A RIÜ-nek vannak-e a régió határain túlnyúló kapcsolatai, olyanok, amelyek egy-egy projekten túlmutató körűek?*

Válasz: Eddig is volt ilyen jellegű kapcsolatunk, és a mostani pályázatban ezek kiemelt feladatok. A hálózatosodás is megkívánja ezt tőlünk, ide értve a régiókénti specializáció igényét is, aminek természetesen a pénzügyi elszámolásban, a költségek tekintetében is reálisan kell megjelenni. Megítélesem szerint miben vagyunk mi jók a specializáció területén? Jelenleg a kommunikációban és a publikációban, de együttműködési szándék van a brüsszeli iroda kialakításában, különböző rendezvények és oktatások szervezésében, és még lehetne sorolni, hogy milyen tevékenységek összehangolása van folyamatban. Remélhetőleg ez minél előbb szabályozottabb és hatékonyabb lesz.

Budapest, 2008. november 17.

Összeállította: Vonzem István

Összefoglaló

A Közép-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökségnél november 5.-én lebonyolított „bemutató látogatás” alkalmával elhangzott főbb gondolatokat.

A megbeszélés résztvevői: Dr Szépvölgyi Ákos, a KDRIÜ ügyvezető igazgatója

Gyulai Tamás a projekt fő szakértője

Csapóné Salla Szilvia az MTESZ Fejér megyei szervezetének ügyvezető

igazgatója

Balla Károly a projekt Közép –Dunántúli szakértője

A megbeszélés helye . A KDRIÜ igazgatói irodája. Székesfehérvár, Seregélyesi út 113. (Tel: 06-20-384-4472)

A megbeszélés időpontja: 2008, november 5 12-13,30.

A kölcsönös bemutatkozásokat követően Gyulai úr vázolta a projekt lényegét, amely szerint az NKTH és az MTESZ között létrejött szerződés értelmében az MTESZ és az általa kijelölt és megbízott szakértői gárda monitoring tevékenységet végez a RIÜ-k eddigi munkájának eredményeit felméréndő és a tapasztalatokról december hónap végéig tanulmányt készít az NKTH részére.

A főbb kérdések, amelyekre a beszélgetés, majd az azt követő munka során a projektben ki kell térni:

-A 2008-ban megszervezett RIÜ-k a régi szervezettől milyen feladatokat, munkatársakat, anyagokat, kapcsolatokat vettek át és azokat napi munkájukban hogyan hasznosítják.

-A 2004-2005-ös években készített Regionális Innovációs Stratégiák (RIS), megfelelnek-e a mai elvárásoknak, átdolgozásukra mikor kerül sor,a RIS-nek és a regionális akcióterveknek milyen a kapcsolata,milyen szerepe van az innovációnak az akciótervekben.

- Mi a RIÜ jelenlegi felállása, szervezete, a régi szervezet és a mai szervezet alapítóinak összetétele, együttműködő intézmények, vállalkozások, partnerségi kapcsolatok.

-A RIÜ által nyújtott szolgáltatások és azok kibővítésének tervei

- A RIÜ hogyan vesz részt a projektfejlesztési munkákban, milyen a kapcsolata ebben a témakörben a Regionális Fejlesztési Ügynökséggel, esetleg egyéb szervezetekkel.

-Van-e, tervez –e a Riü más régiókkal, külföldi szervezetekkel együttműködést és azoknak milyen formáját tervezik.

Dr. Szépvölgyi Ákos bemutatta a KDRIÜ-honlapját, amelyről kiderül, hogy a projekt mely témáira lehet máris választ kapni,(alapítók, szervezeti felállás, szolgáltatások fajtái, stb.)A Közép-Dunántúli Fejlesztési Ügynökséggel szoros a kapcsolat, együttműködési szerződés is van érvényben . Ennek megfelelően az elfogadás előtt álló ,2009-2010-évre érvényes Akciótervbe is beépítésre kerültek az innováció fejlesztésével kapcsolatos intézkedések. A szolgáltatók fejlesztése folyamatos,bár az RIÜ ismertségét még fokozni kell.A projektcsatorna rendszer fejlesztésében a KDRFÜ-vel együtt résztvesznek, a jövő évben belépő fejlesztés eredményeként már az innovációs tartalommal bíró projektjavaslatokra is rá lehet majd keresni. A működésük elemzéséhez szükséges anyagokat Balla Károly számára napokon belül eljuttatják.

Gyulai Tamás közölte, hogy az elkészített elemzést véglegesítés előtt a KDRIÜ számára meg fogja küldeni. A megbeszélés végig baráti légkörben zajlott, a projekt szükségességét minden résztvevő hangsúlyozta, kiemelve azt, hogy a rendszer jobb működtetéséhez szükséges javaslatokat az NKTH számára készülő tanulmányban szerepeltetni kell.

Összeállította: Balla Károly